

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

วิทยานิพนธ์

ของ

สมพิศ สมอ่อน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

สิงหาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

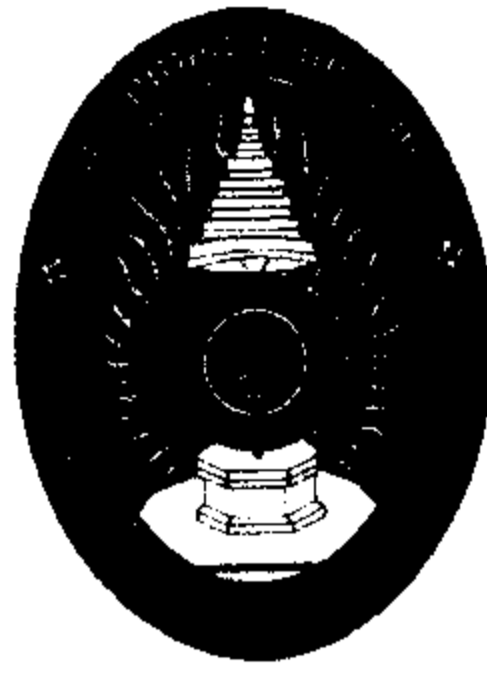
**TEACHER'S PARTICIPATION TOWARD ADMINISTRATION IN AN
ENVIRONMENT MANAGEMENT THAT CONDUCTIVE LEARNING
IN SCHOOLS UNDER THE NAKONRATCHASIMA PROVINCIAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION**

Sompis Somon

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
of Master of Education Program in Educational Administration**

August 2016

Copyright of Buriram Rajabhat University

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาวพิศ สมอ่อน
ได้ผ่านสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

กรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์)

..... กรรมการ
(ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

..... กรรมการ
(ดร.สิทธิชัย ดีฉั่น)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

..... กรรมการ
(ดร.จิตาภรณ์ เวียงวิเศษ)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

วันที่..... เดือน..... 24 ส.ค. 2556 พ.ศ.....

ชื่อเรื่อง	การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา		
ผู้วิจัย	สมพิศ สมอ่อน		
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช	ที่ปรึกษาหลัก	
	ดร.สิทธิชัย ดีกลิ่น	ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา 2) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน จำนวน 313 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน และการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มี 3 ลักษณะ ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ แบบประมาณค่า และแบบปลายเปิด ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมุติฐานโดยใช้ t - test และ One - way ANOVA เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง
2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงาน
ในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

TITLE	Teacher's Participation toward Administration in an Environment management that Conducive Learning in Schools Under the Nakhonratchasima Provincial Administrative Organization		
AUTHOR	Sompis Somon		
ADVISORS	Dr.Sripen Poldech		Major Advisor
	Dr.Sittichai Deelon		Co - advisor
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration
SCHOOL	BuriramRajabhat University	YEAR	2016

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study teacher's participation toward administration in an environment management that conducive learning in Schools Under the Nakhonratchasima provincial administrative organization. 2) to compare teacher's participation toward administration in an environment management that conducive learning in Schools Under the Nakhonratchasima provincial administrative organization in teachers' opinions classified by teaching experiences and teaching in schools with different sizes. The samples were 313 teachers that derived through Krejcie and Morgan's Sample – size Table and the multi - stage random sampling. The instrument used for collecting the data was questionnaire that constructed by the researcher was a 3 - part questionnaire, including check list, 5 - rating scale and open-ended questions with the reliability of 0.97. If the significant differences were found, Scheffe' method.

The findings were as follows ;

1. The teacher's participation toward administration in an environment management that conducive learning in Schools as a whole was the medium level but aspects academic items was the high level.

2. The teacher's participation toward administration in an environment management that conducive learning in schools classified by working experiences as a whole and aspects were not different and not according the hypothesis.

3. The teacher's participation toward administration in an environment management that conducive learning in Schools classified by school size as a whole and aspects were not different and not according the hypothesis.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ วรรณรักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.สิทธิชัย ดีสั้น ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ร่วม และอาจารย์ ดร.จิตาภรณ์ เวียงวิเศษ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณา ช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย และ ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อำนวยความสะดวกในการประสานงานจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณ นายคำรณ ภูมิโคกรักษ์ ผู้อำนวยการ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนสาทร้าย วิทยาคม นายประเสริฐ นาคพิมพ์ ผู้อำนวยการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโนนตูม “รัฐราษฎร์รังสรรค์” และนางกมลพร จรุงกิจพิศาล ครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนสาทร้าย วิทยาคม ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล และขอขอบคุณผู้บริหารและครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ที่ให้ความ อนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณแต่บิดา มารดาผู้ให้กำเนิดชีวิต บุรพจารย์ คณาจารย์ ที่ได้อบรมสั่งสอนให้เป็นผู้มีศีล สมာธิ ปัญญา ตลอดจนผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

สมพิศ สมอ่อน

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศคุณูปการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
การมีส่วนร่วมในการบริหาร.....	9
ความหมายของการมีส่วนร่วมในการบริหาร.....	9
ลักษณะการมีส่วนร่วมในการบริหาร.....	10
รูปแบบของการมีส่วนร่วมในการบริหาร.....	13
ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการบริหาร.....	14

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา.....	17
ความหมายของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา.....	17
ความสำคัญของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา.....	18
ประเภทของสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา.....	21
การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา..	23
ด้านกายภาพ.....	23
ด้านวิชาการ.....	25
ด้านการบริหารจัดการ.....	27
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดการศึกษา.....	29
การจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น.....	29
สถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา.....	32
การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
งานวิจัยในประเทศ.....	35
งานวิจัยต่างประเทศ.....	38
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	79
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	79
สมมติฐานของการวิจัย.....	79
วิธีดำเนินการวิจัย.....	80
สรุปผลการวิจัย.....	81
อภิปรายผล.....	83
ข้อเสนอแนะ.....	84
บรรณานุกรม.....	86
ภาคผนวก.....	94
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	95
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	101
ภาคผนวก ค ค่าดัชนีความสอดคล้อง.....	110
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	113
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	115

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
4.1 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงานและขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน.....	50
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพ แวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมาตามความคิดเห็นของครู โดยรวมและรายด้าน	51
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านกายภาพ โดยรวมและรายข้อ	51
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ	54
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมและรายข้อ	56
4.6 เปรียบเทียบส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น ของครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวมและรายด้าน	58
4.7 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น ของครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านกายภาพ โดยรวมและรายข้อ.....	59
4.8 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น ของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านวิชาการโดยรวมและรายข้อ.....	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.9 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น ของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านการบริหารจัดการ โดยรวม และรายชื่อ	63
4.10 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ความคิดเห็น ของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้าน.....	65
4.11 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น ของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านกายภาพ โดยรวมและรายชื่อ.....	65
4.12 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น ของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านวิชาการ โดยรวมและรายชื่อ.....	68
4.13 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น ของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านการบริหารจัดการ โดยรวม และรายชื่อ.....	72
4.14 ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านกายภาพ.....	75
4.15 ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านวิชาการ.....	75
4.16 ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารจัดการ.....	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.17 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านกายภาพ.....	76
4.18 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านวิชาการ.....	77
4.19 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริหารจัดการ.....	78

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของมนุษย์ โดยสิ่งแวดล้อมที่ดีจะช่วยให้มีสภาพจิตใจร่าเริงแจ่มใส อารมณ์ดี ส่งผลให้เกิดความกระตือรือร้น สนใจศึกษาเรียนรู้ นำสู่สติปัญญา อันจะทำให้มนุษย์มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญา ทำให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข การจัดสภาพแวดล้อมจึงเกิดขึ้นในทุกองค์กรเพื่อความสะดวก รวดเร็ว เหมาะสมในการทำงานหรือการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ อีกทั้งช่วยให้มีบรรยากาศในการดำเนินงานด้วย โดยเฉพาะสถานศึกษาซึ่งเป็นองค์กรหลักทางการศึกษา ต้องให้ความสำคัญอย่างมากในการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในทุก ๆ ด้านที่เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนให้มากที่สุดผู้เรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าในการจัดกระบวนการเรียนรู้สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ โดยจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ทุกโอกาส จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ทุกประเภททั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา รวมทั้งเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ในท้องถิ่นของผู้เรียน ซึ่งการนำสู่การปฏิบัติในเรื่องนี้ให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องนำหลักการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในมาตรฐานที่ 11 ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดตัวบ่งชี้ คือ “ในเรื่องห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนมั่นคง สะอาดและปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียง อยู่ในสภาพใช้การได้ดี สภาพแวดล้อมร่มรื่น และมีแหล่งเรียนรู้สำหรับ ผู้เรียน อีกทั้งการจัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน และรวมถึงเรื่องการจัดห้องสมุดที่ให้บริการสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและหรือเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553 : 23)

การจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าวข้างต้นของการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาจึงเป็นภาระหน้าที่ของสถานศึกษา ภายใต้การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้อง

ดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพภายใน ในขั้นของกระบวนการควบคุมคุณภาพ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำหน้าที่หลักในการบริหารด้วยวงจรคุณภาพ PDCA ให้เกิดการมีส่วนร่วมวางแผน (P = Plan) ปฏิบัติ (D = Do) ตรวจสอบ (C = Check) และปรับปรุง (Act) ทั้งด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เป็นอาคารสถานที่ ความพร้อมของอุปกรณ์ภายในและภายนอกห้องเรียน ตลอดจนต้นไม้ สวนหย่อมบริเวณโดยรอบของโรงเรียน สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ที่เป็นการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนและการส่งเสริมทางวิชาการที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ด้วยการให้ครูและบุคลากรได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้หลักการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการทุกขั้นตอนของการบริหารจัดการในสถานศึกษาและในชั้นเรียน ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของครูในการสร้างและรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนของครูให้สำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นเนื่องจากช่วยป้องกันปัญหาด้านพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียน และเป็นการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ น่าดู น่าอยู่ และน่าเรียน (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2548 : 436 ; ศศิธร ชันดิธรางกูร, 2551 : 2)

การมีส่วนร่วมของครูเป็นกลไกสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนนโยบายลงสู่การปฏิบัติ ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้หลักการบริหารทั้งศาสตร์และศิลป์ให้สอดคล้องเหมาะสม จึงจะได้รับความร่วมมือร่วมใจในการทำงานอันแสดงถึงความรัก ความสามัคคีของสถานศึกษาด้วย ซึ่งเป็นการจัดสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ สังเกตได้จากการดำเนินงานอย่างมีระบบ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเกื้อกูลกันของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นมิตรต่อกัน รักใคร่กลมเกลียวกัน ซึ่งจะส่งผลในการจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพในชั้นเรียนและในสถานศึกษา ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุ เช่น บริเวณโรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบ ครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมด้านวิชาการในที่สุด ได้แก่ การจัดบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริม สนับสนุนทางวิชาการต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ ให้มากที่สุด ภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา แจ่มใส น่าเรียนรู้ สอนสนุก เรียนสนุก ครูรักเด็ก เด็กรักครู รักเพื่อน อันเป็นบรรยากาศที่ดี จะทำให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเกิดความรู้สึกพอใจ ภูมิใจ อบอุ่นใจ สบายใจ รู้สึกในความเป็นเจ้าของและอยากมาโรงเรียน ในทางตรงกันข้าม ถ้าโรงเรียนที่มีบรรยากาศไม่ดีจะทำให้สมาชิกเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย ห่างเหิน เฉยเมย ว่าเหว่ และไม่อยากมาโรงเรียน (ชเนศ จำเกิด, 2558 : ออนไลน์)

สถานศึกษาสามารถยกระดับความเชื่อมั่นและศรัทธาได้ด้วยการปรับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อมรูปธรรมหรือทางกายภาพจากการมีอาคารที่สง่างาม มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม สะอาดเรียบร้อย มีระบบสื่อสารและแสดงถึงการทำงานอย่างเป็นระบบ และมีเว็บไซต์ (Website) ที่เชื่อถือได้ ซึ่งสถานศึกษาปัจจุบันมีการปรับตัวเข้าสู่ระบบการบริหารจัดการสมัยใหม่ที่เปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหาร ตั้งแต่การร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมินผล และร่วมรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้น แต่ยังมีสถานศึกษาจำนวนมากที่มีสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการที่ไม่มีส่วนร่วมแบบการสร้างควมหวาดกลัวและการใช้อำนาจทั้งในระบบและนอกระบบ มีกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มครอบงำการบริหารจัดการของสถานศึกษา บรรยากาศแบบนี้จึงเป็นอุปสรรคของการพัฒนาสถานศึกษาในทุกด้าน (กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์. 2558 : ออนไลน์) โดยเฉพาะด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน อีกทั้งปัญหาด้านงบประมาณ ไม่เพียงพอในการดำเนินการ การขาดทักษะความรู้ความเข้าใจในการจัดสภาพแวดล้อมและการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนและสถานศึกษาด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2550 : 21 ; สมชาย พงศ์พระธานี. 2554 ; อ้างถึงใน สุกฤษฎี อัญบุตร และคณะ. 2555 : 4)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาโอนมาสังกัด จำนวน 58 โรงเรียน ซึ่งในการบริหารสถานศึกษานั้นต้องมีความสอดคล้องกับนโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาด้วย โดยเฉพาะการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในสถานศึกษาให้มีความสะดวก ปลอดภัย มีความพร้อมในการเรียนการสอน ครูมีการจัดการเรียนการสอนดี ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการยอมรับ ซึ่งจะทำให้เกิดความร่วมมือมากขึ้นในการดำเนินงาน (องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. 2555 : 9)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่โอนมาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จึงมีความสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ใน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกายภาพ ด้านวิชาการ และด้านการบริหารจัดการ เพื่อเป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปเป็นแนวทางและประยุกต์ใช้ให้ครูได้มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน
2. ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา
3. เป็นข้อมูลสารสนเทศให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ โดยกำหนดขอบเขตการศึกษาด้านเนื้อหา และประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ใช้การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ใน 3 ด้านของกรมสามัญศึกษา. (2543 : 26) ได้แก่

- 1.1 ด้านกายภาพ
- 1.2 ด้านวิชาการ
- 1.3 ด้านการบริหารจัดการ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครู จำนวน 1,678 คน ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2557 จำนวน 58 โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้จากการสุ่มประชากรครู จำนวน 313 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 148) และการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น

3.1.1 ประสบการณ์ในการทำงาน แบ่งเป็น

- 3.1.1.1 ต่ำกว่า 5 ปี
- 3.1.1.2 ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

3.1.2 ขนาดโรงเรียน แบ่งเป็น

- 3.1.2.1 ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 499 คน
- 3.1.2.2 ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 -1,499 คน
- 3.1.2.3 ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คน ขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

นียมศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินการ สรุปและประเมินผล และร่วมรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นด้วยความตั้งใจและเต็มใจ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

2. การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดนโยบาย การวางแผน การดำเนินการ การควบคุม การแก้ไข และปรับปรุงสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในสถานศึกษา ให้อยู่ในสภาพที่ดี และถูกสุขลักษณะเพื่อกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้ไปสู่จุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ใน 3 ด้าน ประกอบด้วย

2.1 ด้านกายภาพ หมายถึง การจัดสิ่งแวดล้อมที่เป็น วัตถุประสงค์ของ วัสดุอุปกรณ์ อาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้

2.2 ด้านวิชาการ หมายถึง การเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน

2.3 ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การกำหนดนโยบาย การวางแผน การนิเทศ ประเมินผล ด้วยการจัดระบบการทำงานของครู มีความเป็นประชาธิปไตย รวมถึงการจัดสวัสดิการ และการจัดการด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย

3. ครู หมายถึง ครูที่สอนในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2557

4. ประสบการณ์ หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่เริ่มปฏิบัติการสอนจนถึงปัจจุบัน แบ่งเป็น

4.1 ต่ำกว่า 5 ปี

4.2 ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

5. ขนาดโรงเรียน หมายถึง การแบ่งขนาดโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์จำนวนนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 4 ขนาด แต่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 3 ขนาด ได้แก่

5.1 ขนาดเล็ก

5.2 ขนาดกลาง

5.3 ขนาดใหญ่

6. สถานศึกษาในองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และถ่ายโอนเข้าสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 58 โรงเรียน

7. องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา หมายถึง หน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการบริหาร
 - 1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมในการบริหาร
 - 1.2 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการบริหาร
 - 1.3 รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหาร
 - 1.4 ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการบริหาร
2. สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา
 - 2.2 ความสำคัญของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา
 - 2.3 ประเภทของสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา
3. การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา
 - 3.1 ด้านกายภาพ
 - 3.2 ด้านวิชาการ
 - 3.3 ด้านการบริหารจัดการ
4. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดการศึกษา
 - 4.1 การจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 4.2 สถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
 - 4.3 การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การมีส่วนร่วมในการบริหาร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ารายละเอียดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหาร ในหัวข้อดังต่อไปนี้

ความหมายของการมีส่วนร่วมในการบริหาร

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

สัมพันธ์ อุปาลา (2541 : 13) ให้ความหมาย การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารให้ผู้ที่บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเป็นการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งของบุคลากร เป็นการใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญในการแก้ปัญหา การบริหาร

สถิต กองคำ (2542 : 35) ให้ความหมายการมีส่วนร่วมว่า การเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารเป็นการที่บุคคลและกลุ่มมีความรับผิดชอบ และความผูกพันทางใจต่อองค์กรเพื่อความสำเร็จของเป้าหมายต่าง ๆ ถ้าหากได้มีส่วนสร้างสรรค์ขึ้นมาด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็หลักการ หรือวิธีการ ย่อมมีคุณค่าแก่การพัฒนาองค์กรทั้งสิ้น

เกียรติพงษ์ คำไทย (2544 : 32) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมในการบริหารไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่ผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานร่วมกันเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงาน ทั้งการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมกันประเมินผลและร่วมรับผิดชอบ เพื่อให้การปฏิบัติงาน ประสบผลสำเร็จร่วมกัน

วรวรรณ เกื่อนนาดี (2544 : 17) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการทำงาน ที่บุคลากรในองค์กรมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการขององค์กรทุกขั้นตอน ด้วยความตั้งใจ เต็มใจ และสบายใจ เพื่อให้งานบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กลุ่มต้องการ และทำให้บุคลากรเหล่านั้น เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่ม

สามารถ ไชยพันธ์ (2545 : 8) ได้ให้ความหมาย การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่เกิดจากการเกี่ยวข้องบุคคล กลุ่มบุคคล สมาคม หรือองค์กรต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม อันเป็นเหตุเร้าใจให้เกิดการมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม ตัดสินใจ วางแผนปฏิบัติตลอดจน ติดตามและประเมินผล

จำเนียร คามัง (2548 : 18) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่กลุ่มบุคคลร่วมระดม พลังทางความคิด แสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมตรวจสอบ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมประเมินผล และร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานให้สำเร็จตามที่กำหนด

อดุลย์ วรรณคำ (2552 : 11) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมในการบริหารว่า เป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมวางแผน ร่วมเสนอแนะข้อคิดเห็นให้ข้อมูลร่วมตัดสินใจ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมรับผิดชอบและร่วมบริหารจัดการกับฝ่ายบริหารเพื่อให้กิจกรรมนั้นสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการบริหาร หมายถึง การที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินการ สรุปและประเมินผล และร่วมรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นด้วยความตั้งใจและเต็มใจ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมาย

ลักษณะการมีส่วนร่วมในการบริหาร

นักวิชาการได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

กรมสามัญศึกษา (2543 ก : 6) กล่าวถึง ลักษณะการมีส่วนร่วมมี 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมริเริ่มและตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน
3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
4. การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผล
5. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ดร. สุนทรายุทธ (2551 : 541 - 542) ได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ในกระบวนการตัดสินใจนั้น ประการแรกสุด คือ การกำหนดตามความต้องการ และจัดลำดับความสำคัญแบ่งเป็นการตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) ในส่วนนี้ได้มาจากคำถามที่ว่า ใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร และการประสานงาน เป็นต้น
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) นอกจากจะพิจารณาถึงผลประโยชน์ในเชิงปริมาณ และคุณภาพแล้ว จะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) สิ่งสำคัญจะต้องสังเกตคือความเห็น (Views) ความชอบ (Preference) และความคาดหวัง (Expectations) ซึ่งมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

อคุลย์ วรรณคำ (2552 : 5 - 6) กล่าวถึง ลักษณะการมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน ได้แก่ มีส่วนร่วมในการวางแผน มีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากร มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผน และมีส่วนร่วมตรวจสอบเสนอแนะ ติดตามและประเมินผลไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมวางแผนและตัดสินใจ หมายถึง ร่วมปรึกษาหรือพูดคุยกับฝ่ายบริหารเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เข้าร่วมประชุมในเรื่องเกี่ยวกับการจัดและแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน มีส่วนร่วมในการรับทราบปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในที่ประชุมของโรงเรียนเพื่อกำหนดความต้องการและจัดลำดับความสำคัญ เพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการจัดทำแผนปฏิบัติงานโครงการหรือให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการวางแผนใช้จ่ายเงินงบประมาณของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการวางแผนในการจัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาและดำเนินงานของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการวางแผนในการจัดตกแต่งห้องเรียนรวมทั้งอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดบรรยากาศ กิจกรรมการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและมีส่วนร่วมวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมให้สะอาด ร่มรื่น สวยงามปลอดภัย

2. การมีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากร หมายถึง มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการระดมทรัพยากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการรับทราบแผนงาน/โครงการประจำปีที่ใช้ในการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เช่นห้องวิทยาศาสตร์ ห้องสมุด ห้องปฏิบัติของทุกกลุ่มสาระมีส่วนร่วมในการคัดเลือกและจัดหาสื่ออุปกรณ์ให้ได้มาตรฐาน มีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนให้นำวิทยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยจัดการศึกษา มีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมสนับสนุนด้านแรงงานเพื่อช่วยพัฒนาด้านสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการในการใช้จ่ายงบประมาณและเงินระดมทรัพยากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนและมีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์ทางการศึกษา

3. การมีส่วนร่วมดำเนินการตามแผน หมายถึง มีส่วนร่วมในการเห็นชอบแผนงาน/โครงการ งบประมาณที่ใช้ในการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน มีส่วนร่วมให้คำปรึกษาในการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนทั้งทางด้านกายภาพ ด้านวิชาการ และด้านการบริหารจัดการ มีส่วนร่วมในการดำเนินการระดมทรัพยากร

ทางการศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดใช้ทรัพยากรของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศกิจกรรมการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน มีส่วนร่วมในการจัดตกแต่งห้องเรียน การดูแลห้องเรียนให้น่าอยู่ สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมปฏิบัติตามนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนหรือชักชวนบุคคลรอบข้างช่วยกันดูแลรักษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้มีความสะอาด ร่มรื่น สวยงามและปลอดภัย

4. การมีส่วนร่วมตรวจสอบ เสนอแนะ ติดตามและประเมินผล หมายถึง มีส่วนร่วมตรวจสอบการบริหารงานด้านการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานการจัดการสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการติดตามผลในการดำเนินงานการจัดการสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการสรุปประเมินผลแผนงาน /โครงการงบประมาณที่ใช้ในการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน มีส่วนร่วมประชุมกับทางโรงเรียนเพื่อรับทราบผลการจัดการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางพัฒนาในการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในปีต่อไป มีส่วนร่วมในการเห็นชอบในการรายงานผล

โคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff: 1980) ได้จำแนกลักษณะของการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้นประการแรกที่สุดที่จะต้องกระทำก็คือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้นการตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผนและการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้น จะได้มาจากคำถามที่ว่า ใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการใดบ้างและจะทำประโยชน์โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือทรัพยากร การบริหารงานและประสานงานและการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ในส่วนเกี่ยวกับผลประโยชน์นั้น นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ในทางบวก

และผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคล และสังคมด้วย

4. การมีส่วนร่วมในการประมวลผล การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้นสิ่งสำคัญที่ต้องสังเกตก็คือ ความเห็น (Views) ความชอบ (Preferences) และความคาดหวัง (Expectation) ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ

สรุปได้ว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมมีหลายลักษณะเริ่มตั้งแต่ขั้นริเริ่มโครงการ การร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมตรวจสอบ เสนอแนะ ติดตาม และประเมินผล ตลอดจนการร่วมรับผลประโยชน์จากการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

รูปแบบของการมีส่วนร่วมในการบริหาร

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารหรือการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยมีนักวิชาการได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบไว้ ดังนี้

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542 : 215 – 219) ได้แบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารแบบเหลือมล้าตามคุณสมบัติของการมีส่วนร่วมเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ เป็นแบบแผนการมีส่วนร่วมของกลุ่มบุคลากร

ผู้มีอำนาจและมีทรัพยากรมากที่สุดในชุมชน ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ประธานและคณะกรรมการโรงเรียนเจ้าอาวาสและหัวหน้าโครงการ

1.1 บทบาทที่แสดงในการมีส่วนร่วม ได้แก่ ริเริ่มงาน คิดงาน เริ่มดำเนินการ ร่วมสนับสนุน ร่วมงาน ร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างหนักแน่นจริงจัง มีอำนาจตัดสินใจที่เปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่ดำเนินงานได้

1.2 คุณสมบัติของผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ มีอำนาจตามระบบราชการ มีบารมีได้รับการยอมรับในชุมชน มีทรัพยากรมาก เช่น มีความรู้และมีรายได้มีเงิน

2. การมีส่วนร่วมเป็นบางส่วน เป็นแบบแผนการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้มีอำนาจและ

ทรัพยากรปานกลางในชุมชน ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มคณะครู คณะกรรมการโรงเรียน กิจกรรมที่มีส่วนร่วม ได้แก่ กิจกรรมตามประเพณี การประชุมต่างๆ และการปรับปรุงอาคารสถานที่

2.1 บทบาทที่แสดงในการมีส่วนร่วม ได้แก่ ร่วมงาน ร่วมมือ ร่วมสนับสนุน ร่วมริเริ่มงาน ริเริ่มกิจกรรม บริจาคเงิน สิ่งของที่เป็นผู้ร่วมดำเนินการ แสดงความคิดเห็นอย่างมั่นใจมีอำนาจในการตัดสินใจบ้าง

2.2 คุณสมบัติของผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ เป็นคณะทำงานของผู้มีอำนาจในการปกครอง มีความรู้ ต้องการงานเพื่อชุมชน

3. การมีส่วนร่วมแบบชายขอบ เป็นแบบแผนการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ไม่มีอำนาจและทรัพยากรในชุมชน ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน และประชาชนทั่วไป โดยกิจกรรมที่มีส่วนร่วมคือ กิจกรรมของโรงเรียน งานตามประเพณี งานพิเศษและการประชุม บทบาทที่แสดงในการมีส่วนร่วม ได้แก่ เป็นผู้ร่วมงาน เป็นผู้ให้ความร่วมมือ เป็นผู้ให้การสนับสนุน บริจาคเงิน และสิ่งของร่วมดำเนินการและแสดงความคิดเห็นบ้างไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ

อุทัย บุญประเสริฐ (2542 : 15 – 17) กล่าวว่า ระบบการมีส่วนร่วมในการบริหารแบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและเป็นที่ยอมรับว่าได้ผลในเชิงปฏิบัติมากมี 4 แบบ ดังนี้

1. ระบบการปรึกษาหารือ เป็นการบริหารแบบเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมปฏิบัติงานในรูปคณะกรรมการต่างๆ รูปแบบนี้เป็นการกระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบ
2. ระบบกลุ่มคุณภาพ เป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมในรูปกลุ่มทำงาน ระบบคุณภาพแบบนี้เหมาะสำหรับใช้กับพนักงานระดับปฏิบัติหรือระดับหัวหน้างานเป็นการฝึกฝนและเปิดโอกาสให้ทำงานร่วมกันเพื่อค้นหาปัญหา วิเคราะห์ปัญหา หาสาเหตุของปัญหาตลอดแนวทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง
3. ระบบข้อเสนอแนะ หลักการปฏิบัติทุกคนได้กรอกแบบแสดงความคิดเห็นตามที่กำหนดและมีคณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอแนะตามแบบฟอร์มที่กำหนดหากมีข้อเสนอแนะใดที่ดีและนำไปปฏิบัติจะได้รับรางวัลตอบแทนแก่ผู้เสนอความคิดเห็น
4. ระบบส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนเป็นเจ้าของกิจการและรู้สึกผูกพันในการปฏิบัติงานเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

สรุปได้ว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารดังกล่าว ผู้บริหารจะเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารตั้งแต่ร่วมปรึกษาหารือ ร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม ร่วมเสนอแนะร่วมกันเป็นเจ้าของ ส่วนระดับของการมีส่วนร่วมจะมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของผู้ร่วมงานและความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้บริหาร ได้แก่ การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ การมีส่วนร่วมในบางส่วน การมีส่วนร่วมแบบชายขอบ เป็นต้น

ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการบริหาร

การมีส่วนร่วมในการบริหาร มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารการศึกษาปัจจุบัน นอกจากจะสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 แล้ว ยังเป็นการบริหารที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานในโรงเรียนของตนซึ่งมีความสำคัญและประโยชน์ดังต่อไปนี้

ธรรมรส โชติคุณุช (2540 : 228 - 230) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมจะช่วยให้ผู้บริหารและหน่วยงานมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ และยังมีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและขวัญแต่ละบุคคล ได้แก่ ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดการยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นแทนที่จะต่อต้านทำให้ช่วยคลี่คลายความขัดแย้งระหว่างความต้องการแต่ละบุคคลเกิดการตัดสินใจที่มีคุณภาพมากขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้รับบริการมีความราบรื่นช่วยให้องค์การตอบสนองต่อความต้องการของสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นบุคลากรจะมีขวัญและความพอใจในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นก่อให้เกิดการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพส่งผลต่อประสิทธิภาพของการทำงานเพิ่มมากขึ้น

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2545 : 9 - 10) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมก่อให้เกิดการระดมความคิดและอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องทำให้เกิดความคิดที่หลากหลาย ทำให้การปฏิบัติมีความเป็นไปได้มากกว่าการคิดเพียงคนเดียวมีผลทางจิตวิทยาทำให้เกิดการต่อต้านน้อยลงในขณะที่เดียวกันก็จะเกิดการยอมรับมากขึ้นเปิดโอกาสให้มีการสื่อสารที่ดีกว่า สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้องมีโอกาสได้ใช้ความสามารถและทักษะในการทำงานร่วมกันเกิดความมีน้ำใจและความจงรักภักดีต่อหน่วยงานมากขึ้นทำให้ผลการปฏิบัติงานดีขึ้น การตัดสินใจมีคุณภาพมากขึ้นและส่งเสริมการปรับปรุงงานและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น

คอลลด์เวลล์และสปิงคส์ (Caldwell & Spinks. 1990 : 21) กล่าวถึง ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่พบจากประสบการณ์ใน Rosebery District Hight School ว่า มีประโยชน์ต่อนักเรียน กลุ่มนโยบาย ผู้บริหารและผู้นำทางการศึกษาอื่น ๆ และคณะครู 4 ประการดังนี้

1. ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน เป็นสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกของการบริหารสถานศึกษาใด ๆ มีดังนี้ทำให้มั่นใจได้ว่าทรัพยากรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นครู เวลา อาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุอุปกรณ์และบริการ จะถูกนำมาใช้เพื่อการบรรลุจุดหมายหรือความต้องการในแผนด้านการเรียนการสอน เพื่อประโยชน์ของนักเรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ นักเรียนได้รับความสำคัญให้มีส่วนร่วม ในกระบวนการกำหนดนโยบายในรูปแบบสภาโรงเรียน และมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผน ซึ่งนักเรียนอาจจะมีความสนใจหรือความชำนาญเป็นพิเศษ นักเรียนจะมีความรู้ความเข้าใจในแผนงานของโรงเรียนซึ่งจะทำให้เป็นช่องทางที่จะทำให้จุดหมาย นโยบาย แผนงาน งบประมาณและผลการประเมินได้รับการเผยแพร่ให้ทุกคนในโรงเรียนได้รับรู้ รวมทั้งตัวนักเรียนเองด้วย

2. ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับกลุ่มนโยบาย ได้แก่ กระบวนการกำหนดจุดหมาย การกำหนดนโยบาย การจัดทำแผน งบประมาณ และการประเมินที่จัดเป็นกระบวนการเชิงบูรณาการ

ไม่ได้แยกเป็นส่วน ๆ ทำให้สิ่งที่กำหนดมีความชัดเจน ไม่คลุมเครือและมีความต่อเนื่อง ตลอดจนทำให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรสอดคล้องกับลำดับความสำคัญของนโยบายและความต้องการที่กำหนดไว้ด้วย ทำให้นโยบายเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายในโรงเรียนและสร้างความสบายใจให้เกิดขึ้นกับคณะครูในการจัดการเรียนการสอนตามวิชาชีพของตนเองได้อย่างเต็มที่ ไม่เกิดปัญหา “ผู้ปกครองกำหนดวิธีสอน” นโยบายจะถูกกำหนดโดยกลุ่มนโยบาย ส่วนการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นหน้าที่ของคนอื่น จึงเป็นการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจนไม่ก้าวล่วงงานซึ่งกันและกัน กลุ่มนโยบายมีวิสัยทัศน์และให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนการสอน มีการจัดทำเอกสารในการปฏิบัติงาน ดังนั้นจึงเป็นการรับรู้และเข้าใจในแผนการปฏิบัติงานนั้นจากสมาชิกทุกคนในโรงเรียนทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอนเป็นระบบมีการเลือกยุทธศาสตร์และยุทธวิธีที่เหมาะสมกับท้องถิ่น ทำให้กลุ่มนโยบายมุ่งถึงการเปลี่ยนแปลงและการมองอนาคตในระยะยาว

3. ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้บริหารและผู้นำทางการศึกษาอื่น ๆ ได้แก่ ทำให้ผู้บริหารแสดงบทบาทเป็นผู้นำทางการศึกษาได้จากการทำงานร่วมกันกับคนอื่นและโดยคนอื่น จะทำให้มุ่งมั่นได้ว่าจุดหมายและความต้องการ ผู้บริหารเป็นผู้ริเริ่ม นโยบายเป็นนักวิเคราะห์และนักวิจัย นโยบาย เป็นนักบริหารการนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นนักประเมินผลเป็นนักประสานงาน นักสนใจ และนักเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ การแสดงภาวะผู้นำในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและโดยผู้อื่นจะช่วยสร้างวัฒนธรรมในการทำงานของโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศได้นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาผู้นำทางการศึกษาอื่น ๆ จากการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในทีมแผนงานหรือคณะทำงาน

4. ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับครู ช่วยทำให้ครูมีบทบาททางการบริหารต่อภารกิจที่สำคัญตามความชำนาญของตนเอง นั่นคือการให้การศึกษาต่อนักเรียนครูทุกคนมีโอกาสมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจตามความชำนาญของแต่ละคน ทำให้การกำหนดนโยบายและแผนงานสอดคล้องกับเวลาและศักยภาพของครูได้ การแบ่งหน้าที่ การกำหนดนโยบายและการจัดทำแผน จะช่วยให้เกิดความชัดเจนในบทบาทหน้าที่ ลดความสับสนและความขัดแย้งที่มักเกิดขึ้นเสมอๆ การที่ครูมีส่วนร่วมในทีมแผนงานจะช่วยตัดสินใจเพื่อจัดสรรทรัพยากร เป็นไปอย่างสอดคล้องกับความต้องการของตนได้ การที่ครูมีส่วนร่วมในการทำแผนงานและงบประมาณจะช่วยให้ครูได้รับข้อมูลสารสนเทศและการทำงานของเพื่อนครูด้วยกันการมีระบบการนำนโยบายไปปฏิบัติที่ดี ครูมีส่วนช่วยให้มั่นใจได้ว่าจุดหมายและนโยบายของโรงเรียน จะได้รับการนำไปปฏิบัติได้การมีส่วนร่วมและการมีบรรยากาศแบบเปิดจะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างคณะครูลงการเป็นระบบเปิดและการพิจารณาอย่างเป็นระบบในการจัดสรรทรัพยากรจะช่วยให้การใช้ทรัพยากรของครู เป็นไปอย่างตอบสนองความต้องการและไม่ซ้ำซ้อนกัน ได้ ช่วยให้ครูเป็นทรัพยากรที่มีค่าในกระบวนการเรียนรู้ ครูจะเป็นกำลังสนับสนุนของทุกแผนงานที่มีค่ายิ่งกว่างบประมาณเปิดโอกาส

ให้ครูได้แสดงความรับผิดชอบ สร้างความพึงพอใจในการทำงานความมีพันธะผูกพันกับการบรรลุความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนในระดับสูง

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการบริหาร มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานเป็นหมู่คณะ ผู้บริหารสถานศึกษาจะทำงานสำเร็จหรือสัมฤทธิ์ผลเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นการมีส่วนร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมินผลการทำงาน ย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพและผลสำเร็จตามความมุ่งหมายในการทำงาน ซึ่งพอสรุปประโยชน์ของการมีส่วนร่วมได้ว่า ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหารและผู้ร่วมงานในทุกๆระดับในองค์กร ลดความขัดแย้งในการทำงาน และเพิ่มความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากขึ้น สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ช่วยให้ผู้ร่วมงานมีสุขภาพจิตที่ดี ทุกคนมีงานทำสร้างความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร ลดค่าใช้จ่ายและใช้ทรัพยากรอย่างทะนุถนอม ช่วยให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร รู้สึกรักและผูกพันในโรงเรียน การมีส่วนร่วมจะช่วยให้บุคคลได้พัฒนาบุคลิกภาพของตนเองในด้านการตัดสินใจ การควบคุมการทำงาน การแสดงออก ทักษะคติ และการใช้ความสามารถที่จะประสบความสำเร็จได้

การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาดังรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

ความหมายของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

นิยม กริมใจ (2545 : 61) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในด้านความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสถานที่ ความรื่นรมย์ ความสวยงามและมีความปลอดภัย

อรพินธุ์ ประสิทธิ์รัตน์ (2545 : 54 - 55) ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง สภาพสภาวะ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ที่อยู่ตามธรรมชาติหรืออาจเป็นสิ่งที่ถูกจัดทำสร้างขึ้นอาจเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตเป็นรูปธรรมที่มองเห็นได้หรือเป็นนามธรรมที่ไม่สามารถมองเห็นได้ อยู่ในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ของผู้เรียน และได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า พฤติกรรมของผู้เรียนจะเป็นอย่างไรนั้นเกี่ยวข้องกับหรือได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมเป็นส่วนใหญ่ การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีที่เหมาะสมกับวัย และระดับของผู้เรียนจะเป็นสิ่งที่พึงพอใจในการเรียนทำให้เกิดสมาธิและปัญญา

วิชาญ สุวรรณวงษ์ (2549 : 12) ได้ให้ความหมาย สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ได้แก่สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบ มีบรรยากาศดี มีความปลอดภัยมีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมสร้างการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย มีสิ่งช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ และไม่มีมลภาวะ

ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ (2550 : 19) ได้ให้ความหมาย สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ได้แก่สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบ มีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย

ทรรศนีย์ วรหาคำ (2554 : 13) ได้ให้ความหมาย สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบ มีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย มีสิ่งช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ และไม่มีมลภาวะซึ่งเป็นสิ่งที่จะช่วยกระตุ้นส่งเสริม สนับสนุน ให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้ไปสู่จุดมุ่งหมายตามที่โรงเรียนหรือสถานศึกษานั้น ๆ กำหนด

จากความหมายที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา หมายถึง การที่โรงเรียนจัดเตรียมความพร้อมขององค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่จะกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุน ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้ไปสู่จุดมุ่งหมายตามที่โรงเรียนหรือสถานศึกษานั้น ๆ กำหนด

โดยสรุป การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา หมายถึง การกำหนด นโยบาย การวางแผน การดำเนินการ การควบคุม การแก้ไข และปรับปรุงสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในสถานศึกษา ให้อยู่ในสภาพที่ดี และถูกสุขลักษณะเพื่อกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุน ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้ไปสู่จุดมุ่งหมายของสถานศึกษา

ความสำคัญของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในสถานศึกษามีอิทธิพลต่อความจำเป็นในการจัดการศึกษา มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ ต่อการสร้างระเบียบวินัยแก่ผู้เรียน สภาพแวดล้อมต่าง ๆ จึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการอบรมสั่งสอน ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา และจิตใจ สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้บรรลุเป้าหมายการศึกษาได้ ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไว้ ดังนี้

สุปรีชา หิรัญโร (2542 : 175) กล่าวถึงความสำคัญของอาคารและสภาพแวดล้อมที่ดีในสถานศึกษา ว่า จะช่วยเสริมสร้างความเจริญงอกงามทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคมของนักเรียน ช่วยทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ ก่อให้เกิดความจงรักภักดี และความภาคภูมิใจต่อสถาบันซึ่งจะมีผลไปถึงความพยายามที่จะสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ การสร้างชื่อเสียงเกียรติยศให้กับตนเอง และสถาบันได้อีกด้วย นอกจากนี้สภาพแวดล้อมในสถานศึกษายังมีอิทธิพลต่อการหล่อหลอมพฤติกรรม ทักษะ ค่านิยม สติปัญญาและสังคมของนักเรียนและครูอีกด้วย

ณุตตรา แทนขำ (2543 : 24) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาว่า การที่นักเรียนได้อยู่ในสถานศึกษาที่มีสภาพแวดล้อมที่ดี จะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ และความรักในสถาบัน ความรู้สึกเช่นนี้จะนำไปสู่ความรักหวงแหนในชื่อเสียงของสถานศึกษา ถ้าสถานศึกษาสร้างความรู้สึกเช่นนี้ให้เกิดขึ้นได้ ก็จะเป็นสิ่งที่ควบคุมความประพฤติของนักเรียนไปในตัว เพราะผู้เรียนย่อมจะไม่พยายามให้สถานศึกษาที่ตัวเองรักและภูมิใจต้องเสียชื่อเสียงเพราะการกระทำของตัวเอง

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการ (2545: 12) ได้ให้ความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาว่า การที่สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมและองค์ประกอบอื่น ๆ ครบถ้วนเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมในการจัดการศึกษาเป็นอย่างดีส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาครบถ้วน

วินดา วรกรีกกุลชัย (2545 : 2) กล่าวว่า การจัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพัฒนาการของเด็ก โดยเฉพาะการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา เพราะสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่มีความสำคัญและมีบทบาทในการให้ความรู้ ปลูกฝังลักษณะนิสัยต่าง ๆ แก่ผู้เรียน โดยมุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียน นำไปใช้ในการดำรงชีวิต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

วิจิต เทพประสิทธิ์ (2549 : ออนไลน์) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมไว้ว่า ผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมห้องเรียนสะอาดเรียบร้อย สะดวกสบาย มีอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนครบถ้วน มีบรรยากาศทางวิชา ผู้สอนก็มีความสุขในการสอน สิ่งต่างๆ จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้การเรียนการสอนดำเนินด้วยความราบรื่นสะดวกรวดเร็ว ตามแผนที่วางไว้ ทำให้ผู้เรียนมีความสุข การจัดสภาพแวดล้อมสนับสนุนการเรียนรู้หลายด้าน ทั้งด้านกายภาพ จิตภาพ และทางด้านสังคมภาพที่สมบูรณ์ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจ ซึ่งมีส่วนช่วยกระตุ้นให้เกิดความสนใจและเกิดแรงจูงใจการเปลี่ยนเจตคติไปในทางที่ดีส่งผลให้ผู้เรียนมีความสุขที่อยากเรียนและเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น การจัดให้ผู้เรียนอยู่ใน

สภาพแวดล้อมที่ดีจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการประสบการณ์เรียนรู้ที่ดี โดยเฉพาะการจัดสภาพแวดล้อมที่มีบรรยากาศความอบอุ่นเป็นมิตรมีความเป็นประชาธิปไตยยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันและตัดสินใจปัญหาด้วยเหตุผลครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ผู้สอนให้ความใกล้ชิดกับนักเรียนทำให้รู้จักอุปนิสัย ตลอดจนพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคลเป็นอย่างดี ช่วยให้คำแนะนำปรึกษาเป็นการหล่อหลอมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่ดี มีการแสดงออกทางกาย วาจา และใจตามแบบอย่างที่ตั้งคยอมรับ มีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นเครื่องหมายของคนดี ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ (2550 : 22) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการภายในโรงเรียน ช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความคิด บุคลิกภาพ จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข ส่งเสริมความมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน สภาพแวดล้อมในโรงเรียนยังช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา

เชิดชู กาพวงส์ (2554 : 14) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาว่า สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ที่จัดประมวลประสบการณ์แก่นักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อนำประสบการณ์เหล่านั้นไปพัฒนาตนเองในอนาคต แต่จะอย่างไรให้เด็กชอบมาโรงเรียนเป็นคนใฝ่รู้ มีความรู้สึกสนุกสนาน มีเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน การที่โรงเรียนจะได้รับการตอบสนองจากนักเรียน โรงเรียนต้องดำเนินการสร้างแรงจูงใจต่อนักเรียน ให้เกิดความคิดว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษาดังกล่าว แนวทางในการจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนการสอน โรงเรียนต้องดำเนินการพัฒนาสภาพแวดล้อมต่างๆ ให้มีผลต่อการเรียนรู้ สามารถปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงเพศและวัยของผู้เรียน

ทรรศนีย์ วรหัทธำ (2554 : 19) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อผู้เรียนและช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความคิด บุคลิกภาพ มีความรับผิดชอบและประสบผลสำเร็จในการศึกษา

จากความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่กล่าวมา สรุปได้ว่า บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน มีอิทธิพลและส่งผลโดยตรงต่อการจัดการเรียนการสอน โดยสภาพแวดล้อมเกี่ยวข้องกับความรู้สึกของครู นักเรียน รวมทั้งคนอื่นที่มีต่อโรงเรียนที่มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีจะทำให้ผู้เรียนอยากไปโรงเรียน และคนที่เกี่ยวข้องมีความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียนด้วย ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูซึ่งมีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นผู้สอน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และควรจัดให้สอดคล้องกับความ

ต้องการด้านร่างกายจิตใจและความต้องการด้านการจัดการศึกษาเพราะสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลมากในด้านการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน

ประเภทของสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ควรจัดให้สอดคล้องกับความต้องการด้านร่างกายจิตใจและความต้องการด้านการจัดการศึกษาเพราะสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลมากในด้านการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน

ธนศ จำเกิด (2541 : 74 - 51) ได้แบ่งประเภทของการจัดการสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมทางวิชาการ และสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางวัตถุ เช่น บริเวณ โรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบ ครุภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ
2. สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ได้แก่ การจัดบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริม สนับสนุน วิชาการต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้ประสบการณ์ให้มากที่สุดภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวาทุกคนอยากมาโรงเรียน
3. สภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ได้แก่ ระบบการบริหารจัดการภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้บุคลากรให้ปฏิบัติงานสำเร็จลงด้วยความร่วมมือร่วมใจกัน

กรมสามัญศึกษา (2543 : 26) ได้แบ่งประเภทของการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมี 3 ประเภท คือ

1. บรรยากาศสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ เป็นบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่มองเห็นเป็นรูปแบบ เช่น อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สาธารณูปโภค สนามกีฬา สวนหย่อม
2. บรรยากาศสภาพแวดล้อมด้านการจัดการบริหาร หมายถึง บรรยากาศสภาพแวดล้อมที่สร้างเสริมให้สมาชิกทุกคนร่วมกันทำงานอย่างมีความสุข มีการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน ยิ้มแย้มแจ่มใสเข้าหากัน การให้สวัสดิการ
3. บรรยากาศสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา สดชื่น แจ่มใส มีความรู้สึก รักโรงเรียนรักครู รักเพื่อน

แอสติน (Astin. 1968 : 67) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในการทำงาน มีองค์ประกอบ

4 ด้าน คือ

1. สภาพแวดล้อมในการทำงานด้านกายภาพ หมายถึง อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องกับ การดำรงชีวิตและการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา นอกจากนี้ยังรวมถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับ ความสะดวกสบายต่าง ๆ เช่น สภาพเมืองและชุมชนที่อยู่รอบสถานศึกษา สภาพทางด้านภูมิศาสตร์ ที่ตั้งของสถานศึกษา สภาพแวดล้อมทางด้านอาคารสถานที่ หรือสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติที่ เหมาะสม มีความสงบเพียงพอสำหรับใช้ความคิด ห่างจากเสียงรบกวน เช่น เสียงของยานพาหนะ หรือโรงงานต่าง ๆ จำเป็นต้องพิจารณาไม่ให้เกิดการรบกวนกันขึ้น เช่น สถานที่ประชุมหรือ บรรยากาศทางวิชาการไม่ควรอยู่ใกล้กับบริเวณจัดกิจกรรมด้านกีฬา ซึ่งการเขียร์ส่งเสียงดังจนก่อ ให้เกิดความเครียด

2. สภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้และทักษะ แนวคิดและอุดมการณ์ต่าง ๆ ทั้งหมดให้ปรากฏในตัวนักเรียน กระบวนการดังกล่าวอาจรวมถึง วิธีการในการถ่ายทอดการเรียนรู้ทั้งหมดที่เกิดขึ้นระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอน องค์ประกอบที่ ก่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน คือ การจัดห้องเรียน บรรยากาศในการเรียนการสอน คุณภาพ ของครูผู้สอน วิธีการสอน หลักสูตร เจตคติที่ดีของครู ผู้สอนต่อวิชาที่สอน

3. สภาพแวดล้อมในการทำงานด้านกลุ่มเพื่อน หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงาน ในหน่วยงานเดียวกัน นับว่ามีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อครู เพราะกลุ่มเพื่อนสามารถให้กำลังใจ ในเรื่องทั่ว ๆ ไป และช่วยให้เกิดความคิดหรือประสบการณ์ใหม่ ๆ ซึ่งส่งผลต่อการจัดการเรียน การสอนของครูอาจารย์ เพราะในสถาบันการศึกษามีลักษณะการรวมตัวจัดกลุ่ม ซึ่งลักษณะ การรวมตัวของกลุ่มดังกล่าวจะมีผลต่อความพึงพอใจถ้ากลุ่มเพื่อนมีบรรยากาศที่เป็นกันเอง เข้าอกเข้าใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

กล่าวโดยสรุปแล้วสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการจัดการเรียน การสอน ความพอดี เจตคติ และค่านิยมเพราะถ้าสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนดีทำให้เกิดความรัก ความผูกพัน ความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

4. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร หมายถึง นโยบาย และระเบียบการปฏิบัติเกี่ยวกับ การบริหารภายในสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องบริหารไปในทิศทางที่จะทำให้สถานศึกษา เต็มไปด้วยบรรยากาศแห่งมิตรภาพ กลุ่มเพื่อนภายในสถานศึกษามีความอบอุ่นมีความรู้สึกว่ามี ส่วนร่วมเป็นเจ้าของ มีความสุขสบาย อยากมาทำงาน มีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็นจะเห็น ได้ว่าระบบบริหารที่ดีมีประสิทธิภาพที่คล่องตัว มีอิสระในการดำเนินการทั้งในด้านการบริหารงาน บุคคล การบริหารด้านงบประมาณ และการบริหารด้านวิชาการ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบ่งได้หลายด้าน คือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพหรือสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมทางวิชาการหรือสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการบริหารหรือสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการรวมถึงสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนหรือสภาพแวดล้อมด้านการปฏิสัมพันธ์ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3 ด้านคือ 1) ด้านกายภาพ 2) ด้านวิชาการ และ 3) ด้านการบริหารจัดการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

สภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยอีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จะช่วยพัฒนาเด็กให้เป็นผู้เรียนที่มีคุณภาพได้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงใช้กรอบการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามที่กรมสามัญศึกษา (2543 : 26) กำหนด ดังนี้

ด้านกายภาพ

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมทางกายภาพไว้ ดังนี้

ราตรี สภะวงศ์ (2549 : 16 - 17) ได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ หมายถึง การสร้างอาคารสถานที่ตลอดจนห้องเรียน ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าดู อยู่ในตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอย โดยจัดขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นไปได้และเหมาะสมของห้องเรียน วัสดุที่ใช้และความสามารถในการจัดของผู้สอนและผู้เรียนรวมทั้งการจัดสภาพนอกห้องเรียน เช่น สภาพอาคารเรียน อาคารประกอบ โรงอาหาร สนามกีฬา สวนหย่อม สนามเด็กเล่น สถานที่พักผ่อน ควรจัดให้เป็นระเบียบ สะอาด มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อเพิ่มความร่มรื่นสวยงาม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการร่วมมือร่วมใจกันของสมาชิกในโรงเรียน ทั้งด้านความคิดและแรงงานในการตกแต่งและดูแลรักษา

พรพจน์ พจน์พัฒนพล (2548 : 40) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ หมายถึง สิ่งที่โรงเรียนควรจัดให้มี หรือดูแลเอาใจใส่ เป็นอันดับแรก ๆ และเห็นได้ด้วยตาเปล่า ได้แก่

1. โรงอาหาร หรือสถานที่สำหรับรับประทานอาหาร เป็นการเสริมสุขภาพอนามัย และมีการฝึกสุขนิสัยในการกิน ตลอดจนรักษาความสะอาดที่เกี่ยวกับการกิน

2. สถานที่เล่นกีฬา หรือสถานที่พักผ่อนในยามว่างเรียน สามารถช่วยนักเรียนให้ ได้พักผ่อน หรือเล่นระหว่างพักการเรียนเป็นการคลายเครียด ได้ฝึกสุขนิสัยทางการกีฬา และ ส่งเสริมสุขภาพ ห้องสมุด อาจอยู่ในรูปมาตรฐานหรือในรูป Book Corner หรือรูปใด ๆ ก็ได้ ตามความเหมาะสม ห้องสมุดจะเอื้ออำนวยให้แก่ นักเรียนคือเสริมสร้างความรู้ สร้างนิสัยรัก การอ่านและได้พักผ่อนคลายเครียด

3. ห้องเรียน ได้แก่ การจัดที่นั่ง โต๊ะครู การจัดมุมเสริมความรู้ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ต่าง ๆ

สมาน ปรีชา (2548 : 14 - 17) ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง อาคารสถานที่ที่ดี ผู้บริหารต้องใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารจึงจะทำให้การดำเนินงานจัด สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย ที่วางไว้ ซึ่งจะต้องครอบคลุมทั้งด้านการจัดจัดหา การดูแลรักษาความปลอดภัย และวางแผน การใช้ประโยชน์ให้เกิดคุณค่าสูงสุด และควรเอาใจใส่อย่างต่อเนื่องเพราะสภาพแวดล้อมด้าน อาคารสถานที่ที่เป็นเสมือนหน้าตาของสถานศึกษา บ่งบอกถึงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารและความ เอาใจใส่ของบุคลากรใน โรงเรียนอันจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนและสภาวะจิตใจของผู้ใช้ อาคารสถานที่ ซึ่งหมายถึง นักเรียน ครู รวมถึงบุคลากรภายนอกที่มาเยี่ยมชมสถานศึกษาใน โอกาสต่าง ๆ

แนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ต้องให้บุคลากรในสถานศึกษา มีส่วนร่วมดำเนินการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า จัดให้มีแผนผังบริเวณ อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียนและห้องพิเศษจัดให้มีการทำตารางและแสดงการใช้อาคาร สถานที่ รวมถึงห้องพิเศษต่าง ๆ ตรวจสอบสภาพและซ่อมบำรุงอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอให้อยู่ใน สภาพปลอดภัย จัดให้มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอาคารสถานที่ของบุคลากร ส่งเสริมให้นักเรียน ได้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ จัดสภาพบริเวณสถานศึกษาให้ร่มรื่น สะอาด สวยงาม น่าดู น่าเรียน และปลอดภัย จัดบริเวณอาคารเรียน อาคารประกอบ และบริเวณอื่น ๆ ให้มีความแข็งแรง สะอาด และแสงสว่างเพียงพอ

สุนันท์ สุขสวัสดิ์ (2552 : 26) ได้กล่าว ความหมายสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง อาคารสถานที่ และสิ่งแวดลอมภายในสถานศึกษา และเสนอแนวทางการจัดไว้ที่เหมาะสม ดังนี้

1. การแบ่งสัดส่วนพื้นที่ของกิจกรรมต่าง ๆ ในสถาบันการศึกษาอย่างชัดเจน เช่น พื้นที่อาคารสำหรับการเรียนการสอน พื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ พื้นที่สำหรับ ฝึกงาน

พื้นที่สำหรับกำจัดสิ่งปฏิกูล

2. การวางผังปลูกสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบ เช่น ถูกต้องตามทิศทางลม เพื่อต่อการรับแสงสว่าง และป้องกันเสียงรบกวน

3. การจัดให้มีทางเดินเท้าระหว่างอาคาร เช่น ทางเดินเท้าที่มีและไม่มีหลังคาเชื่อมระหว่างอาคารต่าง ๆ โดยจัดทำจากวัสดุในท้องถิ่นหรือใช้พันธุ์ไม้ให้ร่มเงา พันธุ์ไม้เลื้อยและพันธุ์ไม้พุ่ม ไม้ดอก

4. การอนุรักษ์สภาพแวดล้อมที่จะให้ความสดชื่นและร่มเงาแก่นักเรียนหรือนักศึกษา เช่น ต้นไม้ สนามหญ้า สระน้ำ ทางน้ำธรรมชาติ ไม้ดอกไม้ประดับ รวมทั้งจัดให้เป็นระบบ การกำจัดขยะเปียก ขยะแห้งให้หมดไป หรือนำมาปรับปรุงเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ในรูปแบบปุ๋ยหมัก

จากที่กล่าวมาข้างต้นสภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพ หมายถึง การจัดสิ่งแวดลอมที่เป็นวัตถุ สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ อาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้

ด้านวิชาการ

นักวิชาการได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมทางวิชาการไว้สอดคล้องกัน ดังนี้

กรมวิชาการ (2545 : 112 – 114) ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมทางวิชาการ หมายถึง การสร้างสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่มีผลต่อการเรียนรู้ สวัสดิภาพ และความสุขของนักเรียน หรือ สถานการณ์หรือเงื่อนไขที่ครูสร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ (บางครั้งเรียกรวม ๆ ว่า “บรรยากาศ” ของห้องเรียน)

พรพจน์ พจน์พัฒนาผล (2548 : 41) ได้ให้ความหมายสิ่งแวดล้อมทางวิชาการ หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ ดังนี้

1. การจัดที่นั่งของผู้เรียน จะต้องใช้เดินไปมาหากัน และความคล่องตัวของการเคลื่อนย้ายในการปฏิบัติกิจกรรม การจัดที่นั่งของผู้เรียนอาจแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1.1 การจัดที่นั่งเป็นรายบุคคล อาจจัดได้หลายแบบ เช่น เรียงเป็นแนวตอนลึกหันหน้าไปทางกระดานดำทั้งหมด ซึ่งเป็นแบบที่ใช้มานาน ปัจจุบันเรียกว่าการจัดการแบบเก่า เพราะเห็นว่าหลักสูตรแบบเก่าใช้วิธีให้ครูบอก อธิบาย โดยตลอด นักเรียนเป็นผู้ฟังอย่างเดียว ไม่ต้องปฏิบัติกิจกรรมอื่นใด การจัดที่นั่งแบบนี้ยังใช้ได้อยู่ เมื่อจะปฏิบัติกิจกรรมอื่น ๆ ควรปรับปรุงการจัดที่นั่งใหม่สำหรับการจัดเป็นรูปตัวยู ครึ่งวงกลม บางครั้งก็เกิดปัญหามาก ผู้เรียนต้องนั่งเอียงไปข้างใดข้างหนึ่งตลอด เพราะต้องหันหน้าไปคู่ผู้สอนหน้าชั้นจะไม่เป็นผลดีต่อสุขภาพ

1.2 การจัดที่นั่งเป็นกลุ่ม หลักสูตรฉบับปรับปรุงกำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน หรือผู้สอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป สำหรับโต๊ะเก้าอี้ของผู้เรียนที่ใช้ในห้องเรียนควรมีขนาดพอเหมาะกับผู้เรียน มิฉะนั้นจะทำให้อ่านเขียน และทำกิจกรรมไม่สะดวก อาจมีผลทำให้เสียบุคลิกภาพได้ จำนวนโต๊ะเก้าอี้ก็ควรมีอย่างพอเพียง กับจำนวนผู้เรียนส่วนการจัดโต๊ะของผู้สอน ควรจัดให้อยู่ในที่ที่เหมาะสมอาจจัดไว้หน้าห้อง ข้างห้อง กลางห้อง หรือหลังห้องก็ได้ จากงานวิจัยบางเรื่อง เสนอแนะให้จัดโต๊ะผู้สอนไว้ด้านหลังห้อง เพื่อให้มองเห็นผู้เรียนได้อย่างทั่วถึงอย่างไรก็ตาม การจัดโต๊ะผู้สอนนั้นขึ้นอยู่กับการจัดที่นั่งของผู้เรียนด้วย

2. การจัดห้องเรียน และวัสดุอุปกรณ์ ห้องเรียนที่ดีเปรียบเสมือนบ้านที่ดีผู้อยู่อาศัยได้้อยู่อย่างมีความสุข การจัดห้องเรียนได้อย่างเหมาะสมจะเป็นการปลูกฝังนิสัยบางอย่างให้แก่ผู้เรียน เช่น ถ้าห้องเรียนสกปรกรุงรัง ผู้เรียนจะมีนิสัยเคยชินกับความสกปรกในที่สุดก็จะเป็นคนรักความสะอาดได้ยาก ซึ่งองค์ประกอบสำคัญในการจัดห้องเรียนที่ควรคำนึงมีดังนี้

2.1 สภาพห้องเรียน ต้องอยู่ในสภาพที่ดีและใช้การได้เป็นสัดส่วนมีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2 ขนาดห้องเรียน ต้องกว้างขวางพอเหมาะกับจำนวนผู้เรียนและเนื้อที่พอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. สุขลักษณะในห้องเรียน ห้องเรียนควรให้ถูกสุขลักษณะ ดังนี้

3.1 อากาศถ่ายเทได้ดีมีหน้าต่างอย่างพอเพียง และมีประตูเข้าออกได้อย่างสะดวก

3.2 แสงสว่างพอเหมาะเพื่อช่วยผู้เรียนอ่านหนังสือได้ชัดเจนเป็นการถนอมสายตา ห้องเรียนมีแสงสว่างไม่เพียงพออาจแก้ไขปัญหาได้ เช่น ทำหน้าต่างหรือบานเลื่อนเพิ่ม ใช้ไฟหรือโคมไฟช่วย ดัดแปลงหลังคาให้แสงสว่างส่องผ่านได้ ทาสีภายในห้อง ฯลฯ

3.3 ปราศจากสิ่งรบกวนต่างๆ เช่น เสียง ควั่น ฝุ่น ฯลฯ

3.4 ความสะอาด ผู้เรียนต้องช่วยกันเก็บกวาดถู เป็นการปลูกฝังนิสัยรักความสะอาดและทำให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม

4. การจัดตกแต่งห้องเรียน ซึ่งมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

4.1 มุมหนังสือ ในห้องเรียนควรมีมุมหนังสือไว้ให้ผู้เรียนอ่านหนังสือจะช่วยให้ผู้เรียนอ่านคล่องมีความรู้กว้างขวาง และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ครูควรหาหนังสือหลาย ๆ ประเภท ที่มีความยากง่ายพอเหมาะกับวัยของผู้เรียนมาให้อ่าน และควรหาหนังสือชุดใหม่มาเปลี่ยนบ่อย ๆ การจัดมุมหนังสือควรจัดให้เป็นระบบ และสะดวกในการหยิบอ่าน

4.2 สื่อการเรียนการสอน และวัสดุต่างๆ สื่อการเรียนการสอนประเภทหนังสือ ควรจัดไว้ให้เป็นระเบียบ อาจอยู่ร่วมกับมุมหนังสือ หรือแยกไว้ต่างหาก อุปกรณ์การสอนที่ผู้สอน

ใช้เป็นประจำ เช่น บัตรคำ แผนภูมิ ภาพพลิก ฯลฯ ให้จัดไว้เป็นระเบียบเช่นเดียวกัน อุปกรณ์ที่ใช้แล้วไม่ควรติดหรือแขวนนวมจนลืมนำอุปกรณ์เหล่านี้ อาจทำให้ความสนใจของผู้เรียนเปลี่ยนไปขณะเรียน บทเรียนใหม่ แต่อุปกรณ์บางชนิด เช่น เกม อุปกรณ์การสะสมคำ อุปกรณ์การคิดคำนวณ ฯลฯ อาจจัดไว้ที่หนึ่งเพื่อให้ผู้เรียนเล่นยามว่าง ซึ่งอาจเรียกว่ามุมฝึกสมอง หรือเรียกชื่ออื่น ๆ ก็ได้ สำหรับวัสดุสิ้นเปลืองต่าง ๆ เช่น กระดาษ สี กาว ฯลฯ ควรจัดไว้เป็นสัดส่วน สะดวกต่อการหยิบใช้ผู้สอนควรฝึกนิสัย การจัดของให้เป็นระเบียบ เมื่อใช้แล้วต้องเก็บให้เข้าที่ ให้เรียบร้อย ห้องเรียนจะได้ดูเป็นระเบียบ

4.3 เครื่องมือเครื่องมือที่จำเป็น ในห้องเรียนทุกห้องจะมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็น เช่น อุปกรณ์ในการทำมาสะอาดห้อง แปรงสีฟัน ยาสีฟัน และแก้วน้ำของผู้เรียน ก่องอาหาร หรือปิ่นโต ฯลฯ สิ่งของเหล่านี้ ถ้าไม่จัดให้สำหรับวางให้ดีจะดูเกะกะ ส่วนมากจะจัดไว้ตามมุมหรือฝาผนังห้องเรียน

4.4 มุมเสริมความรู้กลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ควรจัดไว้ตามความจำเป็นได้แก่มุมภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม การงานและพื้นฐานอาชีพ และภาษาอังกฤษ

4.5 การแสดงผลงานของผู้เรียน ครูควรจัดให้มีการแสดงผลงานของผู้เรียนในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จ และมีกำลังใจเรียนต่อไปทั้งยังสามารถแก้ไข และพัฒนาแผนงานของตนให้ดีขึ้น โดยลำดับ ผลงานเหล่านี้อาจติดบนป้ายนิเทศ แขนงหรือวางบนโต๊ะ

4.6 การตกแต่งห้องเรียนควรทำอย่างพอเหมาะไม่มากจนเกินไป เช่น ติดภาพสวยๆ ไม่ควรฉูดฉาด หรือใช้สีสะท้อนแสง อาจทำให้ผู้เรียนเสียสายตาได้ การประดับตกแต่งห้องเรียนควรคำนึงถึงหลักความเรียบง่าย เป็นระเบียบ ประหยัด และสวยงาม

สรุปได้ว่า ความหมายของสภาพแวดล้อมทางวิชาการ หมายถึง การเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน

ด้านการบริหารจัดการ

ได้มีนักวิชาการให้ความหมายสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ ดังนี้

พรพจน์ พจน์พัฒนาผล (2548 : 20) ได้ให้ความหมาย การจัดสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร หมายถึง การดำเนินการใด ๆ ภายในสถานศึกษาให้การปฏิบัติงานสำเร็จลงด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร ซึ่งสังเกตได้จากการดำเนินการงานอย่างเป็นระบบ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การช่วยเหลือเกื้อกูลกันของบุคลากรในสถานศึกษา การยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นมิตรต่อกัน รักใคร่

กลมเกลียวกัน ซึ่งเป็นสิ่งชี้วัดลักษณะสภาพแวดล้อมในด้านการบริหาร ได้แก่ การจัดระบบการทำงานของครู อาจารย์ สายงาน การบังคับบัญชาที่มีความเป็นกันเอง ออบอวน มีความเป็นประชาธิปไตย ทุกคนรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง รวมถึงการจัดสวัสดิการ และการจัดการด้านต่าง ๆ ด้วยลักษณะของการบริหารที่ก่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่ดีนั้น เริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบาย ควรให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูลจากการสำรวจสภาพปัจจุบัน และนำปัญหามากำหนดเป็นนโยบายในการแก้ปัญหาและพัฒนาางานของสถานศึกษาให้ดีขึ้น ซึ่งการมีส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หรือร่วมงาน โดยการให้มีส่วนร่วมในงานเป็นการส่งเสริมให้มีการร่วมมือจากกลุ่ม สามารถเรียนรู้พฤติกรรมและความรู้สึกทางด้านจิตวิทยาของผู้มีส่วนร่วมได้มาก ทำให้รู้ว่าแต่ละท่านมีความสามารถ และมีความคิดเห็นอย่างไร เป็นการเปิดโอกาสให้ได้ใช้ความสามารถของแต่ละคนอย่างเต็มที่

ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ (2550 : 40) ให้ความหมาย สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การจัดระบบการดำเนินงานของหน่วยงาน ให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจในเรื่องระบบและการดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้ผู้ปฏิบัติอุทิศตนเพื่องาน และมีขวัญและกำลังใจในการทำงานดี การมอบหมายงานและการสั่งการก็เป็นไปตามสายการบังคับบัญชาอย่างเข้มงวด เหมาะสมกับความสามารถไม่เกินกำลัง การมอบหมายงานและติดตามดูแลช่วยเหลือถามไถ่ ดูแลความเหน็ดเหนื่อย ยกย่องชมเชย มีการสร้างขวัญกำลังใจ จัดสวัสดิการให้หลาย ๆ รูปแบบ เป็นต้น

เลิศศักดิ์ คำปลิว (2551 : 20) ให้ความหมาย สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร หมายถึง การดำเนินการ โดยวิธีการที่หลากหลายเพื่อให้ครู ได้มีโอกาสได้ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถ อุทิศเวลาปฏิบัติหน้าที่ได้มากพอในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทำให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจ รวมถึงรับทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง ตลอดจนแนวทางปฏิบัติที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุดซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้บริหาร สถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน

ทรรศนีย์ วรหาคำ (2554 : 27) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร หมายถึง การดำเนินการในโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร และจัดทำระบบการทำงานการบังคับบัญชาที่มีความเป็นกันเอง มีความเป็นประชาธิปไตย บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ ซึ่งปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่จะทำให้โรงเรียนพัฒนางานด้านต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญและต้องสำนึกตลอดเวลาว่า บรรยากาศของการบริหารงานที่ดีนั้น ควรให้ครูมีส่วนร่วมในการคิด การตัดสินใจและร่วม

ปฏิบัติ ดังนั้นสิ่งแวดล้อมด้านการบริหารดีจะส่งผลทำให้การดำเนินการดำเนินไปด้วยความราบรื่น ส่งผลต่อการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมาย สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การกำหนด นโยบาย การวางแผน การนิเทศ ประเมินผล ด้วยการจัดระบบการทำงานของครู มีความเป็น ประชาธิปไตย รวมถึงการจัดสวัสดิการ และการจัดการด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ในสถานศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดการศึกษา

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2542 : 22 - 25) ได้กำหนดการบริหาร และการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในมาตรา 41 ให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อมความเหมาะสม และความต้องการของท้องถิ่น และมาตรา 42 ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน ความพร้อม ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและ ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐาน การศึกษา รวมทั้งเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ดำเนินการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย การจัดการศึกษาในระบบเป็นการ จัดการศึกษาของเทศบาล กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา เป็นส่วนใหญ่ ส่วนการจัดการศึกษาใน ระบบที่จัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาที่เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น ขณะนี้ทาง องค์กรบริหารท้องถิ่นได้ประเมินความพร้อมและรับการถ่ายโอน โรงเรียนจากระทรวงศึกษาธิการ เข้ามาสังกัดองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นประมาณ 200 กว่าแห่งในประเทศไทย ส่วนใหญ่จะเป็น การจัดการศึกษานอกกระบบและการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมีสาระสำคัญว่า การจัดการ ศึกษาเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติทั้ง 3 ฉบับมีทั้งสิ้น 9 หมวด ประกอบด้วย หมวดทั่วไป สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ระบบการศึกษา การบริหารและการจัดการศึกษา (ส่วนของรัฐ ส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วนเอกชน) มาตรฐานและการประกันคุณภาพ การศึกษา ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาและ หมวดเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและบทเฉพาะกาล หมวดที่เป็นแกนหลักและสำคัญที่สุดคือหมวด 4 ว่าด้วยแนวทางการจัดการศึกษา ซึ่งมีเนื้อหาสาระพอสรุปได้ดังนี้

1. ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด และกระบวนการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (มาตรา 22)
 2. การศึกษาให้บูรณาการการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย เพื่อพัฒนาความรู้คู่คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสม (มาตรา 23)
 3. จัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิด เรียนจากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ได้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสานสาระความรู้ ปุถุศาสน์คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในทุกวิชา จัดสื่อและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนตลอด ทั้งจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลาและผสมผสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (มาตรา 24)
 4. ส่งเสริมและจัดแหล่งเรียนรู้ตลอดชีพ (มาตรา 25)
 5. ประเมินผู้เรียนจากการพัฒนาผู้เรียนความประพฤติ พฤติกรรมการร่วมกิจกรรม และทดสอบความรู้ตามความเหมาะสมแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (มาตรา 26)
 6. ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักสูตรแกนกลางและสถานศึกษา สร้างหลักสูตรท้องถิ่นประกอบ (มาตรา 27)
 7. หลักสูตรต้องมีความหลากหลาย รวมทั้งเป็นประโยชน์ด้านวิชาการและอาชีพ (มาตรา 28)
 8. ให้สถานศึกษาส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน อปท. องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันทางสังคมอื่น
 10. ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (มาตรา 30)
- ธีระ รุญเจริญ และคณะ (2554 : 45) กล่าวถึง หลักการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า ต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาแห่งชาติซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาของประเทศและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ มีหลักการสำคัญได้แก่ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักเป็นการศึกษาตลอดชีวิตให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่รัฐประกาศว่าเป็นการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 43 ต้องทั่วถึงประชาชน มีคุณภาพและไม่เก็บค่าใช้จ่าย ทั้งนี้จะต้องจัดการศึกษาสำหรับ

บุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคมหรือความบกพร่องได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสให้มีสิทธิ์และโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษและ จัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงความสามารถ ของบุคคลนั้น การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริม สิทธิหน้าที่เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มีความ ภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็น สาธารณประโยชน์ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

สำนักบริหารการศึกษา กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (ได้กำหนดแนวนโยบาย ในการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นระยะเวลา 15 ปี ตั้งแต่ปี 2545 - 2559) ไว้ว่า

1. สร้างความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย
2. จัดการศึกษาให้เด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
3. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานและจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทุกระดับทุกประการ
4. จัดระบบบริหารและการจัดการทางศึกษาให้สอดคล้องกับระบบการจัดการศึกษา ของชาติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
5. วางแผนงานบุคคล สรรหาและประเมินผลการปฏิบัติงาน พัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับวิชาชีพชั้นสูง โดยมีสิทธิประโยชน์สวัสดิการ ค่าตอบแทนเพียงพอและเหมาะสมกับคุณภาพและมาตรฐาน วิชาชีพชั้นสูง
6. ให้สถานศึกษาจัดทำรายละเอียดสาระหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรท้องถิ่น ที่เน้นความรู้ คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ การศึกษา

7. จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมีจิตสำนึกในความเป็นไทยและสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ต่อเนื่องตลอดชีวิตและส่งเสริมให้ครูสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

8. ระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้านงบประมาณการเงินทรัพย์สินภายในประเทศจากรัฐ บุคคล องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันทางสังคมอื่นและต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา จัดสรรงบประมาณให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

9. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียน เอกสารวิชาการ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น

สถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

สุรัตน์ สติรัตน์ (2555 : 33 - 34) องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นหน่วยงานในรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ได้มีวิวัฒนาการและแก้ไขปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้องมาโดยตลอด นับตั้งแต่การจัดให้มีสภาจังหวัดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2476 ตามความในพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ในฐานะสภาจังหวัด ในขณะนั้นมีลักษณะเป็นองค์กรตัวแทนประชาชน ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหารือ แนะนำแก่คณะกรรมการจังหวัด ยังมีได้เป็นนิติบุคคลที่แยกต่างหากจากราชการส่วนภูมิภาค ต่อมาประชาชนมีส่วนร่วมเข้ามาปกครองมากขึ้น ดังนั้นปีพ.ศ. 2498 จึงกำเนิดคำว่า “ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ” ขึ้นในกฎหมายพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 มีฐานะเป็นนิติบุคคลโดยกำหนดให้มี องค์การบริหารส่วนจังหวัด จะมีจังหวัดละ 1 แห่งยกเว้นกรุงเทพมหานคร การปกครองที่ยึดหลักของการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2534 มาตรา 70 และพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ทำให้มีการปกครองส่วนท้องถิ่นแบ่งออกเป็น 5 รูปแบบ คือองค์การบริหารส่วนจังหวัด 2) เทศบาล 3) กรุงเทพมหานคร 4) เมืองพัทยา และ 5) องค์การบริหารส่วนตำบล และต่อมาได้ออกพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พุทธศักราช 2540 ให้ไว้ ณ วันที่ 12 ตุลาคม 2540 เป็นปีที่ 52 ในรัชกาลปัจจุบัน พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเรียกว่า พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายที่ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ได้มีการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับ ตามความเหมาะสมและความต้องการของ

ท้องถิ่นแต่ละแห่งและกระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ไว้ องค์กร บริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีความพร้อมที่จะจัดการศึกษาเพื่อเป็นการบริการสาธารณะให้แก่ ประชาชน จึงได้จัดตั้งกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมขึ้นตามประกาศองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยอาศัยอำนาจตามความข้อ 12 แห่งประกาศคณะกรรมการข้าราชการ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาและที่ประชุมคณะกรรมการข้าราชการองค์กรบริหาร ส่วนจังหวัดนครราชสีมา ในการประชุมครั้งที่ 2/2547 เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547

หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกลางข้าราชการองค์กรบริหารส่วนจังหวัดและ คณะกรรมการองค์กรบริหารส่วนตำบลที่ มท. 0809.3/ว540 ลงวันที่ 29 มีนาคม 2547 และ การประชุมครั้งที่ 2 / 2547 ลงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2547 ได้แต่งตั้งบุคลากรเพื่อรับผิดชอบ ในการบริหารตำแหน่งผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ต่อมาในวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2549 องค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาได้ยื่นประเมินความพร้อมในการจัด การศึกษาซึ่งมีสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาแสดงความประสงค์ขอลำโอนจำนวนทั้งสิ้น 101 โรงเรียน และผ่านความสมัครใจลำโอนจำนวน 67 โรง ผลการประเมินความพร้อมในการจัด การศึกษาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ได้คะแนน 2.91 จากคะแนนเต็ม 3 ทำให้ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา สามารถจัดการศึกษาได้ทุกระดับตามเกณฑ์การประเมิน ของกระทรวงศึกษาธิการ และทางกระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติให้สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ สมัครใจลำโอนมาสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 58 โรงเรียน โดยมีการ รับโอน ดังนี้

1. รับโอนครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2550 จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียน บัวใหญ่
2. รับโอนครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2550 จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียน กลางดงปทุมวิทยา
3. รับโอนครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2550 จำนวน 37 โรงเรียน ได้แก่
 - 1) โรงเรียนมะค่าวิทยา 2) โรงเรียนสูงเนิน 3) โรงเรียนปากช่องพิทยาคม 4) โรงเรียนหินดาดวิทยา
 - 5) โรงเรียนด่านเกวียนวิทยา 6) โรงเรียนนครราชสีมาวิทยาลัย 7) โรงเรียนพระทองคำวิทยา
 - 8) โรงเรียนตลาดไทรพิทยาคม 9) โรงเรียนสีคิ้ววิทยาการ 10) โรงเรียนโคกคิ้วพิทยาคม
 - 11) โรงเรียนสีคิ้ว “ สวัสดิ์ผดุงวิทยา ” 12) โรงเรียนโนนไทยครูอุปถัมภ์ 13) โรงเรียนหนองยาง พิทยาคม 14) โรงเรียนหนองบุนนาคพิทยาคม 15) โรงเรียนหนองขามพิทยาคม 16) โรงเรียน ปรารักษ์ทองวิทยา 17) โรงเรียนบ้านใหญ่พิทยาคม 18) โรงเรียนหนองงูเห่าพิทยาคม

- 19) โรงเรียนลำพระเพลิงพิทยาคม 20) โรงเรียนปราสาทพิทยาคม 21) โรงเรียนหนองบัวพิทยาคม
 22) โรงเรียนสาทร้ายพิทยาคม 23) โรงเรียนคอนไพลพิทยาคม 24) โรงเรียนสองครพิทยาคม
 25) โรงเรียนวังโป่งพิทยาคม 26) โรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม 27) โรงเรียนมาบตะโกพิทยาคม
 28) โรงเรียนวังรางพิทยาคม 29) โรงเรียนเฉลิมพิทยาคม 30) โรงเรียนมัธยมประจักษ์พัฒนา
 31) โรงเรียนบ้านใหม่พิทยาคม 32) โรงเรียนสีคิ้วหนองหญ้าขาว 33) โรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม
 34) โรงเรียนปากช่อง 2 35) โรงเรียนเทพารักษ์ราชพิทยาคม 36) โรงเรียนทัพรั้งพิทยาคม และ
 37) โรงเรียนวังไม้แดงพิทยาคม

4. รับโอนครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2550 จำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียน
 กุดจิกวิทยา 2) โรงเรียนสระเกษราชวัชศึกษา 3) โรงเรียนโนนไทยคุรุอุปถัมภ์ และ 4) โรงเรียนเมือง
 ยางศึกษา

5. รับโอนครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2551 จำนวน 15 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียน
 วังน้ำเขียวพิทยาคม 2) โรงเรียนอรพิมพิทยาคม 3) โรงเรียนครบุรี 4) โรงเรียนวังหมีพิทยาคม
 5) โรงเรียนสุขไพบูรณ์วิริยะวิทยา 6) โรงเรียนห้วยลึกผดุงวิทยา 7) โรงเรียนกฤษณาวิทยา
 8) โรงเรียนคลองไผ่วิทยา 9) โรงเรียนหนองหว้าพิทยาสรรค์ 10) โรงเรียนมัธยมบึงปรือ
 11) โรงเรียนมัธยมหลวงพ่อกุณปริสุทโธ 12) โรงเรียนวัดประชานิมิตร 13) โรงเรียนบัวลาย
 14) โรงเรียนประทาย และ 15) โรงเรียนช่องแม่พิทยาคม

การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีนโยบายด้านการศึกษาและการบริหารงาน
 ในสถานศึกษาดังนี้ นโยบายการศึกษามี 4 ข้อได้แก่

1. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหาร
 ส่วนจังหวัดนครราชสีมา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา
2. พัฒนาและเตรียมบุคลากรด้านการศึกษา (ครู อาจารย์ นักเรียน) ให้เป็นผู้มีคุณภาพ
 มีทักษะและศักยภาพตามมาตรฐานสากล
3. สนับสนุนให้มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือและประกอบ
 การศึกษา
4. สนับสนุนศูนย์คอมพิวเตอร์ระดับชุมชน เพื่อเพิ่มทักษะประชาชนในชุมชน
 การบริหารงานในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีการแบ่ง
 ภารกิจงานออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ 4 ฝ่ายดังนี้

1. ฝ่ายบริหารวิชาการ ประกอบด้วย งานสำนักงานฝ่ายวิชาการ การวางแผนงาน
 วิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พัฒนาและ

ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ งานพัฒนาหลักสูตร/กลุ่มสาระ งานส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอน งาน สื่อนวัตกรรม/เทคโนโลยี งานวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร งานทะเบียนนักเรียน งานวัดผลและประเมินผล งานแนะแนว งานห้องสมุด งานสื่อและเทคโนโลยี งานนิเทศภายใน

2. ฝ่ายบริหารทั่วไป ประกอบด้วย งานสำนักงานบริหารทั่วไป งานสารบรรณงาน บุคลากร งานสวัสดิการ งานประกันคุณภาพการศึกษา งานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน งานการเงิน งานพัสดุ งานแผนงาน งานควบคุมภายใน งานสารสนเทศ

3. ฝ่ายบริหารบริหารกิจการนักเรียน ประกอบด้วย งานสำนักงานฝ่ายบริหารกิจการนักเรียน งานส่งเสริมแก้ไขความประพฤตินักเรียน งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน งานคณะสี งานป้องกันสารเสพติด โรคเอดส์ งานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน งานเครือข่ายผู้ปกครอง งานรักษาความปลอดภัย/จราจร

4. ฝ่ายบริหารส่งเสริมและบริการ ประกอบด้วย งานสำนักงานบริหารส่งเสริมและบริการ งานอาคารสถานที่ งานสิ่งแวดล้อม งานชุมชนและบริการสาธารณะ งานนันทนาการโรงเรียน งานประชาสัมพันธ์ งานโสตทัศนศึกษา งานส่งเสริมสุขภาพอนามัย งานโภชนาการ งานกิจกรรม สหกรณ์เพื่อการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

เพียงใจ เรืองฤทธิ์ (2550 : 75 – 80) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเตตรา เขต 1 จังหวัดจะเชิงเตตรา พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหาร 4 งาน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป และการบริหารงานบุคคล ผลการเปรียบเทียบพบว่า งานการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ และการบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการบริหารงานทั่วไปแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูเพศชายมีส่วนร่วมมากกว่าครูเพศหญิง

สุทัศน์ จอกสถิตย์ (2550 : 22) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของข้าราชการครูสายผู้สอน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ

ปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานทั่วไปและด้านการบริหารงานงบประมาณ อยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานบุคคล

สิริลักษณ์ แพรพรม (2550 : 50 – 51) ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ครูเพศชายและครูเพศหญิงมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างกัน

บัวพัน ขันดี (2551 : 73 - 74) ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของครูและผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 พบว่า ข้าราชการครูมีทัศนะต่อการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีทัศนะต่อการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อดุลย์ วรรณคำ (2552 : 52) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผน ร่องลงมาได้แก่ การมีส่วนร่วมด้านการวางแผนและการมีส่วนร่วมตรวจสอบเสนอแนะติดตามและประเมินผลตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากร

สุรัตน์ ก้อนนาค (2553 : 63) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการมีส่วนร่วมและแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยนาท ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมี

ส่วนร่วมกำหนดแผน นโยบายและยุทธศาสตร์ มีส่วนร่วมน้อยสุดในการทบทวนแผนพัฒนา การศึกษาและแผนปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับหลักสูตร สถานศึกษามีส่วนร่วมน้อยสุดในการเป็นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการมี ส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา มีส่วนร่วมน้อยสุด 2) แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ชุมชนในการบริหารสถานศึกษาประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมกำหนดแผน นโยบายและ ยุทธศาสตร์

สุพรรณ ศิลาธร (2556 : 58) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร การศึกษาของโรงเรียนสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัย พบว่า ผู้นำชุมชน เครือข่ายผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการ บริหารการศึกษาของโรงเรียนสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการ บริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานทั่วไป ผลการ เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของ โรงเรียนสตึก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ของเครือข่ายผู้ปกครอง จำแนกตามเพศ อายุ และอาชีพมี ความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนสตึกจากการสัมภาษณ์ คือ 1) ด้านการบริหารวิชาการ ควรนำ เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนในการใช้เป็นการสอน โดยครูจะต้องมีความรู้และความชำนาญในการใช้ สื่อดังกล่าว 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ คือควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ควรสรุปและรายงานผลด้านงบประมาณให้มากขึ้น 3) ด้านการบริหารงานบุคคล ควรจัด ประชุมเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนให้มากขึ้นเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และ 4) ด้านการ บริหารงานทั่วไปควรดำเนินการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลผ่านทางสื่อต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต

ชนมน ลากบำรุง (2556 : 82) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดสภาพ แวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปกาสัย อำเภอ เหนือคลอง จังหวัดกระบี่ พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปกาสัย อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมภายนอก ห้องเรียนทั้งสองด้านอยู่ในระดับมาก ปัญหาที่พบคือภายในและภายนอกห้องเรียนยังไม่สะอาด สื่อการเรียนการสอนไม่มีความหลากหลาย ต้นไม้ดอกไม้ประดับน้อย เครื่องเล่นทั้งภายในและภายนอก ห้องเรียนมีน้อย ส่วนข้อเสนอแนะควรให้ครูผู้ดูแลเด็กและนักการศึกษา ใจดูแลทำความสะอาด

ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้มากขึ้น ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนและเครื่องเล่นให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มทักษะให้แก่เด็กเล็ก ควรมีการปลูกต้นไม้ดอกไม้เพิ่มมากขึ้นเพื่อเพิ่มความร่มรื่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

งานวิจัยต่างประเทศ

มิลเลอร์ (Miller. 1990 : 320 - A) ได้ศึกษาการกำหนดการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ของโรงเรียนชนบทในสหรัฐอเมริกา จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้นั้น การให้ครูมีส่วนร่วมจะมีประโยชน์อย่างมากในด้านการยอมรับและความเข้าใจ

เซง (Tseng. 2008 : 376 - A) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยศึกษาทัศนคติของครูในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและความพึงพอใจด้านวิชาชีพในโรงเรียนอาชีวศึกษา 6 เมืองของไต้หวัน พบว่าขอบเขตความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมของครูมีมากกว่าการมีส่วนร่วมตามหน้าที่ในการตัดสินใจทั้งด้านการสอนและการบริหาร ครูต้องการมีส่วนร่วมมากขึ้นในด้านการสอนมากกว่าการบริหาร มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างความพึงพอใจของครูและการมีส่วนร่วม เมื่อสามารถคุมตัวแปรทั้งหมดได้ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างความต้องการของครูและการมีส่วนร่วมตามหน้าที่ เมื่อสามารถควบคุมตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ได้

เลทเทอรี (Letteri. 1990 : 4292 - A) ได้ศึกษาเพื่อวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วม 3 เรื่อง เรื่องแรกเป็นการวิเคราะห์กระบวนการสื่อสารและการบรรลุข้อตกลง ในการบริหารคนงานแบบมีส่วนร่วม เรื่องที่ 2 วิเคราะห์เกี่ยวกับโครงสร้างขององค์กรในระบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และเรื่องที่ 3 วิเคราะห์เกี่ยวกับรูปแบบที่ไม่เหมาะสมของการสื่อสารที่แสดงถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า เรื่องแรกแสดงให้เห็นว่า การสื่อสารที่ดีทำให้เกิดพัฒนาการมีส่วนร่วมอย่างไม่ถูกบีบบังคับโดยสมาชิกของกลุ่มจะมีความเห็นร่วมกันอย่างมีเหตุผล เรื่องที่สอง แสดงให้เห็นว่า ระบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมทำให้คณะทำงานทำหน้าที่อย่างอิสระ เป็นการแสวงหาการมีส่วนร่วมในทุกเรื่อง ซึ่งจะต้องให้มีตัวแทนคนงานอยู่ในทุกระดับของสายการบังคับบัญชาในองค์กร และจะต้องให้คนงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วย ส่วนเรื่องที่สาม ชี้ให้เห็นว่า ระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นประโยชน์อย่างยิ่งและมีความเหมาะสมในเรื่องสิทธิและการพัฒนาตนเองของบุคคล

แมทธิ และคณะ (Mathie et al. 2007 : 79 - 85) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการศึกษา ผลปรากฏว่า การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัด

การศึกษาที่เน้นประสบการณ์ขั้นพื้นฐาน 2 ประการ ได้แก่ การประเมินจากการมีส่วนร่วมและการศึกษารายกรณีซึ่งชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมจะมีการแสดงออกมาเมื่อมีการประเมินบางครั้งจะแสดงออกน้อยกว่าความต้องการอันแท้จริงของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ต่อการจัดการศึกษามีความหลากหลายในการประเมินที่แตกต่างกันออกไป ข้อจำกัดที่หลากหลายจะไม่มีผลกระทบต่อหลักประชาธิปไตย

ไรด์เอาท์ (Rideout. 1997 : 3348 - A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Manangement : SBM) ในนิวฟันแลนด์และลาบราดอร์ โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับท้องถิ่น ส่วนมากดำเนินการโดยการตั้งสภาโรงเรียน การจัดทำข้อมูลใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน ครู อาจารย์ ครูใหญ่และศึกษานิเทศก์ในด้านงบประมาณ หลักสูตร บุคลากร สภาโรงเรียนและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน พบว่าผู้ปกครองไม่เคยเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเลย ส่วนครู อาจารย์มีบทบาทร่วมในการจัดการศึกษาเพียงเล็กน้อยและมีขอบเขตจำกัด ส่วนผู้บริหารมีส่วนร่วมมากที่สุดทั้งส่วนร่วมมากที่สุดทั้งผู้ปกครองและครูอาจารย์ มีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุดทั้งผู้ปกครองและครูอาจารย์มีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบและร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษาและต้องการให้สภาโรงเรียนทำหน้าที่ให้คำปรึกษาในการดำเนินงานดังกล่าว ไม่ต้องการให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาอย่างรุนแรงแต่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงแนวการดำเนินงานโดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น ตลอดจนต้องการให้มีการกระจายอำนาจในการส่งงบประมาณมายังโรงเรียนโดยตรง มีอำนาจในการบริหารจัดการโดยตรง ตลอดจนปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่นได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครู จำนวน 1,678 คน ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2557 จำนวน 58 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้จากการสุ่มประชากรครู จำนวน 313 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 148) แล้วทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ทำการสุ่มโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีจำนวน 58 โรงเรียน โดยสุ่มมาร้อยละ 50 ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากจะได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 29 โรงเรียน

2.2 แบ่งโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 29 โรงเรียน ออกเป็นกลุ่มตามขนาดของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เป็นกลุ่มย่อยลักษณะชั้นภูมิ (Stratified) แล้วทำการสุ่มให้กระจายตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก จะได้โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 17 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 9 โรงเรียน และขนาดใหญ่จำนวน 3 โรงเรียน

2.3 ทำการสุ่มครูผู้สอน ให้กระจายตามโรงเรียนต่าง ๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลาก จะได้จำนวนครูโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 166 คน ขนาดกลาง จำนวน 98 คน และขนาดใหญ่ จำนวน 109 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 313 คน

รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แสดงได้ดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดโรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	โรงเรียน	ครู	โรงเรียน	ครู
เล็ก	34	568	17	106
กลาง	18	525	9	98
ใหญ่	6	585	3	109
รวม	58	1,678	29	313

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้สอบถามครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check – list)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านวิชาการ และด้านการบริหารจัดการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Rating Scale) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการปฏิบัติ ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
4	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
3	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
2	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
1	มีอยู่ส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open – ended From) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและหลักการการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

2.3 นำข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถาม

2.4 นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุม ตรงประเด็น แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และโครงสร้างโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

2.5.1 นายคำณ ภูมิโคกรักษ์ วุฒิกการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนสาทร้ายวิทยาคม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

2.5.2 นายประเสริฐ นาคพิมพ์ วุฒิกการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนโนนตูม “รัฐราษฎร์รังสรรค์” เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.5.3 นางกมลพร จรุงกิจพิศาล วุฒิกการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่งครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนสาทร้ายวิทยาคม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.6 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบและแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence - IOC) โดยทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1.00

2.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูผู้สอนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย สงฆ์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความ เชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach' Alpha Coefficient) ผลปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97

2.8 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับ กลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อนำไปขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามจากนายกองค์การ บริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ ส่งถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนที่เป็น กลุ่มตัวอย่างจำนวน 29 โรงเรียน
3. ผลปรากฏว่า แบบสอบถามจำนวน 313 ฉบับ ได้รับคืนทั้งหมด 313 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ และคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูล
4. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และจัดอันดับเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 101)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การทดสอบค่าที (Independent t - test)

4.4 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F - test) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

4.5 การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence - IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 117 - 118)

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ นิยามศัพท์เฉพาะของแบบสอบถาม
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็น
	n	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2545 : 261)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ (P) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของข้อมูลหรือคะแนน
	n	แทน	จำนวนข้อมูล

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์.

2542 : 310)

$$S.D = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การทดสอบค่าที (Independent t - test) ใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2545 : 321)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{n_1} + \frac{\sigma_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติทดสอบ t
	\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 1
	\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 2
	σ_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
	σ_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2

3.2 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F - test) ใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2545 :328)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าการแจกแจงของ F
	MS_B	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ (CV_d) ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 346)

$$CV_d = \sqrt{(K - 1)(F^*)(MS_{\text{within}}) \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}$$

เมื่อ	K แทน	จำนวนกลุ่มในตัวอย่าง
	F* แทน	ค่า F ที่เปิดตาราง
	MS _{within} แทน	ค่า Mean Square Within Group ที่คำนวณไว้แล้ว ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน
	n แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมี ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการทดสอบค่าที (t - test)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการทดสอบค่าเอฟ (F - test)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 4 การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอน มีดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังตาราง 4.1

ต่อไปนี้

ตาราง 4.1 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. ประสบการณ์ในการทำงาน		
1.1 ต่ำกว่า 5 ปี	120	38.30
1.2 ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	193	61.70
รวม	313	100.00
2. ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน		
2.1 เล็ก	106	33.90
2.2 กลาง	98	31.30
2.3 ใหญ่	109	34.80
รวม	313	100.00

จากตาราง 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 313คน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 61.70 และต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 38.30 เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 34.80 รองลงมาคือขนาดเล็ก จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90

ตอนที่ 2 การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ดังปรากฏในตาราง 4.2 – 4.5
ต่อไปนี้

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อม
ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1. ด้านกายภาพ	3.45	0.65	ปานกลาง	2
2. ด้านวิชาการ	3.62	0.54	มาก	1
3. ด้านการบริหารจัดการ	3.21	0.66	ปานกลาง	3
รวมเฉลี่ย	3.43	0.54	ปานกลาง	

จากตาราง 4.2 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับที่ 1 ($\bar{X} = 3.62$)
ส่วนด้านกายภาพและด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$ และ $\bar{X} = 3.21$)

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อม
ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
ด้านกายภาพ โดยรวมและรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1. ประชุม ปรีกษาหรือพูดคุยกับฝ่ายบริหารเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.52	0.63	มาก	5
2. ประชุมปรึกษาเสนอแนะแนวทางทางในแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์ โดยรอบของโรงเรียน	3.43	0.70	ปานกลาง	7

ตาราง 4.3 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
3. กำหนดนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการ ในการจัด สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน	3.35	0.81	ปานกลาง	10
4. รับทราบแผนงาน/โครงการงบประมาณในการจัดการสภาพ แวดล้อมด้านอาคารสถานที่และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.61	0.82	มาก	4
5. การพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามโครงการงบประมาณ ที่ใช้ในการดูแลสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และ ภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.38	0.97	ปานกลาง	9
6. การวางแผนในการจัดหาแหล่งเงินทุนมาใช้จ่ายในการดูแล สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน	3.26	1.01	ปานกลาง	11
7. การดูแล รักษา ซ่อมบำรุงอาคารสถานที่ให้มีแข็งแรง ปลอดภัย สะอาด เรียบร้อย พร้อมใช้งาน	3.85	0.77	มาก	2
8. การกำกับดูแลให้นักเรียนช่วยดูแล รักษาความสะอาด อาคาร สถานที่ ภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียนให้ร่มรื่น สวยงาม และมีความปลอดภัย	4.05	0.83	มาก	1
9. การเสนอแนะข้อมูลในการจัดวางผังการก่อสร้างอาคาร และจัดภูมิทัศน์โดยรอบโรงเรียน	3.09	1.19	ปานกลาง	14
10. การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนดูแลอุปกรณ์ที่ใช้ในการ ดูแลสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์ โดยรอบโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.39	0.96	ปานกลาง	8
11. การปฏิบัติตามนโยบายการพัฒนาสภาพแวดล้อมในด้าน อาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.84	0.83	มาก	3
12. การตรวจสอบระบบการบริหารงานเกี่ยวกับการจัดสภาพ แวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน	3.25	1.00	ปานกลาง	12

ตาราง 4.3 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
13. การตรวจสอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.02	1.17	ปานกลาง	15
14. ติดตามผล สรุปผลการดำเนินงาน ตามแผนงาน/โครงการ งบประมาณที่ใช้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.23	0.90	ปานกลาง	13
15. การเสนอแนะแนวทางพัฒนาในการจัดสภาพแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.43	0.89	ปานกลาง	6
รวมเฉลี่ย	3.45	0.65	ปานกลาง	

จากตาราง 4.3 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครู ด้านกายภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1 ข้อ 4 ข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 11 อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 8 มีส่วนร่วมการกำกับดูแลให้นักเรียนช่วยดูแล รักษาความสะอาดอาคารสถานที่ ภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียนให้ร่มรื่น สวยงามและมีความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อันดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.05$) ส่วนข้อ 13 การตรวจสอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.02$)

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
16. ประชุม ปรีกษาหรือพูดคุยกับฝ่าย บริหารเกี่ยวกับสภาพปัญหาการเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน	3.34	0.76	ปานกลาง	11
17. เสนอแนะแนวทางในแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน	3.53	0.87	มาก	7
18. ประชุมปรึกษาและวางแผนการเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุน ส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน	3.33	0.76	ปานกลาง	12
19. การกำหนดนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการ หรือให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานของโรงเรียน	3.42	0.85	ปานกลาง	8
20. รับทราบแผนงาน/โครงการและพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการดูแลการเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน	3.19	0.97	ปานกลาง	15
21. การวางแผนเพื่อส่งเสริมพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	3.69	0.77	มาก	6
22. จัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน	3.27	0.99	ปานกลาง	14
23. พัฒนาผู้เรียนเพื่อเข้าร่วมแข่งขันทางวิชาการตามความสามารถ ความถนัดของผู้เรียน	3.89	0.88	มาก	5

ตาราง 4.4 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
24. การจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการของโรงเรียน เช่น วันสุนทรภู่ สัปดาห์วิทยาศาสตร์ วันคริสต์มาส ฯลฯ	4.38	0.66	มาก	1
25. การสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ทางการศึกษา เพื่อใช้พัฒนาการเรียนการสอน	3.36	0.99	ปานกลาง	9
26. การตกแต่งชั้นเรียน จัดหาสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรม การเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน	4.09	0.80	มาก	3
27. การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ตลอดจนจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่ให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.14	0.83	มาก	2
28. การประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอน	4.08	0.89	มาก	4
29. การติดตามผลการดำเนินงาน ตรวจสอบค่าใช้จ่าย สรุปผล การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการงบประมาณที่ใช้ เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านวิชาการ	3.29	0.97	ปานกลาง	13
30. การเสนอแนะแนวทางพัฒนาในการเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการ สนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งใน และนอกห้องเรียนในปีต่อไป	3.35	0.84	ปานกลาง	10
รวมเฉลี่ย	3.62	0.54	มาก	

จากตาราง 4.4 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครู ด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 18 ข้อ 19 ข้อ 20 ข้อ 22 ข้อ 25 ข้อ 29 และ ข้อ 30 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อ 24 มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการของโรงเรียน เช่น วันสุนทรภู่ สัปดาห์วิทยาศาสตร์ วันคริสต์มาส ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.38$) ส่วน ข้อ 20 รับผิดชอบแผนงาน /โครงการและพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการดูแลการเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มี บรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.19$)

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมและรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
31. ประชุม ปรัชญาหารือ เสนอแนะพูดคุยกับฝ่ายบริหารเกี่ยวกับสภาพปัญหาการกำหนดนโยบาย การวางแผนการนิเทศ การประเมินผลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา	3.25	0.75	ปานกลาง	5
32. ประชุม ปรัชญาหารือ เสนอแนะทางทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ	3.31	0.74	ปานกลาง	2
33. การกำหนดนโยบาย ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการวางแผนปฏิบัติงาน ให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานของโรงเรียน	3.26	0.77	ปานกลาง	4
34. รับทราบแผนงาน/โครงการงบประมาณในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ	3.31	0.77	ปานกลาง	2
35. การพิจารณาคัดเลือกและมอบหมายให้เหมาะสมกับความสามารถ ของแต่ละบุคคล	3.06	0.85	ปานกลาง	13
36. เสนอชื่อบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเพื่อรับผิดชอบงาน ตามความสามารถเพื่อให้สะดวกต่อการกำกับติดตามนิเทศงาน	3.09	0.91	ปานกลาง	9
37. วางแผนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถตรงกับงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน	3.10	0.90	ปานกลาง	8
38. การกำกับดูแล นิเทศติดตามการทำงานให้เป็นไปตามลำดับสายงาน	3.07	0.93	ปานกลาง	12
39. การจัดหางบประมาณที่ใช้จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว	2.95	0.87	ปานกลาง	14

ตาราง 4.5 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
40. ประชุม อบรม สัมมนา พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	3.91	0.69	มาก	1
41. การประเมินผลตรวจสอบระบบงบประมาณเกี่ยวกับการ จัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.30	0.81	ปานกลาง	3
42. การจัดระบบดูแล รักษา สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในโรงเรียน	3.08	0.93	ปานกลาง	10
43. การติดตามผลการดำเนินงาน สรุปผลการดำเนินงาน ตามแผนงาน/โครงการในการบริหารจัดการ	3.22	0.74	ปานกลาง	6
44. การเสนอแนะแนวทางพัฒนาในการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการในปีถัดไป	3.08	0.79	ปานกลาง	11
45. การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ สรุปผลการปฏิบัติงาน ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียน	3.15	0.79	ปานกลาง	7
รวมเฉลี่ย	3.21	0.66	ปานกลาง	

จากตาราง 4.5 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครู ด้านการบริหารจัดการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อ 40 ร่วมประชุม อบรม สัมมนา พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับที่ 1 ($\bar{X} = 3.91$) ส่วนข้อที่ 39 การจัดหางบประมาณที่ใช้จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.95$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียน ดังตาราง 4.6 - 4.13 ต่อไปนี้

ตาราง 4.6 เปรียบเทียบส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านกายภาพ	3.42	0.64	3.46	0.66	0.45
2. ด้านวิชาการ	3.60	0.49	3.63	0.57	0.52
3. ด้านการบริหารจัดการ	3.22	0.69	3.21	0.64	0.11
รวมเฉลี่ย	3.41	0.55	3.43	0.53	0.31

จากตาราง 4.6 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.7 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น
 ของครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านกายภาพ โดยรวมและรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ประชุม ปรีกษาหรือพูดคุยกับฝ่ายบริหารเกี่ยวกับ สภาพปัญหาด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน	3.51	0.56	3.53	0.67	0.23
2. ประชุมปรึกษาเสนอแนะแนวทางทางในแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.39	0.74	3.46	0.77	0.78
3. กำหนดนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการ ในการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.30	0.80	3.39	0.82	0.98
4. รับทราบแผนงาน/โครงการงบประมาณในการจัดการ สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์ โดยรอบของโรงเรียน	3.65	0.87	3.58	0.78	0.67
5. การพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามโครงการ งบประมาณที่ใช้ในการดูแลสภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.35	1.00	3.40	0.95	0.52
6. การวางแผนในการจัดหาแหล่งเงินทุนมาใช้จ่ายในการ ดูแลสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ภูมิทัศน์ โดยรอบของโรงเรียน	3.15	1.02	3.32	1.00	1.42
7. การดูแล รักษา ซ่อมบำรุงอาคารสถานที่ให้มีแข็งแรง ปลอดภัย สะอาด เรียบร้อย พร้อมใช้งาน	3.84	0.74	3.86	0.80	0.20
8. การกำกับดูแลให้นักเรียนช่วยดูแล รักษาความสะอาด อาคารสถานที่ ภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียนให้ร่มรื่น สวยงามและมีความปลอดภัย	4.06	0.86	4.04	0.81	0.20

ตาราง 4.7 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
9. การเสนอแนะข้อมูลในการจัดวางผังการก่อสร้างอาคาร และจัดภูมิทัศน์โดยรอบโรงเรียน	3.08	1.24	3.09	1.16	0.10
10. การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนดูแลอุปกรณ์ที่ใช้ในการดูแลสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.34	0.99	3.42	0.94	0.73
11. การปฏิบัติตามนโยบายการพัฒนาสภาพแวดล้อมในด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.89	0.79	3.81	0.85	0.81
12. การตรวจสอบระบบการบริหารงานเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.17	1.05	3.17	0.97	1.15
13. การตรวจสอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	2.97	1.15	3.05	1.19	0.56
14. ติดตามผล สรุปผลการดำเนินงาน ตามแผนงาน/โครงการงบประมาณที่ใช้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.18	0.89	3.26	0.91	0.76
15. การเสนอแนะแนวทางพัฒนาในการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.51	0.84	3.38	0.92	1.22
รวมเฉลี่ย	3.42	0.64	3.46	0.66	0.45

จากตาราง 4.7 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านกายภาพโดยรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.8 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น
 ของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
16. ประชุม ปรีกษาหรือพูดคุยกับฝ่าย บริหารเกี่ยวสภาพ ปัญหาการเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและ แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุน ส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและ นอกห้องเรียน	3.36	0.70	3.33	0.80	0.33
17. เสนอแนะแนวทางทางในแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ การเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่ง เรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มี บรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน	3.60	0.82	3.50	0.90	0.95
18. ประชุมปรึกษาและวางแผนการเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียน การสอนทั้งในและนอกห้องเรียน	3.25	0.67	3.38	0.80	1.41
19. การกำหนดนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการ หรือให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงาน ของโรงเรียน	3.41	0.84	3.42	0.86	0.08
20. รับทราบแผนงาน/โครงการและพิจารณาจัดสรร งบประมาณในการดูแลการเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียน การสอนทั้งในและนอกห้องเรียน	3.15	0.93	3.21	0.99	0.52
21. การวางแผนเพื่อส่งเสริมพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของผู้เรียน	3.62	0.72	3.67	0.80	0.53

ตาราง 4.8 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
22. จัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียน	3.25	0.99	3.29	0.99	0.27
23. พัฒนาผู้เรียนเพื่อเข้าร่วมแข่งขันทางวิชาการตาม ความสามารถ ความถนัดของผู้เรียน	3.80	0.90	3.95	0.86	0.17
24. การจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการของโรงเรียน เช่น วันสุนทรภู่ สัปดาห์วิทยาศาสตร์ วันคริสต์มาส ฯลฯ	4.39	0.62	4.37	0.68	0.17
25. การสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ทางการศึกษา เพื่อใช้พัฒนาการเรียนการสอน	3.33	0.99	3.37	1.00	0.38
26. การตกแต่งชั้นเรียน จัดหาสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรม การเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน	4.06	0.75	4.11	0.83	0.50
27. การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ตลอดจนจัดกิจกรรม การเรียน การสอนที่ให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียน	4.07	0.84	4.18	0.83	1.14
28. การประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอน	4.12	0.80	4.05	0.95	0.65
29. การติดตามผลการดำเนินงาน ตรวจสอบค่าใช้จ่าย สรุปผลการดำเนินงานตามแผนงาน / โครงการ งบประมาณที่ใช้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อม ด้านวิชาการ	3.25	0.98	3.32	0.98	0.67
30. การเสนอแนะแนวทางพัฒนาในการเตรียม จัดทำ จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศ การเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนในปีต่อไป	3.35	0.81	3.36	0.86	0.12
รวมเฉลี่ย	3.60	0.49	3.63	0.57	0.52

จากตาราง 4.8 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ตามความคิดเห็นของครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.9 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครู
 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมและรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
31. ประชุมปรึกษาหารือ เสนอแนะพูดคุยกับฝ่าย บริหารเกี่ยวกับสภาพปัญหาการกำหนดนโยบาย การวางแผน การนิเทศ การประเมินผลเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา	3.29	0.79	3.23	0.73	0.60
32. ประชุมปรึกษาหารือ เสนอแนะทางทางแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ	3.31	0.79	3.31	0.70	0.00
33. การกำหนดนโยบาย ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการ วางแผนปฏิบัติงาน ให้ข้อเสนอแนะ การดำเนินงานของโรงเรียน	3.24	0.81	3.27	0.75	0.42
34. รับทราบแผนงาน/โครงการงบประมาณในการ พัฒนาระบบการบริหารจัดการ	3.41	0.77	3.25	0.76	1.82
35. การพิจารณาคัดเลือกและมอบหมายให้เหมาะสมกับ ความสามารถของแต่ละบุคคล	3.05	0.89	3.06	0.86	0.03
36. เสนอชื่อบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเพื่อรับผิดชอบงาน ตามความสามารถเพื่อให้สะดวกต่อการกำกับ ติดตามนิเทศงาน	3.11	0.93	3.08	0.90	0.26
37. วางแผนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ ตรงกับงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการทำงาน	3.12	0.93	3.09	0.89	0.30
38. การกำกับดูแล นิเทศติดตามการทำงานให้เป็นไป ตามลำดับสายงาน	3.05	0.98	3.08	0.90	0.30
39. การจัดหางบประมาณที่ใช้จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว	2.89	0.88	2.99	0.86	1.01

ตาราง 4.9 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
40. ประชุม อบรม สัมมนาพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	3.93	0.67	3.90	0.70	0.14
41. การประเมินผลตรวจสอบระบบงบประมาณเกี่ยวกับ การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.29	0.83	3.30	0.80	0.29
42. การจัดระบบดูแล รักษา สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ในโรงเรียน	3.06	1.01	3.09	0.89	0.34
43. การติดตามผลการดำเนินงาน สรุปผลการดำเนินงาน ตามแผนงาน/โครงการในการบริหารจัดการ	3.20	0.83	3.23	0.67	0.44
44. การเสนอแนะแนวทางพัฒนาในการจัด สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการในปีถัดไป	3.10	0.76	3.06	0.81	0.40
45. การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ สรุปผลการปฏิบัติงาน ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียน	3.18	0.79	3.14	0.79	0.41
รวมเฉลี่ย	3.22	0.69	3.21	0.64	0.11

จากตาราง 4.9 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ตามความคิดเห็นของครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมและ
รายข้อ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.10 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ความคิดเห็นของครูที่
 ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านกายภาพ	3.39	0.67	3.45	0.64	3.50	0.65	0.75
2. ด้านวิชาการ	3.63	0.54	3.62	0.53	3.62	0.56	0.00
3. ด้านการบริหารจัดการ	3.18	0.68	3.24	0.66	3.21	0.65	0.24
รวมเฉลี่ย	3.40	0.55	3.44	0.53	3.44	0.54	0.22

จากตาราง 4.10 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 ตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.11 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น
 ของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านกายภาพ โดยรวมและรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ประชุม ปรีกษาหรือพูดคุยกับฝ่าย บริหารเกี่ยวสภาพปัญหาด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน	3.46	0.64	3.53	0.62	3.58	0.62	1.04
2. ประชุมปรึกษาเสนอแนะแนวทาง ทางในแก้ไขปัญหเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.38	0.79	3.43	0.74	3.46	0.74	0.37

ตาราง 4.11 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
3. กำหนดนโยบาย จัดทำแผน ปฏิบัติงาน โครงการ ในการจัด สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.30	0.84	3.35	0.80	3.41	0.80	0.49
4. รับทราบแผนงาน /โครงการ งบประมาณในการจัดการ สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.56	0.87	3.62	0.80	3.64	0.78	0.24
5. การพิจารณาจัดสรรงบประมาณ ตามโครงการงบประมาณที่ใช้ใน การดูแลสภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน	3.34	0.99	3.39	0.97	3.41	0.97	0.12
6. การวางแผนในการจัดหาแหล่ง เงินทุนมาใช้จ่ายในการดูแล สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.19	1.02	3.28	1.00	3.30	1.01	0.32
7. การดูแล รักษา ซ่อมบำรุงอาคาร สถานที่ให้มีแข็งแรง ปลอดภัย สะอาด เรียบร้อย พร้อมใช้งาน	3.80	0.79	3.83	0.76	3.91	0.77	0.62
8. การกำกับดูแลให้นักเรียนช่วยดูแล รักษาความสะอาด อาคาร สถานที่ ภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียนให้ ร่มรื่น สวยงามและมีความปลอดภัย	4.02	0.83	4.02	0.84	4.11	0.82	0.37

ตาราง 4.11 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
9. การเสนอแนะข้อมูลในการจัดวางผัง การก่อสร้างอาคารและจัด ภูมิทัศน์โดยรอบโรงเรียน	3.00	1.15	3.12	1.19	3.14	1.23	0.39
10. การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจน อุปกรณ์ที่ใช้ในการดูแลสภาพ แวดล้อมด้านอาคารสถานที่และ ภูมิทัศน์โดยรอบอย่างสม่ำเสมอ	3.33	0.94	3.40	0.96	3.43	0.98	0.26
11. การปฏิบัติตามนโยบายการพัฒนา สภาพแวดล้อมในด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน	3.79	0.86	3.84	0.81	3.88	0.82	0.36
12. การตรวจสอบระบบการบริหารงาน เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้าน อาคารสถานที่ ภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน	3.17	1.02	3.27	1.00	3.32	1.00	0.54
13. การตรวจสอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการ การจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน	2.92	1.18	3.05	1.17	3.09	1.17	0.58
14. การติดตามผล สรุปผลการ ดำเนินงาน ตามแผนงาน /โครงการ งบประมาณที่ใช้เกี่ยวกับการจัด สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ	3.17	0.96	3.24	0.87	3.27	0.88	0.31

ตาราง 4.11 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
15. การเสนอแนะแนวทางพัฒนาใน การจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน	3.35	0.89	3.45	0.88	3.49	0.09	0.66
รวมเฉลี่ย	3.39	0.67	3.45	0.64	3.35	0.65	0.75

จากตาราง 4.11 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในขนาดต่างกันด้านกายภาพโดยรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.12 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น
ของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
16. ประชุม ปรีกษาหรือพูดคุยกับฝ่าย บริหารเกี่ยวสภาพปัญหา การเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและ แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และ การสนับสนุนส่งเสริมให้มี บรรยากาศการเรียนการสอนทั้งใน และนอกห้องเรียน	3.41	0.71	3.33	0.78	3.29	0.79	0.69

ตาราง 4.12 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
17. เสนอแนะแนวทางทางในแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับการเตรียม จัดทำ จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่ง เรียนรู้ภายในโรงเรียน และการ สนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศ การเรียนการสอนทั้งในและนอก ห้องเรียน	3.52	0.84	3.57	0.89	3.52	0.89	0.09
18. ประชุมปรึกษาและวางแผนการ เตรียม จัดทำ จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียน และการสนับสนุน ส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียน การสอนทั้งในและนอกห้องเรียน	3.33	0.76	3.34	0.76	3.32	0.76	0.03
19. การกำหนดนโยบาย จัดทำแผน ปฏิบัติงาน โครงการ หรือให้ ข้อเสนอแนะการดำเนินงานของ โรงเรียน	3.43	0.85	3.41	0.84	3.41	0.87	0.01
20. รับทราบแผนงาน /โครงการและ พิจารณาจัดสรรงบประมาณในการ ดูแลการเตรียม จัดทำ จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียน และการสนับสนุน ส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียน การสอนทั้งในและนอกห้องเรียน	3.14	1.01	3.21	0.93	3.22	0.96	0.24
21. การวางแผนเพื่อส่งเสริมพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	3.66	0.78	3.65	0.76	3.64	0.77	0.03

ตาราง 4.12 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
22. มีจัดหางบประมาณเพื่อพัฒนา แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน							
23. พัฒนาผู้เรียนเพื่อเข้าร่วมแข่งขัน ทางวิชาการตามความสามารถ ความถนัดของผู้เรียน	3.21	0.99	3.28	0.99	0.33	1.00	0.34
24. การจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการ ของโรงเรียน เช่น วันสุนทรภู่ สัปดาห์วิทยาศาสตร์	3.96	0.88	3.84	0.88	3.88	0.87	0.04
25. การสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ทางการศึกษา เพื่อใช้พัฒนาการเรียนการสอน	4.40	0.65	4.35	0.67	4.38	0.66	0.13
26. การตกแต่งชั้นเรียน จัดหาสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการเรียน การสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน	3.32	1.01	3.36	0.95	3.39	1.01	0.14
27. การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ตลอดจนจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่ให้เอื้อต่อการพัฒนา การเรียนรู้ของผู้เรียน	4.11	0.79	4.05	0.80	4.11	0.81	0.22
28. การประเมินคุณภาพการจัด การเรียนการสอน	4.20	0.81	4.10	0.84	4.11	0.85	0.47
	4.07	0.90	4.09	0.87	4.08	0.92	0.01

ตาราง 4.12 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
29. การติดตามผลการดำเนินงาน ตรวจสอบค่าใช้จ่าย สรุปผลการ ดำเนินงานตามแผนงาน /โครงการ งบประมาณที่ใช้เกี่ยวกับการจัด สภาพแวดล้อมด้านวิชาการ	3.29	0.99	3.31	0.94	3.28	1.00	0.02
30. การเสนอแนะแนวทางพัฒนา ในการเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริม ให้มีบรรยากาศการเรียน การสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ในปีต่อไป	3.34	0.86	3.36	0.81	3.35	0.85	0.01
รวมเฉลี่ย	3.63	0.54	3.62	0.53	3.62	0.56	0.01

จากตาราง 4.12 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.13 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น
 ของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านการบริหารจัดการ โดยรวม
 และรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
31. ประชุม ปฐกษัตริ์หรือ เสนอแนะ พูดคุยกับฝ่ายบริหารเกี่ยวกับ สภาพปัญหาการกำหนดนโยบาย การวางแผน การนิเทศ การ ประเมินผลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา	3.20	0.73	3.30	0.75	3.26	0.77	0.44
32. ประชุม ปฐกษัตริ์หรือ เสนอ แนวทางทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร จัดการ	3.26	0.75	3.35	0.73	3.33	0.73	0.42
33. การกำหนดนโยบาย ร่วมจัดทำ แผนปฏิบัติงาน โครงการ วางแผนปฏิบัติงาน ให้ ข้อเสนอแนะการดำเนินงาน ของโรงเรียน	3.22	0.79	3.30	0.77	3.26	0.76	0.26
34. รับทราบแผนงาน/โครงการ งบประมาณในการพัฒนาระบบ การบริหารจัดการ							
35. การพิจารณาคัดเลือกและ มอบหมายให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของแต่ละบุคคล	3.28	0.78	3.35	0.76	3.31	0.76	0.26

ตาราง 4.13 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
36. เสนอชื่อบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเพื่อ รับผิดชอบงาน ตามความ สามารถเพื่อให้สะดวกต่อการ กำกับติดตามนิเทศงาน	3.03	0.93	3.14	0.91	3.11	0.89	0.37
37. วางแผนพัฒนาบุคลากรให้มี ความรู้ความสามารถตรงกับงาน ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการทำงาน	3.02	0.94	3.15	0.90	3.13	0.87	0.58
38. การกำกับดูแล นิเทศติดตาม การทำงานให้เป็นไปตามลำดับ สายงาน	3.04	0.92	3.09	0.95	3.07	0.93	0.05
39. การจัดหางบประมาณที่ใช้จัดหา วัสดุ ครุภัณฑ์เพื่อใช้ในการ บริหารจัดการให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว	2.93	0.90	2.98	0.89	2.94	0.84	0.11
40. ประชุม อบรม สัมมนาพัฒนา ตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	3.94	0.70	3.92	0.67	3.88	0.70	0.23
41. การประเมินผลตรวจสอบระบบ งบประมาณเกี่ยวกับการจัด สภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.28	0.85	3.32	0.80	3.29	0.77	0.07
42. การจัดระบบดูแล รักษา สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในโรงเรียน	3.00	0.99	3.12	0.93	3.12	0.89	0.53

ตาราง 4.13 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
43. การติดตามผลการดำเนินงาน สรุปผลการดำเนินงานตาม แผนงาน/โครงการการในบริหาร จัดการ	3.20	0.78	3.25	0.73	3.22	0.69	0.11
44. การเสนอแนะแนวทางพัฒนาใน การจัดสภาพแวดล้อมด้านการ บริหารจัดการในปีถัดไป	3.07	0.80	3.11	0.79	3.06	0.78	0.10
45. การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ สรุปผลการปฏิบัติงานด้านสภาพ แวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของโรงเรียน	3.15	0.79	3.18	0.80	3.14	0.79	0.06
รวมเฉลี่ย	3.18	0.68	3.24	0.66	3.21	0.65	0.24

จากตาราง 4.13 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมและรายข้อ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปรากฏตามตาราง 4.14 – 4.19 ดังนี้

ตาราง 4.14 ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านกายภาพ

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
1. สภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนยังไม่สะอาดเท่าที่ควร	10	50.00
2. ควรจัดภูมิทัศน์ต่าง ๆ รอบอาคารเรียนให้มีความเป็นธรรมชาติ	7	35.00
3. อาคารเรียนเก่า และยังไม่ดีเท่าที่ควร	3	15.00
รวม	20	100.000

จากตาราง 4.14 พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของครู ด้านกายภาพ ที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ สภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนยังไม่สะอาดเท่าที่ควร (ร้อยละ 50.00) รองลงมาได้แก่ ควรจัดภูมิทัศน์ต่าง ๆ รอบอาคารเรียนให้มีความเป็นธรรมชาติ (ร้อยละ 35.00)

ตาราง 4.15 ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านวิชาการ

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
1. สื่อการเรียนการสอนไม่มีความหลากหลาย	15	65.22
2. สื่อการเรียนการสอนเก่า และไม่เพียงพอต่อความต้องการ ของนักเรียน	8	34.78
รวม	23	100.00

จากตาราง 4.15 พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของครู ด้านวิชาการ ที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ สื่อการเรียนการสอนไม่มีความหลากหลาย (ร้อยละ 65.22) รองลงมาได้แก่ สื่อการเรียนการสอนเก่า และไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน (ร้อยละ 34.78)

ตาราง 4.16 ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริหารจัดการ

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่มีนโยบายการบริหารงานด้านสภาพแวดล้อมอย่างชัดเจน	12	50.00
2. ไม่มีการมอบหมายงานการจัดสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนให้กับครู	6	25.00
3. ไม่มีการส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงาน ด้านสภาพแวดล้อมอย่างทั่วถึง	4	16.67
4. ไม่มีการสร้างความตระหนักในการทำงานด้านสภาพแวดล้อม	2	8.33
รวม	24	100.00

จากตาราง 4.16 พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของครู ด้านการบริหารจัดการ ที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ไม่มีนโยบายการบริหารงานด้านสภาพแวดล้อมอย่างชัดเจน (ร้อยละ 50.00) รองลงมาได้แก่ไม่มีการมอบหมายงานการจัดสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนให้กับครู (ร้อยละ 25.00)

ตาราง 4.17 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ
เรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านกายภาพ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรจัดให้มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การรักษาความสะอาด ทั้งในและนอกห้องเรียน	13	46.43
2. ควรจัดงบประมาณปรับปรุงภูมิทัศน์ต่าง ๆ รอบอาคารเรียนให้มี ความเป็นธรรมชาติมากขึ้น	9	32.14
3. ควรปรับปรุง ซ่อมแซม อาคารเรียนให้น่าเรียน ปลอดภัย	6	21.43
รวม	28	100.00

จากตาราง 4.17 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพ
แวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาของครู ด้านกายภาพ ที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ควรจัด
ให้มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การรักษาความสะอาดทั้งในและนอกห้องเรียน (ร้อยละ 46.43)
รองลงมาได้แก่ ควรจัดงบประมาณปรับปรุงภูมิทัศน์ต่าง ๆ รอบอาคารเรียนให้มีความเป็นธรรมชาติ
มากขึ้น (ร้อยละ 32.14)

ตาราง 4.18 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านวิชาการ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรส่งเสริมให้ครูนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรท้องถิ่น มาปรับใช้ในการสร้างสื่อการสอน	12	37.50
2. ควรสนับสนุนงบประมาณให้ครูนำสื่อการสอนที่ทันสมัยมาใช้ในการสอนให้มากยิ่งขึ้น	8	25.00
3. ควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเทคโนโลยีในการสอนให้มากขึ้น	7	21.87
4. ควรพัฒนาครูให้ใช้สื่อการสอนให้มากขึ้น	5	15.63
รวม	32	100.00

จากตาราง 4.18 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาของครู ด้านวิชาการ ที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ควรส่งเสริมให้ครูนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรท้องถิ่น มาปรับใช้ในการสร้างสื่อการสอน (ร้อยละ 37.50) รองลงมาได้แก่ ควรสนับสนุนงบประมาณให้ครูนำสื่อการสอนที่ทันสมัยมาใช้ในการสอนให้มากยิ่งขึ้น (ร้อยละ 25.00)

ตาราง 4.19 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริหารจัดการ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรมีการกำหนดนโยบายการบริหารงานด้านสภาพแวดล้อมอย่างชัดเจน	13	50.00
2. ควรมีการมอบหมายงานการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้กับครู	7	26.92
3. ควรมีการส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงานด้านสภาพแวดล้อม	5	19.23
4. ควรส่งเสริมให้ทุกคนมีความตระหนักในการทำงานด้านสภาพแวดล้อมให้มากยิ่งขึ้น	1	3.85
รวม	26	100.00

จากตาราง 4.19 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาของครู ด้านการบริหารจัดการ ที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ควรมีการกำหนดนโยบายการบริหารงานด้านสภาพแวดล้อมอย่างชัดเจน (ร้อยละ 50.00) รองลงมา ได้แก่ ควรมีการมอบหมายงานการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้กับครู (ร้อยละ 26.92)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาผู้วิจัยได้ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน
2. ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครู จำนวน 1,678 คน ในโรงเรียนสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2557 จำนวน 58 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ได้จากการสุ่มประชากรครู จำนวน 313 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 148) และการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสอบถามตาม ความมุ่งหมายของการวิจัย สร้างแบบสอบถาม 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ แบบ มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบปลายเปิด โดยได้รับคำปรึกษาและข้อเสนอแนะจาก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้กับครูที่ ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ ด้วยการหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค มีค่าความ เชื่อมั่น เท่ากับ 0.97 จากนั้นจึงจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ บุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยได้จัดส่งและเก็บ แบบสอบถามจากครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 313 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการประมวลผลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม สำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล ใน ๖ ตอน ของแบบสอบถาม ได้แก่

4.1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ จัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา วิเคราะห์โดยการหา ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และจัดอันดับเสนอข้อมูลเป็นตาราง ประกอบความเรียง

4.3 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การทดสอบค่าที (Independent t - test)

4.4 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F - test) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe' s Method)

4.5 การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านกายภาพและด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง และในแต่ละด้านพบว่า

1.1 การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครู ด้านกายภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1 ข้อ 4 ข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 11 อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 8 มีส่วนร่วมการกำกับดูแลให้นักเรียนช่วยเหลือ รักษาความสะอาดอาคาร สถานที่ ภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียนให้ร่มรื่น สวยงามและมีความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนข้อ 13 การตรวจสอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.2 การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครู ด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 18 ข้อ 19 ข้อ 20 ข้อ 22 ข้อ 25 ข้อ 29 และ ข้อ 30 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อ 24

มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการของโรงเรียน เช่น วันสุนทรภู่ สัปดาห์วิทยาศาสตร์ วันคริสต์มาส ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนข้อ 20 รับทราบแผนงาน /โครงการและพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการดูแลการเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.3 การมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครู ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อ 40 ร่วมประชุม อบรม สัมมนา พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนข้อที่ 39 การจัดทำงบประมาณที่ใช้จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครู ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละด้าน ดังนี้

4.1 ด้านกายภาพ ปัญหา คือสภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนยังไม่สะอาดเท่าที่ควร ข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดให้มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การรักษาความสะอาดทั้งในและนอกห้องเรียน

4.2 ด้านวิชาการ คือ สื่อการเรียนการสอนไม่มีความหลากหลาย ข้อเสนอแนะ คือ ควรส่งเสริมให้ครูนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรท้องถิ่น มาปรับใช้ในการสร้างสื่อการสอน

4.3 ด้านการบริหารจัดการ คือ ไม่มีนโยบายการบริหารงานด้านสภาพแวดล้อมอย่างชัดเจน ข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการกำหนดนโยบายการบริหารงานด้านสภาพแวดล้อมอย่างชัดเจน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจาก ในเรื่องของสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษานั้น เป็นเรื่องที่ผู้บริหาร ครู ได้ปฏิบัติตามหน้าที่อยู่แล้ว โดยผู้บริหาร จะทำหน้าที่ทางการบริหาร ได้แก่ วางแผน จัดทำ คู่มือ และตรวจสอบด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้ครูและบุคลากรอื่นปฏิบัติแทนในด้านการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์ โดยรอบของโรงเรียน ซึ่งครูจะมองว่าเป็นเรื่องของฝ่ายบริหารที่จะบริหารจัดการ จึงทำให้ครูรู้สึกว่าจะไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านนี้เท่าที่ควร ทำให้ผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีส่วนร่วมด้านกายภาพและด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลางด้วย สอดคล้องกับ อดุลย์วรรณคำ (2552 : 52) ได้ศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนกุซาง อำเภอกุซาง จังหวัดพะเยา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ มีส่วนร่วมในการดำเนินการ ตามแผน รองลงมาได้แก่ การมีส่วนร่วมด้านการวางแผนและการมีส่วนร่วมตรวจสอบเสนอแนะติดตามและประเมินผล ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากร ส่วนผลการวิจัย การมีส่วนร่วมด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับที่ 1 อาจเนื่องจากผู้บริหาร ได้ทำหน้าที่ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูได้ดำเนินการเองในการจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียน จัดทำ จัดหาสื่อการเรียน การสอนต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่การสอนในแต่ละเนื้อหาเพื่อสร้างบรรยากาศ การเรียนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมาย จึงทำให้ครูได้รับรู้ถึงการมีส่วนร่วมด้านนี้ได้มากที่สุด

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องจาก หน้าที่ที่กำหนดไว้ให้ครูทุกคนต้องปฏิบัติหน้าที่ในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนตลอดเวลาในการทำหน้าที่ครูที่จะช่วยส่งเสริมการสอนให้ผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ โดยไม่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการทำงานก่อนหรือหลังและเป็นการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับกรมสามัญศึกษา (2543 ก : 6) ที่กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมมี 5 ขั้นตอน โดยขั้นมีส่วนร่วมในการดำเนินการ จะเป็นขั้นที่ฝ่ายปฏิบัติงานต้องปฏิบัติตามหน้าที่ที่รับผิดชอบเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย

ลักษณะการมีส่วนร่วมมี 5 ขั้นตอน โดยขั้นมีส่วนร่วมในการดำเนินการ จะเป็นขั้นที่ฝ่ายปฏิบัติงาน ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ที่รับผิดชอบเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงาน ในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องจาก ครูที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนไม่ว่าโรงเรียนนั้นจะเป็นขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ หรือใหญ่พิเศษ ก็จะต้องปฏิบัติหน้าที่การ สอนที่ต้องมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนให้กับผู้เรียนได้มี บรรยากาศการเรียนได้ตามศักยภาพอยู่แล้ว จะต่างกันตรงที่ภาระการดูแลผู้เรียนตามจำนวนมากหรือน้อยเท่านั้น แต่การจัดหา จัดทำ ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีขึ้นหรือมีมากขึ้นให้สอดคล้องเหมาะสม ถือเป็นหน้าที่โดยตรงที่ต้องปฏิบัติทำให้เกิดความผูกพันกับงาน สอดคล้องกับ อุทัย บุญประเสริฐ (2542 : 15 – 17) กล่าวว่า ระบบส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจการและรู้สึกผูกพัน ในการปฏิบัติงานเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน เป็นระบบการมีส่วนร่วมในการบริหารแบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและเป็นที่ยอมรับว่าได้ผลในเชิงปฏิบัติมาก

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอเสนอแนะการนำผลการวิจัย การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาไปใช้ โดยจะ เสนอแนะในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้านที่วิจัย ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใน สถานศึกษา ด้านกายภาพ คือ ควรให้ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดสภาพ แวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน

1.2 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใน สถานศึกษา ด้านวิชาการ คือ ควรให้ครูมีส่วนร่วมรับทราบแผนงาน /โครงการและพิจารณาจัดสรร งบประมาณในการดูแลเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน

2. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาของรัฐกับสถานศึกษาเอกชน

2.2 ควรศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมภูมิปัญญาท้องถิ่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมสามัญศึกษา. (2543). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2550). แหล่งเรียนรู้โรงเรียนดีใกล้บ้าน. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.
- กาญจนา วัฒนาชู. (2548). การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ธนพรการพิมพ์
- กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์. (2558). “สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา” ไทยรัฐออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2558. จาก <http://www.thairath.co.th/content/232635>.
- เกษม จันทร์แก้ว. (2545). การจัดการสิ่งแวดล้อมแบบผสมผสาน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เกียรติพงษ์ คำไทย. (2544). การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูในโรงเรียนศูนย์ปฏิรูปการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.
- จำเนียร คามัง. (2548). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุตรดิตถ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ชาญชัย อาจิณสมจารย์. (2541). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตต์. (2541). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชนมน ลาภบำรุง. (2556). ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปกาไสย์ อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ภูเก็ต : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- เชิดชู กาพวงศ์. (2545). “ทำอย่างไรให้เด็กชอบมาโรงเรียน”, วารสารวิชาการ. 2 (4) : 25 - 26.
- ณุตตรา แทนขำ. (2543). การจัดสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาดีเด่น ระดับประถมศึกษาปี พุทธศักราช 2541. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทรรศนีย์ วรหัชคำ. (2554). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทองคุณ หงส์พันธ์. (2540). คู่มือการพัฒนาสถานศึกษาด้านอาคารสถานที่. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ธนาธิป พรกุล. (2541). ผลกระทบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแก่ต่อความสามารถในการเขียนแผนการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของนักศึกษาครู สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ธเนศ ขำเกิด. (2541). รวมบทความทางวิชาการ. นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.
- _____. (2558). การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน. สืบค้นเมื่อ 23 มกราคม 2558. จาก <https://www.gotoknow.org/posts/23950>.
- ธรรมรส โชติคุณุชร. (2540). ประมวลสาระชุดวิชา ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 12. พิมพ์ครั้งที่ 2 นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป. กรุงเทพฯ : บริษัท เนติกุลการพิมพ์ จำกัด 2551.
- ธีระ รุญเจริญ และคณะ. (2554). ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- นวลจิตต์ เขาวงศ์พิงศ์. (2545). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- นิยม กริมใจ. (2545). ทักษะของนักศึกษาต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนอรรถวิทย์พนิชการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

- เนาวรัตน์ ลิขิตวัฒนเศรษฐ์. (2544). “แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนสร้างเพื่อเด็กมิได้สร้างเพื่อใคร”,
วารสารวิชาการ. 4 (12) : 26 - 37.
- บัวผัน ขันดี. (2551). การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของครูและผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปฎิคม พงษ์ประเสริฐ. (2550). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการในโรงเรียนเทศบาล
สังกัดเทศบาลเมืองนครนายก. สารนิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประเวศ วะสี. (2541). ปฏิรูปการศึกษา ยกเครื่องทางปัญญา ทางรอดจากหายนะ. กรุงเทพฯ :
มูลนิธิ – สฤศดีวงศ์.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่
ที่ 3. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- พรพจน์ พจน์พัฒนพล. (2548). การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนวัดเทพนิมิต สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหาร
การศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. (2542). ราชกิจจานุเบกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุ
สภาลาดพร้าว.
- เพียงใจ เรืองฤทธิ์. (2550). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอ
เมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จังหวัดระยอง.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราตรี ลกะวงศ์. (2549). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนอรัญประเทศ
จังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เลิศศักดิ์ คำปลิว. (2551). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร
การศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- วเรววรรณ เกื้ออนนาคี. (2544). การศึกษาสภาพการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. ปรินญา นิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กรมวิชาการ. (2545). แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ศุภสภาลาดพร้าว.
- วิชาญ สุวรรณวงษ์. (2549). การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 ตามการรับรู้ของครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิจิต เทพประสิทธิ์. (2549). หลักจิตวิทยาการเรียนรู้ที่ใช้ในการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนการสอนของกายเอ. สืบค้นเมื่อ 14 สิงหาคม 2558. จาก <http://gotoknow.org/blog/uscit/tag/CAI>.
- วินดา วรกรีกกุลชัย. (2545). “การอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน”, วารสารอนามัย สิ่งแวดล้อม. 4 (1) : 37 - 47.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2544). โรงเรียน: องค์การแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2542). การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ศศิธร ชันดิธรางกูร. (2551). “การจัดการชั้นเรียนของครูมืออาชีพ”. วารสารครุศาสตร์. ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 มีนาคม 2551.
- สถิตย์ กองคำ. (2542). เทคนิคการบริหารการศึกษา. นครราชสีมา : สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- สมาน ปรีชา. (2548). การพัฒนาการปฏิบัติงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนเมยวดีพิทยาคม อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสารคาม.
- สามารถ ไชยพันธ์. (2545). ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและความพร้อมในการจัดการศึกษาคามอัยยาศัยของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุตรดิตถ์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

- สัมพันธ์ อุปลา. (2541). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. ปรินูญานิพนธ์ ศษม. (การบริหาร
การศึกษา) ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2545). “ การมีส่วนร่วมในสถานศึกษา,” วารสารวิชาการ. 4 (14) : 12 - 19.
- สิริลักษณ์ แพรพรหม. (2550). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2. ภาคนิพนธ์ค.ม. (การบริหารการศึกษา) :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- สุกฤษฎ์ อัญบุตร และคณะ. (2555). “การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลัก
ขั้นต้นของกองทัพอากาศ” วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรม
ราชูปถัมภ์. 6 (1) : มกราคม – เมษายน 2555.
- สุทัศน์ จอกสถิตย์. (2550). การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของข้าราชการครูสายผู้สอน
สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ คม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สุนันท์ สุขสวัสดิ์. (2552). สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์
ศิริราชพยาบาล ในทัศนะของนักศึกษาแพทย์ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สุปรินชา หิรัญโร. (2541). การวางแผนพัฒนาโรงเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช.
- สุพรรณ ศีลาณร. (2556). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนสตึก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา) ปุริรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุนันท์ สุขสวัสดิ์. (2552). สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์
ศิริราชพยาบาล ในทัศนะของนักศึกษาแพทย์. วิทยานิพนธ์ ก.ศ.ม. (การบริหารการศึกษา)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2553). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สุรัตน์ ก้อนนาค . (2554). แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยนาท.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) นครสวรรค์ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ.**
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). **รายงานผลการวิจัยเรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบาย
ส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. (2555). **ประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
เรื่องกำหนดขนาด และเกณฑ์มาตรฐานสถานศึกษาด้านปริมาณ อาคารเรียน
อาคารประกอบและสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
นครราชสีมา.** นครราชสีมา : สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา.
- อดุลย์ วรรณคำ. (2550). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ของโรงเรียนภูซางวิทยาคม อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา.** วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). เชียงราย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- อรพันธ์ ประสิทธิ์รัตน์. (2545). **รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ
นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.** กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยี
ทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- อรุณชัย กัณฑ์ภา. (2548). **การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียน
ประถมศึกษา อำเภอชะอำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2.** วิทยานิพนธ์
ค.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2542). **การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.** กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544). **บทสรุปผู้บริหาร เรื่องการศึกษาแนวทางการบริหารและจัดการสถานศึกษาใน
รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.
- อุทัย บุญประเสริฐ และ ชโลมใจ กิงคารวัฒน์. (2548). **หลักและแนวทางในการจัดการนิเทศ
ภายในสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา.** กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์น.
- Astin A. W. (1968). **The College Environment.** (3rd ed). Washington D.C. : The American
Council on Education.
- Cardwell, B.J. & Spink, J.M. (1990). **The self – managing school.** London : Taylor &
Francis.

- Cohen, J.M. & N.T. (1980). "Uphoff, Participation's Place in Rural Development : Seeking Clarity Through Speeficty", **World Development**. 8 (3) : 213 - 218.
- Cronbach, L.J. (1990). **Essentials of psychological testing**. (5th ed). New York : Harper Collins Publishers.
- Letteri , R. (1990, June). " A critical theory of participatory management system," **Dissertation Abstracts International**. 51 (12) : 4292 - A
- Likert, J.V. (1967). **Research in education**. Bonton : Allyn and Bacon.
- Likert, Rensis. (1967). "The Method of Constructing and Attitude Scale". **Reading in Attitude Theory and Measurement**. P. 90 - 95. Fishbeic, Matin, Ed. New York : Wiley & Son.
- Mathie, A. et al. (2007). **Stakeholder Participation in Evaluative : How Important is Diversity**. New Jersey : Prentice – Hall.
- Miller, W. H. (1990). **Reading Comprehension Activities Kit**. USA: The Center for Applied Research in Education.
- Rideout, F.D. (1997). "School – Based Management for Small School in New Foundland and Labradcr", **Dissertation Abstracts International**. (CD - Rom). 57 (8) : 3348.
Avariable : Umi : Dissertation Abstracts (Jan 1996 – June 2000).
- Tseng, Shu - hsien. (2008). "Green Library Design and Evaluation : The Taipei Public Library, Taiwan", **New Library World**. 109 (7 / 8) : 321 - 336.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๔๕๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๔ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายคำรณ ภูมิโคกรักษ์

ด้วย นางสาวสมพิศ สมอ่อน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา” โดยมี ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลในครั้งนี้ เพื่อผู้ที่ทำการวิจัยจะได้ ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐ ๘๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๔๕๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๔ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายประเสริฐ นาคพิมพ์

ด้วย นางสาวสมพิศ สมอ่อน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา” โดยมี ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลในครั้งนี้ เพื่อผู้ที่ทำการวิจัยจะได้ ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐ ๘๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๔๕๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัส อำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๔ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นางกมลพร จรูญกิจพิศาล

ด้วย นางสมพิศ สมอ่อน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา” โดยมี ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลในครั้งนี้ เพื่อผู้ที่ทำการวิจัยจะได้ ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐ ๘๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๔๘๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๗ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาทร้ายพิทยาคม

ด้วย นางสาวสมพิศ สมอ่อน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา” โดยมี ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสาวสมพิศ สมอ่อน ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ การทำงาน ผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐ ๘๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑(๑)/ว๕๘๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๐ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นางสมพิศ สมอ่อน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา” โดยมี ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการ ศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐ ๘๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยแบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบให้ตรงกับระดับที่ท่านได้ปฏิบัติจริง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา ที่ท่านได้ปฏิบัติเพิ่มเติมจากที่มีในแบบสอบถาม

ผู้วิจัยจึงขอความกรุณาท่านผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง โดยจะนำเสนอข้อมูลที่ได้ในภาพรวมเท่านั้น ไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อท่าน ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารสถานศึกษาและนักเรียนที่เป็นบุตรหลานของท่านด้วย

ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

สมพิศ สมอ่อน

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงของท่าน
ในแต่ละข้อเพียงข้อเดียว

1. ประสบการณ์ในการทำงาน

- ต่ำกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

2. ขนาดของโรงเรียนที่ทำการสอน

- ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 499 คน
 ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 -1,499 คน
 ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คน ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ใน 3 ด้าน คือ ด้าน
กายภาพ ด้านวิชาการ และด้านการบริหารจัดการ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม
ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา ให้ตรงกับการปฏิบัติตามความเป็นจริง ของท่าน
มีจำนวน 45 ข้อ ขอความกรุณาตอบทุกข้อคำถาม

ผู้วิจัยกำหนดคะแนนในการมีส่วนร่วมดังกล่าว ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
4	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
3	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
2	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
1	มีอยู่ส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
ด้านกายภาพ						
1.	ประชุม ปรึกษาหรือพูดคุยกับฝ่ายบริหารเกี่ยวกับสภาพปัญหา ด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน					
2.	ประชุมปรึกษาเสนอแนะแนวทางทางในแก้ไขปัญหาลักษณะเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน					
3.	กำหนดนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการ ในการจัด สภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน					
4.	รับทราบแผนงาน/โครงการงบประมาณในการจัดการสภาพ แวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน					
5.	การพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามโครงการงบประมาณที่ใช้ ในการดูแลสภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์ โดยรอบของโรงเรียน					
6.	การวางแผนในการจัดหาแหล่งเงินทุนมาใช้จ่ายในการดูแล สภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ ภูมิทัศน์โดยรอบของ โรงเรียน					
7.	การดูแล รักษา ซ่อมบำรุงอาคารสถานที่ให้มีแข็งแรง ปลอดภัย สะอาด เรียบร้อย พร้อมใช้งาน					
8.	การกำกับดูแลให้นักเรียนช่วยดูแล รักษาความสะอาด อาคาร สถานที่ ภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียนให้ร่มรื่น สวยงามและ มีความปลอดภัย					
9.	การเสนอแนะข้อมูลในการจัดวางผังการก่อสร้างอาคาร และจัด ภูมิทัศน์โดยรอบโรงเรียน					
10.	การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนดูแลอุปกรณ์ที่ใช้ในการดูแล สภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบ โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ					

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
11.	การปฏิบัติตามนโยบายการพัฒนาสภาพแวดล้อมในด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน					
12.	การตรวจสอบระบบการบริหารงานเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน					
13.	การตรวจสอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน					
14.	ติดตามผล สรุปผลการดำเนินงาน ตามแผนงาน/โครงการงบประมาณที่ใช้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน					
15.	การเสนอแนะแนวทางพัฒนาในการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน					
ด้านวิชาการ						
16.	ประชุม ปรึกษาหรือพูดคุยกับฝ่าย บริหารเกี่ยวกับสภาพปัญหา การเตรียม จัดทำ จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน					
17.	เสนอแนะแนวทางทางในแก้ไขปัญหาลักษณะเกี่ยวกับการเตรียม จัดทำ จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน					
18.	ประชุมปรึกษาและวางแผนการเตรียม จัดทำ จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน					
19.	การกำหนดนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการ หรือให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานของโรงเรียน					

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
20.	รับทราบแผนงาน/โครงการและพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการดูแลการเตรียม จัดทำ จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน					
21.	การวางแผนเพื่อส่งเสริมพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน					
22.	จัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน					
23.	พัฒนาผู้เรียนเพื่อเข้าร่วมแข่งขันทางวิชาการตามความสามารถ ความถนัดของผู้เรียน					
24.	การจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการของโรงเรียน เช่น วันสุนทรภู่ สัปดาห์วิทยาศาสตร์ วันคริสต์มาส ฯลฯ					
25.	การสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ทางการศึกษา เพื่อใช้พัฒนาการเรียนการสอน					
26.	การตกแต่งชั้นเรียน จัดหาสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน					
27.	การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ตลอดจนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน					
28.	การประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอน					
29.	การติดตามผลการดำเนินงาน ตรวจสอบค่าใช้จ่าย สรุปผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการงบประมาณที่ใช้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านวิชาการ					
30.	การเสนอแนะแนวทางพัฒนาในการเตรียม จัดทำ จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนในปีต่อไป					

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารจัดการ						
31.	ประชุม ปรึกษาหารือ เสนอแนะพูดคุยกับฝ่ายบริหารเกี่ยวกับสภาพปัญหาการกำหนดนโยบาย การวางแผน การนิเทศ การประเมินผลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา					
32.	ประชุม ปรึกษาหารือ เสนอแนวทางทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ					
33.	การกำหนดนโยบาย ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการวางแผนปฏิบัติงาน ให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานของโรงเรียน					
34.	รับทราบแผนงาน/โครงการงบประมาณในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ					
35.	การพิจารณาคัดเลือกและมอบหมายให้เหมาะสมกับความสามารถ ของแต่ละบุคคล					
36.	เสนอชื่อบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเพื่อรับผิดชอบงาน ตามความสามารถเพื่อให้สะดวกต่อการกำกับติดตามนิเทศงาน					
37.	วางแผนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถตรงกับงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน					
38.	การกำกับดูแล นิเทศติดตามการทำงานให้เป็นไปตามลำดับสายงาน					
39.	การจัดหางบประมาณที่ใช้จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว					
40.	ประชุม อบรม สัมมนาพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน					
41.	การประเมินผลตรวจสอบระบบงบประมาณเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน					
42.	การจัดระบบดูแล รักษา สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียน					
43.	การติดตามผลการดำเนินงาน สรุปผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการการบริหารจัดการ					

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
44.	การเสนอแนะแนวทางพัฒนาในการจัดสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการในปีถัดไป					
45.	การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ สรุปผลการปฏิบัติงาน ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียน					

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อม
ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

1. ด้านกายภาพ

1.1 ปัญหา

.....

.....

.....

1.2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

2. ด้านวิชาการ

2.1 ปัญหา

.....

.....

.....

2.2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

3. ด้านการบริหารจัดการ

3.1 ปัญหา

.....
.....
.....

3.2 ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ค
ค่าดัชนีความสอดคล้อง

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	แปลผล
1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	แปลผล
28	1	1	1	1.00	ใช้ได้
29	1	1	1	1.00	ใช้ได้
30	1	1	1	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	1.00	ใช้ได้
32	1	1	1	1.00	ใช้ได้
33	1	1	1	1.00	ใช้ได้
34	1	1	1	1.00	ใช้ได้
35	1	1	1	1.00	ใช้ได้
36	1	1	1	1.00	ใช้ได้
37	1	1	1	1.00	ใช้ได้
38	1	1	1	1.00	ใช้ได้
39	1	1	1	1.00	ใช้ได้
40	1	1	1	1.00	ใช้ได้
41	1	1	1	1.00	ใช้ได้
42	1	1	1	1.00	ใช้ได้
43	1	1	1	1.00	ใช้ได้
44	1	1	1	1.00	ใช้ได้
45	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buri Ram Rajabhat University

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

	Mean	StdDev	Cases
49. TOTAL	3.3563	.6009	30.0

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 49

Alpha = .9734

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat University

ประวัติย่อของผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสมพิศ สมอ่อน
วัน/เดือน/ปีเกิด	28 พฤษภาคม 2513
สถานที่เกิด	อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 55 หมู่ที่ 13 ตำบลโนนตูม อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา 30270
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสาทร่ววิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2525 ชั้นประถมศึกษาโรงเรียนบ้านคอนหวาย อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2528 ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนท่าช้างราษฎร์บำรุง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2532 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุนารีวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2536 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาเคมี วิทยาลัยครู นครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2559 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

วิทยานิพนธ์

ของ

สมพิศ สมอ่อน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

สิงหาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**TEACHER'S PARTICIPATION TOWARD ADMINISTRATION IN AN
ENVIRONMENT MANAGEMENT THAT CONDUCTIVE LEARNING
IN SCHOOLS UNDER THE NAKONRATCHASIMA PROVINCIAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION**

Sompis Somon

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
of Master of Education Program in Educational Administration**

August 2016

Copyright of Buriram Rajabhat University

ชื่อเรื่อง	การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา		
ผู้วิจัย	สมพิศ สมอ่อน		
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช	ที่ปรึกษาหลัก	
	ดร.สิทธิชัย ดีกลิ่น	ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา 2) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน จำนวน 313 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน และการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มี 3 ลักษณะ ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ แบบประมาณค่า และแบบปลายเปิด ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมุติฐานโดยใช้ t - test และ One - way ANOVA เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง
2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงาน
ในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
Buriram Rajabhat University
BURIRAM RAJABHAT UNIVERSITY

TITLE Teacher's Participation toward Administration in an Environment management that Conducive Learning in Schools Under the Nakhonratchasima Provincial Administrative Organization

AUTHOR Sompis Somon

ADVISORS Dr.Sripen Poldech Major Advisor
Dr.Sittichai Deelon Co - advisor

DEGREE Master of Education **MAJOR** Educational Administration

SCHOOL BuriramRajabhat University **YEAR** 2016

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study teacher's participation toward administration in an environment management that conducive learning in Schools Under the Nakhonratchasima provincial administrative organization. 2) to compare teacher's participation toward administration in an environment management that conducive learning in Schools Under the Nakhonratchasima provincial administrative organization in teachers' opinions classified by teaching experiences and teaching in schools with different sizes. The samples were 313 teachers that derived through Krejcie and Morgan's Sample – size Table and the multi - stage random sampling. The instrument used for collecting the data was questionnaire that constructed by the researcher was a 3 - part questionnaire, including check list, 5 - rating scale and open-ended questions with the reliability of 0.97. If the significant differences were found, Scheffe' method. The findings were as follows ;

1. The teacher's participation toward administration in an environment management that conducive learning in Schools as a whole was the medium level but aspects academic items was the high level.
2. The teacher's participation toward administration in an environment management that conducive learning in schools classified by working experiences as a whole and aspects were not different and not according the hypothesis.

3. The teacher's participation toward administration in an environment management that conducive learning in Schools classified by school size as a whole and aspects were not different and not according the hypothesis.

Widyadarmasriwijaya
BURIRAM RAJABHAT UNIVERSITY
BURIRAM RAJABHAT UNIVERSITY

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัย
ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ วรรณรักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.สิทธิชัย ดีสั้น ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ร่วม และอาจารย์ ดร.จิตาภรณ์ เวียงวิเศษ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณา
ช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย และ
ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อำนวยความสะดวกในการประสานงานจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณ นายคำรณ ภูมิโคกรักษ์ ผู้อำนวยการ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนสาทร้าย
วิทยาคม นายประเสริฐ นาคพิมพ์ ผู้อำนวยการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโนนตูม
“รัฐราษฎร์รังสรรค์” และนางกมลพร จรูญกิจพิศาล ครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนสาทร้าย
วิทยาคม ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูล และขอขอบคุณผู้บริหารและครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ที่ให้ความ
อนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณแต่บิดา
มารดาผู้ให้กำเนิดชีวิต บุรพจารย์ คณาจารย์ ที่ได้อบรมสั่งสอนให้เป็นผู้มีศีล สมာธิ ปัญญา
ตลอดจนผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

สมพิศ สมอ่อน

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศคุณูปการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
การมีส่วนร่วมในการบริหาร	9
ความหมายของการมีส่วนร่วมในการบริหาร	9
ลักษณะการมีส่วนร่วมในการบริหาร	10
รูปแบบของการมีส่วนร่วมในการบริหาร	13
ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการบริหาร	14

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา.....	17
ความหมายของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา.....	17
ความสำคัญของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา.....	18
ประเภทของสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา.....	21
การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา..	23
ด้านกายภาพ.....	23
ด้านวิชาการ.....	25
ด้านการบริหารจัดการ.....	27
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดการศึกษา.....	29
การจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น.....	29
สถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา.....	32
การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
งานวิจัยในประเทศ.....	35
งานวิจัยต่างประเทศ.....	38
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	79
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	79
สมมติฐานของการวิจัย.....	79
วิธีดำเนินการวิจัย.....	80
สรุปผลการวิจัย.....	81
อภิปรายผล.....	83
ข้อเสนอแนะ.....	84
บรรณานุกรม.....	86
ภาคผนวก.....	94
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	95
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	101
ภาคผนวก ค ค่าดัชนีความสอดคล้อง.....	110
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	113
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	115

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
4.1 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงานและขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน.....	50
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพ แวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมาตามความคิดเห็นของครู โดยรวมและรายด้าน	51
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านกายภาพ โดยรวมและรายข้อ	51
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ	54
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมและรายข้อ	56
4.6 เปรียบเทียบส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น ของครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวมและรายด้าน	58
4.7 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น ของครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านกายภาพ โดยรวมและรายข้อ.....	59
4.8 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น ของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านวิชาการโดยรวมและรายข้อ.....	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.9 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น ของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านการบริหารจัดการ โดยรวม และรายชื่อ	63
4.10 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ความคิดเห็น ของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้าน.....	65
4.11 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น ของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านกายภาพ โดยรวมและรายชื่อ.....	65
4.12 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น ของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านวิชาการ โดยรวมและรายชื่อ.....	68
4.13 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น ของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านการบริหารจัดการ โดยรวม และรายชื่อ.....	72
4.14 ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านกายภาพ.....	75
4.15 ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านวิชาการ.....	75
4.16 ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารจัดการ.....	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.17 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านกายภาพ.....	76
4.18 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านวิชาการ.....	77
4.19 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริหารจัดการ.....	78

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของมนุษย์ โดยสิ่งแวดล้อมที่ดีจะช่วยให้มีสภาพจิตใจร่าเริงแจ่มใส อารมณ์ดี ส่งผลให้เกิดความกระตือรือร้น สนใจศึกษาเรียนรู้ นำสู่สติปัญญา อันจะทำให้มนุษย์มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญา ทำให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข การจัดสภาพแวดล้อมจึงเกิดขึ้นในทุกองค์กรเพื่อความสะดวก รวดเร็ว เหมาะสมในการทำงานหรือการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ อีกทั้งช่วยให้มีบรรยากาศในการดำเนินงานด้วย โดยเฉพาะสถานศึกษาซึ่งเป็นองค์กรหลักทางการศึกษา ต้องให้ความสำคัญอย่างมากในการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในทุก ๆ ด้านที่เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนให้มากที่สุดผู้เรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าในการจัดกระบวนการเรียนรู้สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ โดยจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ทุกโอกาส จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ทุกประเภททั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา รวมทั้งเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ในท้องถิ่นของผู้เรียน ซึ่งการนำสู่การปฏิบัติในเรื่องนี้ให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องนำหลักการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในมาตรฐานที่ 11 ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดตัวบ่งชี้ คือ “ในเรื่องห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนมั่นคง สะอาดและปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียง อยู่ในสภาพใช้การได้ดี สภาพแวดล้อมร่มรื่น และมีแหล่งเรียนรู้สำหรับ ผู้เรียน อีกทั้งการจัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน และรวมถึงเรื่องการจัดห้องสมุดที่ให้บริการสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและหรือเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553 : 23)

การจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าวข้างต้นของการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาจึงเป็นภาระหน้าที่ของสถานศึกษา ภายใต้การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้อง

ดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพภายใน ในชั้นของกระบวนการควบคุมคุณภาพ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำหน้าที่หลักในการบริหารด้วยวงจรคุณภาพ PDCA ให้เกิดการมีส่วนร่วมวางแผน (P = Plan) ปฏิบัติ (D = Do) ตรวจสอบ (C = Check) และปรับปรุง (Act) ทั้งด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เป็นอาคารสถานที่ ความพร้อมของอุปกรณ์ภายในและภายนอกห้องเรียน ตลอดจนต้นไม้ สวนหย่อมบริเวณโดยรอบของโรงเรียน สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ที่เป็นการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนและการส่งเสริมทางวิชาการที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ด้วยการให้ครูและบุคลากรได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้หลักการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการทุกขั้นตอนของการบริหารจัดการในสถานศึกษาและในชั้นเรียน ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของครูในการสร้างและรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนของครูให้สำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นเนื่องจากช่วยป้องกันปัญหาด้านพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียน และเป็นการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ น่าดู น่าอยู่ และน่าเรียน (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2548 : 436 ; ศศิธร ชันดิธรางกูร, 2551 : 2)

การมีส่วนร่วมของครูเป็นกลไกสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนนโยบายลงสู่การปฏิบัติ ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้หลักการบริหารทั้งศาสตร์และศิลป์ให้สอดคล้องเหมาะสม จึงจะได้รับความร่วมมือร่วมใจในการทำงานอันแสดงถึงความรัก ความสามัคคีของสถานศึกษาด้วย ซึ่งเป็นการจัดสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ สังเกตได้จากการดำเนินงานอย่างมีระบบ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเกื้อกูลกันของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นมิตรต่อกัน รักใคร่กลมเกลียวกัน ซึ่งจะส่งผลในการจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพในชั้นเรียนและในสถานศึกษา ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุ เช่น บริเวณโรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบ ครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมด้านวิชาการในที่สุด ได้แก่ การจัดบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริม สนับสนุนทางวิชาการต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ให้มากที่สุด ภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา แจ่มใส น่าเรียนรู้ สอนสนุก เรียนสนุก ครูรักเด็ก เด็กรักครู รักเพื่อน อันเป็นบรรยากาศที่ดี จะทำให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเกิดความรู้สึกพอใจ ภูมิใจ อบอุ่นใจ สบายใจ รู้สึกในความเป็นเจ้าของและอยากมาโรงเรียน ในทางตรงกันข้ามถ้าโรงเรียนที่มีบรรยากาศไม่ดีจะทำให้สมาชิกเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย ห่างเหิน เฉยเมย ว่าเหว่และไม่อยากมาโรงเรียน (ชเนศ จำเกิด, 2558 : ออนไลน์)

สถานศึกษาสามารถยกระดับความเชื่อมั่นและศรัทธาได้ด้วยการปรับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อมรูปธรรมหรือทางกายภาพจากการมีอาคารที่สง่างาม มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม สะอาดเรียบร้อย มีระบบสื่อสารและแสดงถึงการทำงานอย่างเป็นระบบ และมีเว็บไซต์ (Website) ที่เชื่อถือได้ ซึ่งสถานศึกษาปัจจุบันมีการปรับตัวเข้าสู่ระบบการบริหารจัดการสมัยใหม่ที่เปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหาร ตั้งแต่การร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมินผล และร่วมรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้น แต่ยังมีสถานศึกษาจำนวนมากที่มีสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการที่ให้มีส่วนร่วมแบบการสร้างความหวาดกลัวและการใช้อำนาจทั้งในระบบและนอกระบบ มีกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มครอบงำการบริหารจัดการของสถานศึกษา บรรยากาศแบบนี้จึงเป็นอุปสรรคของการพัฒนาสถานศึกษาในทุกด้าน (กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์. 2558 : ออนไลน์) โดยเฉพาะด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน อีกทั้งปัญหาด้านงบประมาณ ไม่เพียงพอในการดำเนินการ การขาดทักษะความรู้ความเข้าใจในการจัดสภาพแวดล้อมและการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนและสถานศึกษาด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2550 : 21 ; สมชาย พงศ์พระธานี. 2554 ; อ้างถึงใน สุกฤษฎี อัญบุตร และคณะ. 2555 : 4)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาโอบมาสังกัด จำนวน 58 โรงเรียน ซึ่งในการบริหารสถานศึกษานั้นต้องมีความสอดคล้องกับนโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาด้วย โดยเฉพาะการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในสถานศึกษาให้มีความสะดวก ปลอดภัย มีความพร้อมในการเรียนการสอน ครูมีการจัดการเรียนการสอนดี ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการยอมรับ ซึ่งจะทำให้เกิดความร่วมมือมากขึ้นในการดำเนินงาน (องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. 2555 : 9)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่โอบมาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จึงมีความสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ใน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกายภาพ ด้านวิชาการ และด้านการบริหารจัดการ เพื่อเป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปเป็นแนวทางและประยุกต์ใช้ให้ครูได้มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน
2. ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา
3. เป็นข้อมูลสารสนเทศให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ โดยกำหนดขอบเขตการศึกษาด้านเนื้อหา และประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ใช้การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ใน 3 ด้านของกรมสามัญศึกษา. (2543 : 26) ได้แก่

- 1.1 ด้านกายภาพ
- 1.2 ด้านวิชาการ
- 1.3 ด้านการบริหารจัดการ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครู จำนวน 1,678 คน ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2557 จำนวน 58 โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้จากการสุ่มประชากรครู จำนวน 313 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 148) และการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น

3.1.1 ประสบการณ์ในการทำงาน แบ่งเป็น

- 3.1.1.1 ต่ำกว่า 5 ปี
- 3.1.1.2 ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

3.1.2 ขนาดโรงเรียน แบ่งเป็น

- 3.1.2.1 ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 499 คน
- 3.1.2.2 ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 -1,499 คน
- 3.1.2.3 ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คน ขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

นียมศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินการ สรุปและประเมินผล และร่วมรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นด้วยความตั้งใจและเต็มใจ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

2. การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดนโยบาย การวางแผน การดำเนินการ การควบคุม การแก้ไข และปรับปรุงสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในสถานศึกษา ให้อยู่ในสภาพที่ดี และถูกสุขลักษณะเพื่อกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้ไปสู่จุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ใน 3 ด้าน ประกอบด้วย

2.1 ด้านกายภาพ หมายถึง การจัดสิ่งแวดล้อมที่เป็น วัตถุประสงค์ของ วัสดุอุปกรณ์ อาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้

2.2 ด้านวิชาการ หมายถึง การเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน

2.3 ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การกำหนดนโยบาย การวางแผน การนิเทศ ประเมินผล ด้วยการจัดระบบการทำงานของครู มีความเป็นประชาธิปไตย รวมถึงการจัดสวัสดิการ และการจัดการด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย

3. ครู หมายถึง ครูที่สอนในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2557

4. ประสบการณ์ หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่เริ่มปฏิบัติการสอนจนถึงปัจจุบัน แบ่งเป็น

4.1 ต่ำกว่า 5 ปี

4.2 ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

5. ขนาดโรงเรียน หมายถึง การแบ่งขนาดโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์จำนวนนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 4 ขนาด แต่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 3 ขนาด ได้แก่

5.1 ขนาดเล็ก

5.2 ขนาดกลาง

5.3 ขนาดใหญ่

6. สถานศึกษาในองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และถ่ายโอนเข้าสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 58 โรงเรียน

7. องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา หมายถึง หน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการบริหาร
 - 1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมในการบริหาร
 - 1.2 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการบริหาร
 - 1.3 รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหาร
 - 1.4 ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการบริหาร
2. สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา
 - 2.2 ความสำคัญของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา
 - 2.3 ประเภทของสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา
3. การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา
 - 3.1 ด้านกายภาพ
 - 3.2 ด้านวิชาการ
 - 3.3 ด้านการบริหารจัดการ
4. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดการศึกษา
 - 4.1 การจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 4.2 สถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
 - 4.3 การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การมีส่วนร่วมในการบริหาร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ารายละเอียดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหาร ในหัวข้อดังต่อไปนี้

ความหมายของการมีส่วนร่วมในการบริหาร

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

สัมพันธ์ อุปาลา (2541 : 13) ให้ความหมาย การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารให้ผู้ที่บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเป็นการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งของบุคลากร เป็นการใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญในการแก้ปัญหา การบริหาร

สถิต กองคำ (2542 : 35) ให้ความหมายการมีส่วนร่วมว่า การเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารเป็นการที่บุคคลและกลุ่มมีความรับผิดชอบ และความผูกพันทางใจต่อองค์การเพื่อความสำเร็จของเป้าหมายต่าง ๆ ถ้าหากได้มีส่วนสร้างสรรค์ขึ้นมาด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็หลักการ หรือวิธีการ ย่อมมีคุณค่าแก่การพัฒนาองค์การทั้งสิ้น

เกียรติพงษ์ คำไทย (2544 : 32) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมในการบริหารไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่ผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานร่วมกันเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงาน ทั้งการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมกันประเมินผลและร่วมรับผิดชอบ เพื่อให้การปฏิบัติงาน ประสบผลสำเร็จร่วมกัน

วรวรรณ เกื่อนนาดี (2544 : 17) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการทำงาน ที่บุคลากรในองค์การมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการขององค์การทุกขั้นตอน ด้วยความตั้งใจ เต็มใจ และสบายใจ เพื่อให้งานบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กลุ่มต้องการ และทำให้บุคลากรเหล่านั้น เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่ม

สามารถ ไชยพันธ์ (2545 : 8) ได้ให้ความหมาย การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่เกิดจากการเกี่ยวข้องกับบุคคล กลุ่มบุคคล สมาคม หรือองค์การต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม อันเป็นเหตุเร้าใจให้เกิดการมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม ตัดสินใจ วางแผนปฏิบัติตลอดจน ติดตามและประเมินผล

จำเนียร คามัง (2548 : 18) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่กลุ่มบุคคลร่วมระดม พลังทางความคิด แสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมตรวจสอบ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมประเมินผล และร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานให้สำเร็จตามที่กำหนด

อดุลย์ วรรณคำ (2552 : 11) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมในการบริหารว่า เป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมวางแผน ร่วมเสนอแนะข้อคิดเห็นให้ข้อมูลร่วมตัดสินใจ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมรับผิดชอบและร่วมบริหารจัดการกับฝ่ายบริหารเพื่อให้กิจกรรมนั้นสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการบริหาร หมายถึง การที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินการ สรุปและประเมินผล และร่วมรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นด้วยความตั้งใจและเต็มใจ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมาย

ลักษณะการมีส่วนร่วมในการบริหาร

นักวิชาการได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

กรมสามัญศึกษา (2543 ก : 6) กล่าวถึง ลักษณะการมีส่วนร่วมมี 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมริเริ่มและตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน
3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
4. การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผล
5. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ดร. สุนทรายุทธ (2551 : 541 - 542) ได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ในกระบวนการตัดสินใจนั้น ประการแรกสุด คือ การกำหนดตามความต้องการ และจัดลำดับความสำคัญแบ่งเป็นการตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) ในส่วนนี้ได้มาจากคำถามที่ว่า ใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร และการประสานงาน เป็นต้น
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) นอกจากจะพิจารณาถึงผลประโยชน์ในเชิงปริมาณ และคุณภาพแล้ว จะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) สิ่งสำคัญจะต้องสังเกตคือความเห็น (Views) ความชอบ (Preference) และความคาดหวัง (Expectations) ซึ่งมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

อคุลย์ วรรณคำ (2552 : 5 - 6) กล่าวถึง ลักษณะการมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน ได้แก่ มีส่วนร่วมในการวางแผน มีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากร มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผน และมีส่วนร่วมตรวจสอบเสนอแนะ ติดตามและประเมินผลไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมวางแผนและตัดสินใจ หมายถึง ร่วมปรึกษาหรือพูดคุยกับฝ่ายบริหารเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เข้าร่วมประชุมในเรื่องเกี่ยวกับการจัดและแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน มีส่วนร่วมในการรับทราบปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในที่ประชุมของโรงเรียนเพื่อกำหนดความต้องการและจัดลำดับความสำคัญ เพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการจัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการหรือให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการวางแผนใช้จ่ายเงินงบประมาณของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการวางแผนในการจัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาและดำเนินงานของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการวางแผนในการจัดตกแต่งห้องเรียนรวมทั้งอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดบรรยากาศ กิจกรรมการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและมีส่วนร่วมวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมให้สะอาด ร่มรื่น สวยงามปลอดภัย

2. การมีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากร หมายถึง มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการระดมทรัพยากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ การจัดการศึกษาของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการรับทราบแผนงาน/โครงการประจำปีที่ใช้ในการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เช่น ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องสมุด ห้องปฏิบัติของทุกกลุ่มสาระมีส่วนร่วมในการคัดเลือก และจัดหาสื่ออุปกรณ์ให้ได้มาตรฐาน มีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนให้นำวิทยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยจัดการศึกษา มีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมสนับสนุนด้านแรงงานเพื่อช่วยพัฒนาด้านสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการในการใช้จ่ายงบประมาณและเงินระดมทรัพยากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนและมี ส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์ทางการศึกษา

3. การมีส่วนร่วมดำเนินการตามแผน หมายถึง มีส่วนร่วมในการเห็นชอบแผนงาน/โครงการ งบประมาณที่ใช้ในการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน มีส่วนร่วมให้คำปรึกษาในการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนทั้งทางด้านกายภาพ ด้านวิชาการ และด้านการบริหารจัดการ มีส่วนร่วมในการดำเนินการระดมทรัพยากร

ทางการศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดใช้ทรัพยากรของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศกิจกรรมการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน มีส่วนร่วมในการจัดตกแต่งห้องเรียน การดูแลห้องเรียนให้น่าอยู่ สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมปฏิบัติตามนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนหรือชักชวนบุคคลรอบข้างช่วยกันดูแลรักษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้มีความสะอาด ร่มรื่น สวยงามและปลอดภัย

4. การมีส่วนร่วมตรวจสอบ เสนอแนะ ติดตามและประเมินผล หมายถึง มีส่วนร่วมตรวจสอบการบริหารงานด้านการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานการจัดการสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการติดตามผลในการดำเนินงานการจัดการสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการสรุปประเมินผลแผนงาน /โครงการงบประมาณที่ใช้ในการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน มีส่วนร่วมประชุมกับทางโรงเรียนเพื่อรับทราบผลการจัดการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางพัฒนาในการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในปีต่อไป มีส่วนร่วมในการเห็นชอบในการรายงานผล

โคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff : 1980) ได้จำแนกลักษณะของการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้นประการแรกที่สุดที่จะต้องกระทำก็คือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้นการตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผนและการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้น จะได้มาจากคำถามที่ว่า ใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการใดบ้างและจะทำประโยชน์โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือทรัพยากร การบริหารงานและประสานงานและการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ในส่วนเกี่ยวกับผลประโยชน์นั้น นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ในทางบวก

และผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคล และสังคมด้วย

4. การมีส่วนร่วมในการประมวลผล การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้นสิ่งสำคัญที่ต้องสังเกตก็คือ ความเห็น (Views) ความชอบ (Preferences) และความคาดหวัง (Expectation) ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ

สรุปได้ว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมมีหลายลักษณะเริ่มตั้งแต่ขั้นริเริ่มโครงการ การร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมตรวจสอบ เสนอแนะ ติดตาม และประเมินผล ตลอดจนการร่วมรับผลประโยชน์จากการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

รูปแบบของการมีส่วนร่วมในการบริหาร

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารหรือการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยมีนักวิชาการได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบไว้ ดังนี้

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542 : 215 – 219) ได้แบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารแบบเหลือมล้าตามคุณสมบัติของการมีส่วนร่วมเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ เป็นแบบแผนการมีส่วนร่วมของกลุ่มบุคลากรผู้มีอำนาจและมีทรัพยากรมากที่สุดในชุมชน ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ประธานและคณะกรรมการโรงเรียนเจ้าอาวาสและหัวหน้าโครงการ

1.1 บทบาทที่แสดงในการมีส่วนร่วม ได้แก่ ริเริ่มงาน คิดงาน เริ่มดำเนินการ ร่วมสนับสนุน ร่วมงาน ร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างหนักแน่นจริงจัง มีอำนาจตัดสินใจที่เปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่ดำเนินงานได้

1.2 คุณสมบัติของผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ มีอำนาจตามระบบราชการ มีบารมีได้รับการยอมรับในชุมชน มีทรัพยากรมาก เช่น มีความรู้และมีรายได้มีเงิน

2. การมีส่วนร่วมเป็นบางส่วน เป็นแบบแผนการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้มีอำนาจและทรัพยากรปานกลางในชุมชน ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มคณะครู คณะกรรมการโรงเรียน กิจกรรมที่มีส่วนร่วม ได้แก่ กิจกรรมตามประเพณี การประชุมต่างๆ และการปรับปรุงอาคารสถานที่

2.1 บทบาทที่แสดงในการมีส่วนร่วม ได้แก่ ร่วมงาน ร่วมมือ ร่วมสนับสนุน ร่วมริเริ่มงาน ริเริ่มกิจกรรม บริจาคเงิน สิ่งของที่เป็นผู้ร่วมดำเนินการ แสดงความคิดเห็นอย่างมั่นใจมีอำนาจในการตัดสินใจบ้าง

2.2 คุณสมบัติของผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ เป็นคณะทำงานของผู้มีอำนาจในการปกครอง มีความรู้ ต้องการงานเพื่อชุมชน

3. การมีส่วนร่วมแบบชายขอบ เป็นแบบแผนการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ไม่มีอำนาจและทรัพยากรในชุมชน ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน และประชาชนทั่วไป โดยกิจกรรมที่มีส่วนร่วมคือ กิจกรรมของโรงเรียน งานตามประเพณี งานพิเศษและการประชุม บทบาทที่แสดงในการมีส่วนร่วม ได้แก่ เป็นผู้ร่วมงาน เป็นผู้ให้ความร่วมมือ เป็นผู้ให้การสนับสนุน บริจาคเงิน และสิ่งของร่วมดำเนินการและแสดงความคิดเห็นบ้างไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ

อุทัย บุญประเสริฐ (2542 : 15 – 17) กล่าวว่า ระบบการมีส่วนร่วมในการบริหารแบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและเป็นที่ยอมรับว่าได้ผลในเชิงปฏิบัติมาก มี 4 แบบ ดังนี้

1. ระบบการปรึกษาหารือ เป็นการบริหารแบบเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมปฏิบัติงานในรูปคณะกรรมการต่างๆ รูปแบบนี้เป็นการกระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบ

2. ระบบกลุ่มคุณภาพ เป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมในรูปกลุ่มทำงาน ระบบคุณภาพแบบนี้เหมาะสำหรับใช้กับพนักงานระดับปฏิบัติหรือระดับหัวหน้างานเป็นการฝึกฝนและเปิดโอกาสให้ทำงานร่วมกันเพื่อค้นหาปัญหา วิเคราะห์ปัญหา หาสาเหตุของปัญหาตลอดแนวทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง

3. ระบบข้อเสนอแนะ หลักการปฏิบัติทุกคนได้กรอกแบบแสดงความคิดเห็นตามที่กำหนดและมีคณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอแนะตามแบบฟอร์มที่กำหนดหากมีข้อเสนอแนะใดที่ดีและนำไปปฏิบัติจะได้รับรางวัลตอบแทนแก่ผู้เสนอความคิดเห็น

4. ระบบส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนเป็นเจ้าของกิจการและรู้สึกผูกพันในการปฏิบัติงานเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

สรุปได้ว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารดังกล่าว ผู้บริหารจะเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารตั้งแต่ร่วมปรึกษาหารือ ร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม ร่วมเสนอแนะร่วมกันเป็นเจ้าของ ส่วนระดับของการมีส่วนร่วมจะมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของผู้ร่วมงานและความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้บริหาร ได้แก่ การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ การมีส่วนร่วมในบางส่วน การมีส่วนร่วมแบบชายขอบ เป็นต้น

ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการบริหาร

การมีส่วนร่วมในการบริหาร มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารการศึกษาปัจจุบัน นอกจากจะสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 แล้ว ยังเป็นการบริหารที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานในโรงเรียนของตนซึ่งมีความสำคัญและประโยชน์ดังต่อไปนี้

ธรรมรส โชติคุณุช (2540 : 228 - 230) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมจะช่วยให้ผู้บริหารและหน่วยงานมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ และยังมีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและขวัญแต่ละบุคคล ได้แก่ ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดการยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นแทนที่จะต่อต้านทำให้ช่วยคลี่คลายความขัดแย้งระหว่างความต้องการแต่ละบุคคลเกิดการตัดสินใจที่มีคุณภาพมากขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้รับบริการมีความราบรื่นช่วยให้องค์การตอบสนองต่อความต้องการของสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นบุคลากรจะมีขวัญและความพอใจในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพส่งผลต่อประสิทธิภาพของการทำงานเพิ่มมากขึ้น

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2545 : 9 - 10) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมก่อให้เกิดการระดมความคิดและอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องทำให้เกิดความคิดที่หลากหลาย ทำให้การปฏิบัติมีความเป็นไปได้มากกว่าการคิดเพียงคนเดียวมีผลทางจิตวิทยาทำให้เกิดการต่อต้านน้อยลงในขณะที่เดียวกันก็จะเกิดการยอมรับมากขึ้นเปิดโอกาสให้มีการสื่อสารที่ดีกว่า สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้องมีโอกาสได้ใช้ความสามารถและทักษะในการทำงานร่วมกัน เกิดความมีน้ำใจและความจงรักภักดีต่อหน่วยงานมากขึ้นทำให้ผลการปฏิบัติงานดีขึ้น การตัดสินใจมีคุณภาพมากขึ้นและส่งเสริมการปรับปรุงงานและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น

คอลลด์เวลล์และสปิงคส์ (Caldwell & Spinks. 1990 : 21) กล่าวถึง ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่พบจากประสบการณ์ใน Rosebery District Hight School ว่า มีประโยชน์ต่อนักเรียน กลุ่มนโยบาย ผู้บริหารและผู้นำทางการศึกษาอื่น ๆ และคณะครู 4 ประการดังนี้

1. ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน เป็นสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกของการบริหารสถานศึกษาใด ๆ มีดังนี้ทำให้มั่นใจได้ว่าทรัพยากรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นครู เวลา อาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุอุปกรณ์และบริการ จะถูกนำมาใช้เพื่อการบรรลุจุดหมายหรือความต้องการในแผนด้านการเรียนการสอน เพื่อประโยชน์ของนักเรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ นักเรียนได้รับความสำคัญให้มีส่วนร่วม ในกระบวนการกำหนดนโยบายในรูปแบบสภาโรงเรียน และมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผน ซึ่งนักเรียนอาจจะมีความสนใจหรือความชำนาญเป็นพิเศษ นักเรียนจะมีความรู้ความเข้าใจในแผนงานของโรงเรียนซึ่งจะทำให้เป็นช่องทางที่จะทำให้จุดหมาย นโยบาย แผนงาน งบประมาณและผลการประเมินได้รับการเผยแพร่ให้ทุกคนในโรงเรียนได้รับรู้ รวมทั้งตัวนักเรียนเองด้วย

2. ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับกลุ่มนโยบาย ได้แก่ กระบวนการกำหนดจุดหมาย การกำหนดนโยบาย การจัดทำแผน งบประมาณ และการประเมินที่จัดเป็นกระบวนการเชิงบูรณาการ

ไม่ได้แยกเป็นส่วน ๆ ทำให้สิ่งที่กำหนดมีความชัดเจน ไม่คลุมเครือและมีความต่อเนื่อง ตลอดจนทำให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรสอดคล้องกับลำดับความสำคัญของนโยบายและความต้องการที่กำหนดไว้ด้วย ทำให้นโยบายเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายในโรงเรียนและสร้างความสบายใจให้เกิดขึ้นกับคณะครูในการจัดการเรียนการสอนตามวิชาชีพของตนเองได้อย่างเต็มที่ ไม่เกิดปัญหา “ผู้ปกครองกำหนดวิธีสอน” นโยบายจะถูกกำหนดโดยกลุ่มนโยบาย ส่วนการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นหน้าที่ของคนอื่น จึงเป็นการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจนไม่ก้าวล่วงงานซึ่งกันและกัน กลุ่มนโยบายมีวิสัยทัศน์และให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนการสอน มีการจัดทำเอกสารในการปฏิบัติงาน ดังนั้นจึงเป็นการรับรู้และเข้าใจในแผนการปฏิบัติงานนั้นจากสมาชิกทุกคนในโรงเรียนทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอนเป็นระบบมีการเลือกยุทธศาสตร์และยุทธวิธีที่เหมาะสมกับท้องถิ่น ทำให้กลุ่มนโยบายมุ่งถึงการเปลี่ยนแปลงและการมองอนาคตในระยะยาว

3. ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้บริหารและผู้นำทางการศึกษาอื่น ๆ ได้แก่ ทำให้ผู้บริหารแสดงบทบาทเป็นผู้นำทางการศึกษาได้จากการทำงานร่วมกันกับคนอื่นและโดยคนอื่น จะทำให้มุ่งมั่นได้ว่าจุดหมายและความต้องการ ผู้บริหารเป็นผู้ริเริ่มนโยบายเป็นนักวิเคราะห์และนักวิจัยนโยบาย เป็นนักบริหารการนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นนักประเมินผลเป็นนักประสานงาน นักสนใจและนักเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ การแสดงภาวะผู้นำในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและโดยผู้อื่นจะช่วยสร้างวัฒนธรรมในการทำงานของโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศได้นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาผู้นำทางการศึกษาอื่น ๆ จากการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในทีมแผนงานหรือคณะทำงาน

4. ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับครู ช่วยทำให้ครูมีบทบาททางการบริหารต่อภารกิจที่สำคัญตามความชำนาญของตนเอง นั่นคือการให้การศึกษาต่อนักเรียนครูทุกคนมีโอกาสมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจตามความชำนาญของแต่ละคน ทำให้การกำหนดนโยบายและแผนงานสอดคล้องกับเวลาและศักยภาพของครูได้ การแบ่งหน้าที่ การกำหนดนโยบายและการจัดทำแผน จะช่วยให้เกิดความชัดเจนในบทบาทหน้าที่ ลดความสับสนและความขัดแย้งที่มักเกิดขึ้นเสมอๆ การที่ครูมีส่วนร่วมในทีมแผนงานจะช่วยตัดสินใจเพื่อจัดสรรทรัพยากร เป็นไปอย่างสอดคล้องกับความต้องการของตนได้ การที่ครูมีส่วนร่วมในการทำแผนงานและงบประมาณจะช่วยให้ครูได้รับข้อมูลสารสนเทศและการทำงานของเพื่อนครูด้วยกันการมีระบบการนำนโยบายไปปฏิบัติที่ดี ครูมีส่วนช่วยให้มั่นใจได้ว่าจุดหมายและนโยบายของโรงเรียน จะได้รับการนำไปปฏิบัติได้การมีส่วนร่วมและการมีบรรยากาศแบบเปิดจะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างคณะครูลงการเป็นระบบเปิดและการพิจารณาอย่างเป็นระบบในการจัดสรรทรัพยากรจะช่วยให้การใช้ทรัพยากรของครู เป็นไปอย่างตอบสนองความต้องการและไม่ซ้ำซ้อนกัน ได้ ช่วยให้ครูเป็นทรัพยากรที่มีค่าในกระบวนการเรียนรู้ ครูจะเป็นกำลังสนับสนุนของทุกแผนงานที่มีค่ายิ่งกว่างบประมาณเปิดโอกาส

ให้ครูได้แสดงความรับผิดชอบ สร้างความพึงพอใจในการทำงานความมีพันธะผูกพันกับการบรรลุความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนในระดับสูง

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการบริหาร มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานเป็นหมู่คณะ ผู้บริหารสถานศึกษาจะทำงานสำเร็จหรือสัมฤทธิ์ผลเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นการมีส่วนร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมินผลการทำงาน ย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพและผลสำเร็จตามความมุ่งหมายในการทำงาน ซึ่งพอสรุปประโยชน์ของการมีส่วนร่วมได้ว่า ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหารและผู้ร่วมงานในทุกระดับในองค์กร ลดความขัดแย้งในการทำงาน และเพิ่มความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากขึ้น สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ช่วยให้ผู้ร่วมงานมีสุขภาพจิตที่ดี ทุกคนมีงานทำสร้างความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร ลดค่าใช้จ่ายและใช้ทรัพยากรอย่างทะนุถนอม ช่วยให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้พนักงานเกิดความรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร รู้สึกรักและผูกพันในโรงเรียน การมีส่วนร่วมจะช่วยให้บุคคลได้พัฒนาบุคลิกภาพของตนเองในด้านการตัดสินใจ การควบคุมการทำงาน การแสดงออก ทักษะคติ และการใช้ความสามารถที่จะประสบความสำเร็จได้

การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาดังรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

ความหมายของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

นิยม กริมใจ (2545 : 61) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในด้านความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสถานที่ ความรื่นรมย์ ความสวยงามและมีความปลอดภัย

อรพันธุ์ ประสิทธิ์รัตน์ (2545 : 54 - 55) ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง สภาพสภาวะ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ที่อยู่ตามธรรมชาติหรืออาจเป็นสิ่งที่ถูกจัดทำสร้างขึ้นอาจเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตเป็นรูปธรรมที่มองเห็นได้หรือเป็นนามธรรมที่ไม่สามารถมองเห็นได้ อยู่ในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ของผู้เรียน และได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า พฤติกรรมของผู้เรียนจะเป็นอย่างไรนั้นเกี่ยวข้องกับหรือได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมเป็นส่วนใหญ่ การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีที่เหมาะสมกับวัย และระดับของผู้เรียนจะเป็นสิ่งที่พึงพอใจในการเรียนทำให้เกิดสมาธิและปัญญา

วิชาญ สุวรรณวงษ์ (2549 : 12) ได้ให้ความหมาย สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ได้แก่สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบ มีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมสร้างการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย มีสิ่งช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ และไม่มีมลภาวะ

ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ (2550 : 19) ได้ให้ความหมาย สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ได้แก่สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบ มีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย

ทรรศนีย์ วรหาคำ (2554 : 13) ได้ให้ความหมาย สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบ มีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย มีสิ่งช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ และไม่มีมลภาวะซึ่งเป็นสิ่งที่จะช่วยกระตุ้นส่งเสริม สนับสนุน ให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้ไปสู่จุดมุ่งหมายตามที่โรงเรียนหรือสถานศึกษานั้น ๆ กำหนด

จากความหมายที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา หมายถึง การที่โรงเรียนจัดเตรียมความพร้อมขององค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่จะกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุน ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้ไปสู่จุดมุ่งหมายตามที่โรงเรียนหรือสถานศึกษานั้น ๆ กำหนด

โดยสรุป การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดนโยบาย การวางแผน การดำเนินการ การควบคุม การแก้ไข และปรับปรุงสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในสถานศึกษา ให้อยู่ในสภาพที่ดี และถูกสุขลักษณะเพื่อกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุน ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้ไปสู่จุดมุ่งหมายของสถานศึกษา

ความสำคัญของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในสถานศึกษามีอิทธิพลต่อความจำเป็นในการจัดการศึกษา มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ ต่อการสร้างระเบียบวินัยแก่ผู้เรียน สภาพแวดล้อมต่าง ๆ จึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการอบรมสั่งสอน ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา และจิตใจ สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้บรรลุเป้าหมายการศึกษาได้ ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไว้ ดังนี้

สุปรีชา หิรัญโร (2542 : 175) กล่าวถึงความสำคัญของอาคารและสภาพแวดล้อมที่ดีในสถานศึกษา ว่า จะช่วยเสริมสร้างความเจริญงอกงามทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคมของนักเรียน ช่วยทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ ก่อให้เกิดความจงรักภักดี และความภาคภูมิใจต่อสถาบันซึ่งจะมีผลไปถึงความพยายามที่จะสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ การสร้างชื่อเสียงเกียรติยศให้กับตนเอง และสถาบันได้อีกด้วย นอกจากนี้สภาพแวดล้อมในสถานศึกษายังมีอิทธิพลต่อการหล่อหลอมพฤติกรรม ทักษะ ค่านิยม สติปัญญาและสังคมของนักเรียนและครู อีกด้วย

ณุตตรา แทนขำ (2543 : 24) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาว่า การที่นักเรียนได้อยู่ในสถานศึกษาที่มีสภาพแวดล้อมที่ดี จะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ และความรักในสถาบัน ความรู้สึกเช่นนี้จะนำไปสู่ความรักหวงแหนในชื่อเสียงของสถานศึกษา ถ้าสถานศึกษาสร้างความรู้สึกเช่นนี้ให้เกิดขึ้นได้ ก็จะเป็นสิ่งที่ควบคุมความประพฤติของนักเรียนไปในตัว เพราะผู้เรียนย่อมจะไม่พยายามให้สถานศึกษาที่ตัวเองรักและภูมิใจต้องเสียชื่อเสียงเพราะการกระทำของตัวเอง

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการ (2545: 12) ได้ให้ความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาว่า การที่สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมและองค์ประกอบอื่น ๆ ครบถ้วนเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมในการจัดการศึกษาเป็นอย่างดีส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาครบถ้วน

วินดา วรเกริกกุลชัย (2545 : 2) กล่าวว่า การจัดสิ่งแวดลอมที่เหมาะสม มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพัฒนาการของเด็ก โดยเฉพาะการจัดสิ่งแวดลอมในสถานศึกษา เพราะสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่มีความสำคัญและมีบทบาทในการให้ความรู้ ปลูกฝังลักษณะนิสัยต่าง ๆ แก่ผู้เรียน โดยมุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียน นำไปใช้ในการดำรงชีวิต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

วิจิต เทพประสิทธิ์ (2549 : ออนไลน์) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมไว้ว่า ผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมห้องเรียนสะอาดเรียบร้อย สะดวกสบาย มีอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนครบถ้วน มีบรรยากาศทางวิชา ผู้สอนก็มีความสุขในการสอน สิ่งต่างๆ จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้การเรียนการสอนดำเนินด้วยความราบรื่นสะดวกรวดเร็ว ตามแผนที่วางไว้ ทำให้ผู้เรียนมีความสุข การจัดสภาพแวดล้อมสนับสนุนการเรียนรู้หลายด้าน ทั้งด้านกายภาพ จิตภาพ และทางด้านสังคมภาพที่สมบูรณ์ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจ ซึ่งมีส่วนช่วยกระตุ้นให้เกิดความสนใจและเกิดแรงจูงใจการเปลี่ยนเจตคติไปในทางที่ดีส่งผลให้ผู้เรียนมีความสุขที่อยากเรียนและเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น การจัดให้ผู้เรียนอยู่ใน

สภาพแวดล้อมที่ดีจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการประสบการณ์เรียนรู้ที่ดี โดยเฉพาะการจัดสภาพแวดล้อมที่มีบรรยากาศความอบอุ่นเป็นมิตรมีความเป็นประชาธิปไตยยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันและตัดสินใจปัญหาด้วยเหตุผลครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ผู้สอนให้ความใกล้ชิดกับนักเรียนทำให้รู้จักอุปนิสัย ตลอดจนพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคลเป็นอย่างดี ช่วยให้คำแนะนำปรึกษาเป็นการหล่อหลอมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่ดี มีการแสดงออกทางกาย วาจา และใจตามแบบอย่างที่ตั้งคมยอมรับ มีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นเครื่องหมายของคนดี ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ (2550 : 22) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการภายในโรงเรียน ช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความคิด บุคลิกภาพ จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข ส่งเสริมความมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน สภาพแวดล้อมในโรงเรียนยังช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา

เชิดชู กาพวงส์ (2554 : 14) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาว่า สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ที่จัดประมวลประสบการณ์แก่นักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อนำประสบการณ์เหล่านั้นไปพัฒนาตนเองในอนาคต แต่จะอย่างไรให้เด็กชอบมาโรงเรียนเป็นคนใฝ่รู้ มีความรู้สึกสนุกสนาน มีเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน การที่โรงเรียนจะได้รับการตอบสนองจากนักเรียน โรงเรียนต้องดำเนินการสร้างแรงจูงใจต่อนักเรียน ให้เกิดความคิดว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษาดังกล่าว แนวทางในการจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนการสอน โรงเรียนต้องดำเนินการพัฒนาสภาพแวดล้อมต่างๆ ให้มีผลต่อการเรียนรู้ สามารถปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงเพศและวัยของผู้เรียน

ทรงศนีย์ วรหัทธ (2554 : 19) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อผู้เรียนและช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความคิด บุคลิกภาพ มีความรับผิดชอบและประสบผลสำเร็จในการศึกษา

จากความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่กล่าวมา สรุปได้ว่า บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน มีอิทธิพลและส่งผลโดยตรงต่อการจัดการเรียนการสอน โดยสภาพแวดล้อมเกี่ยวข้องกับความรู้สึกของครู นักเรียน รวมทั้งคนอื่นที่มีต่อโรงเรียนที่มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีจะทำให้ผู้เรียนอยากไปโรงเรียน และคนที่เกี่ยวข้องมีความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียนด้วย ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูซึ่งมีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นผู้สอน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และควรจัดให้สอดคล้องกับความ

ต้องการด้านร่างกายจิตใจและความต้องการด้านการจัดการศึกษาเพราะสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลมากในด้านการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน

ประเภทของสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ควรจัดให้สอดคล้องกับความต้องการด้านร่างกายจิตใจและความต้องการด้านการจัดการศึกษาเพราะสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลมากในด้านการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน

ธเนศ ขำเกิด (2541 : 74 - 51) ได้แบ่งประเภทของการจัดการสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมทางวิชาการ และสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางวัตถุ เช่น บริเวณ โรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบ ครุภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ
2. สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ได้แก่ การจัดบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริม สนับสนุน วิชาการต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้ประสบการณ์ให้มากที่สุดภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวาทุกคนอยากมาโรงเรียน
3. สภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ได้แก่ ระบบการบริหารจัดการภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้บุคลากรให้ปฏิบัติงานสำเร็จลงด้วยความร่วมมือร่วมใจกัน

กรมสามัญศึกษา (2543 : 26) ได้แบ่งประเภทของการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมี 3 ประเภท คือ

1. บรรยากาศสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ เป็นบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่มองเห็นเป็นรูปแบบ เช่น อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สาธารณูปโภค สนามกีฬา สวนหย่อม
2. บรรยากาศสภาพแวดล้อมด้านการจัดการบริหาร หมายถึง บรรยากาศสภาพแวดล้อมที่สร้างเสริมให้สมาชิกทุกคนร่วมกันทำงานอย่างมีความสุข มีการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน ยิ้มแย้มแจ่มใสเข้าหากัน การให้สวัสดิการ
3. บรรยากาศสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา สดชื่น แจ่มใส มีความรู้สึก รักโรงเรียนรักครู รักเพื่อน

แอสติน (Astin. 1968 : 67) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในการทำงาน มีองค์ประกอบ

4 ด้าน คือ

1. สภาพแวดล้อมในการทำงานด้านกายภาพ หมายถึง อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องกับ การดำรงชีวิตและการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา นอกจากนี้ยังรวมถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับ ความสะดวกสบายต่าง ๆ เช่น สภาพเมืองและชุมชนที่อยู่รอบสถานศึกษา สภาพทางด้านภูมิศาสตร์ ที่ตั้งของสถานศึกษา สภาพแวดล้อมทางด้านอาคารสถานที่ หรือสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติที่ เหมาะสม มีความสงบเพียงพอสำหรับใช้ความคิด ห่างจากเสียงรบกวน เช่น เสียงของยานพาหนะ หรือโรงงานต่าง ๆ จำเป็นต้องพิจารณาไม่ให้เกิดการรบกวนกันขึ้น เช่น สถานที่ประชุมหรือ บรรยากาศทางวิชาการไม่ควรอยู่ใกล้กับบริเวณจัดกิจกรรมด้านกีฬา ซึ่งการเขียร์ส่งเสียงดังจนก่อ ให้เกิดความเครียด

2. สภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้และทักษะ แนวคิดและอุดมการณ์ต่าง ๆ ทั้งหมดให้ปรากฏในตัวนักเรียน กระบวนการดังกล่าวอาจรวมถึง วิธีการในการถ่ายทอดการเรียนรู้ทั้งหมดที่เกิดขึ้นระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอน องค์ประกอบที่ ก่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน คือ การจัดห้องเรียน บรรยากาศในการเรียนการสอน คุณภาพ ของครูผู้สอน วิธีการสอน หลักสูตร เจตคติที่ดีของครู ผู้สอนต่อวิชาที่สอน

3. สภาพแวดล้อมในการทำงานด้านกลุ่มเพื่อน หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงาน ในหน่วยงานเดียวกัน นับว่ามีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อครู เพราะกลุ่มเพื่อนสามารถให้กำลังใจ ในเรื่องทั่ว ๆ ไป และช่วยให้เกิดความคิดหรือประสบการณ์ใหม่ ๆ ซึ่งส่งผลต่อการจัดการเรียน การสอนของครูอาจารย์ เพราะในสถาบันการศึกษามีลักษณะการรวมตัวจัดกลุ่ม ซึ่งลักษณะ การรวมตัวของกลุ่มดังกล่าวจะมีผลต่อความพึงพอใจถ้ากลุ่มเพื่อนมีบรรยากาศที่เป็นกันเอง เข้าอกเข้าใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

กล่าวโดยสรุปแล้วสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการจัดการเรียน การสอน ความพอดี เจตคติ และค่านิยมเพราะถ้าสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนดีทำให้เกิดความรัก ความผูกพัน ความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

4. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร หมายถึง นโยบาย และระเบียบการปฏิบัติเกี่ยวกับ การบริหารภายในสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องบริหารไปในทิศทางที่จะทำให้สถานศึกษา เต็มไปด้วยบรรยากาศแห่งมิตรภาพ กลุ่มเพื่อนภายในสถานศึกษามีความอบอุ่นมีความรู้สึกว่ามี ส่วนร่วมเป็นเจ้าของ มีความสุขสบาย อยากมาทำงาน มีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็นจะเห็น ได้ว่าระบบบริหารที่ดีมีประสิทธิภาพที่คล่องตัว มีอิสระในการดำเนินการทั้งในด้านการบริหารงาน บุคคล การบริหารด้านงบประมาณ และการบริหารด้านวิชาการ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบ่งได้หลายด้าน คือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพหรือสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมทางวิชาการหรือสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการบริหารหรือสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการรวมถึงสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนหรือสภาพแวดล้อมด้านการปฏิสัมพันธ์ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3 ด้านคือ 1) ด้านกายภาพ 2) ด้านวิชาการ และ 3) ด้านการบริหารจัดการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

สภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยอีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จะช่วยพัฒนาเด็กให้เป็นผู้เรียนที่มีคุณภาพได้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงใช้กรอบการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามที่กรมสามัญศึกษา (2543 : 26) กำหนด ดังนี้

ด้านกายภาพ

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมทางกายภาพไว้ ดังนี้

ราตรี สภะวงศ์ (2549 : 16 - 17) ได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ หมายถึง การสร้างอาคารสถานที่ตลอดจนห้องเรียน ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าดู อยู่ในตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอย โดยจัดขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นไปได้และเหมาะสมของห้องเรียน วัสดุที่ใช้และความสามารถในการจัดของผู้สอนและผู้เรียนรวมทั้งการจัดสภาพนอกห้องเรียน เช่น สภาพอาคารเรียน อาคารประกอบ โรงอาหาร สนามกีฬา สวนหย่อม สนามเด็กเล่น สถานที่พักผ่อน ควรจัดให้เป็นระเบียบ สะอาด มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อเพิ่มความร่มรื่นสวยงาม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการร่วมมือร่วมใจกันของสมาชิกในโรงเรียน ทั้งด้านความคิดและแรงงานในการตกแต่งและดูแลรักษา

พรพจน์ พจน์พัฒนพล (2548 : 40) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ หมายถึง สิ่งที่โรงเรียนควรจัดให้มี หรือดูแลเอาใจใส่ เป็นอันดับแรก ๆ และเห็นได้ด้วยตาเปล่า ได้แก่

1. โรงอาหาร หรือสถานที่สำหรับรับประทานอาหาร เป็นการเสริมสุขภาพอนามัย และมีการฝึกสุขนิสัยในการกิน ตลอดจนรักษาความสะอาดที่เกี่ยวกับการกิน

2. สถานที่เล่นกีฬา หรือสถานที่พักผ่อนในยามว่างเรียน สามารถช่วยนักเรียนให้
ได้พักผ่อน หรือเล่นระหว่างพักการเรียนเป็นการคลายเครียด ได้ฝึกสุขนิสัยทางการกีฬา และ
ส่งเสริมสุขภาพ ห้องสมุด อาจอยู่ในรูปมาตรฐานหรือในรูป Book Corner หรือรูปใด ๆ ก็ได้
ตามความเหมาะสม ห้องสมุดจะเอื้ออำนวยให้แก่ นักเรียนคือเสริมสร้างความรู้ สร้างนิสัยรัก
การอ่านและได้พักผ่อนคลายเครียด

3. ห้องเรียน ได้แก่ การจัดที่นั่ง โต๊ะครู การจัดมุมเสริมความรู้ วัสดุอุปกรณ์
เครื่องใช้ต่าง ๆ

สมาน ปรีชา (2548 : 14 - 17) ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง
อาคารสถานที่ที่ดี ผู้บริหารต้องใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารจึงจะทำให้การดำเนินงานจัด
สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย
ที่วางไว้ ซึ่งจะต้องครอบคลุมทั้งด้านการจัดจัดหา การดูแลรักษาความปลอดภัย และวางแผน
การใช้ประโยชน์ให้เกิดคุณค่าสูงสุด และควรเอาใจใส่อย่างต่อเนื่องเพราะสภาพแวดล้อมด้าน
อาคารสถานที่ที่เป็นเสมือนหน้าต่างของสถานศึกษา บ่งบอกถึงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารและความ
เอาใจใส่ของบุคลากรใน โรงเรียนอันจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนและสภาวะจิตใจของผู้ใช้
อาคารสถานที่ ซึ่งหมายถึง นักเรียน ครู รวมถึงบุคลากรภายนอกที่มาเยี่ยมชมสถานศึกษาใน
โอกาสต่าง ๆ

แนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ต้องให้บุคลากรในสถานศึกษา
มีส่วนร่วมดำเนินการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า จัดให้มีแผนผังบริเวณ
อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียนและห้องพิเศษจัดให้มีการทำตารางและแสดงการใช้อาคาร
สถานที่ รวมถึงห้องพิเศษต่าง ๆ ตรวจสอบสภาพและซ่อมบำรุงอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอให้อยู่ใน
สภาพปลอดภัย จัดให้มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอาคารสถานที่ของบุคลากร ส่งเสริมให้นักเรียน
ได้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ จัดสภาพบริเวณสถานศึกษาให้ร่มรื่น สะอาด
สวยงาม น่าดู น่าเรียน และปลอดภัย จัดบริเวณอาคารเรียน อาคารประกอบ และบริเวณอื่น ๆ
ให้มีความแข็งแรง สะอาด และแสงสว่างเพียงพอ

สุนันท์ สุขสวัสดิ์ (2552 : 26) ได้กล่าว ความหมายสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง
อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา และเสนอแนวทางการจัดไว้ที่เหมาะสม
ดังนี้

1. การแบ่งสัดส่วนพื้นที่ของกิจกรรมต่าง ๆ ในสถาบันการศึกษาอย่างชัดเจน เช่น
พื้นที่อาคารสำหรับการเรียนการสอน พื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ พื้นที่สำหรับ
ฝึกงาน

พื้นที่สำหรับกำจัดสิ่งปฏิกูล

2. การวางผังปลูกสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบ เช่น ถูกต้องตามทิศทางลม เพื่อต่อการรับแสงสว่าง และป้องกันเสียงรบกวน

3. การจัดให้มีทางเดินเท้าระหว่างอาคาร เช่น ทางเดินเท้าที่มีและไม่มีหลังคาเชื่อมระหว่างอาคารต่าง ๆ โดยจัดทำจากวัสดุในท้องถิ่นหรือใช้พันธุ์ไม้ให้ร่มเงา พันธุ์ไม้เลื้อยและพันธุ์ไม้พุ่ม ไม้ดอก

4. การอนุรักษ์สภาพแวดล้อมที่จะให้ความสดชื่นและร่มเงาแก่นักเรียนหรือนักศึกษา เช่น ต้นไม้ สนามหญ้า สระน้ำ ทางน้ำธรรมชาติ ไม้ดอกไม้ประดับ รวมทั้งจัดให้เป็นระบบ การกำจัดขยะเปียก ขยะแห้งให้หมดไป หรือนำมาปรับปรุงเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ในรูปแบบปุ๋ยหมัก

จากที่กล่าวมาข้างต้นสภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพ หมายถึง การจัดสิ่งแวดล้อมที่เป็นวัตถุ สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ อาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้

ด้านวิชาการ

นักวิชาการได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมทางวิชาการไว้สอดคล้องกัน ดังนี้

กรมวิชาการ (2545 : 112 – 114) ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมทางวิชาการ หมายถึง การสร้างสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่มีผลต่อการเรียนรู้ สวัสดิภาพ และความสุขของนักเรียน หรือ สถานการณ์หรือเงื่อนไขที่ครูสร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ (บางครั้งเรียกรวม ๆ ว่า “บรรยากาศ” ของห้องเรียน)

พรพจน์ พจน์พัฒนาผล (2548 : 41) ได้ให้ความหมายสิ่งแวดล้อมทางวิชาการ หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ ดังนี้

1. การจัดที่นั่งของผู้เรียน จะต้องใช้เดินไปมาหากัน และความคล่องตัวของการเคลื่อนย้ายในการปฏิบัติกิจกรรม การจัดที่นั่งของผู้เรียนอาจแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1.1 การจัดที่นั่งเป็นรายบุคคล อาจจัดได้หลายแบบ เช่น เรียงเป็นแนวตอนลึกหันหน้าไปทางกระดานดำทั้งหมด ซึ่งเป็นแบบที่ใช้มานาน ปัจจุบันเรียกว่าการจัดการแบบเก่า เพราะเห็นว่าหลักสูตรแบบเก่าใช้วิธีให้ครูบอก อธิบาย โดยตลอด นักเรียนเป็นผู้ฟังอย่างเดียว ไม่ต้องปฏิบัติกิจกรรมอื่นใด การจัดที่นั่งแบบนี้ยังใช้ได้อยู่ เมื่อจะปฏิบัติกิจกรรมอื่น ๆ ควรปรับปรุงการจัดที่นั่งใหม่สำหรับการจัดเป็นรูปตัวยู ครึ่งวงกลม บางครั้งก็เกิดปัญหามาก ผู้เรียนต้องนั่งเอียงไปข้างใดข้างหนึ่งตลอด เพราะต้องหันหน้าไปคู่ผู้สอนหน้าชั้นจะไม่เป็นผลดีต่อสุขภาพ

1.2 การจัดที่นั่งเป็นกลุ่ม หลักสูตรฉบับปรับปรุงกำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน หรือผู้สอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป สำหรับโต๊ะเก้าอี้ของผู้เรียนที่ใช้ในห้องเรียนควรมีขนาดพอเหมาะกับผู้เรียน มิฉะนั้นจะทำให้อ่านเขียน และทำกิจกรรมไม่สะดวก อาจมีผลทำให้เสียบุคลิกภาพได้ จำนวนโต๊ะเก้าอี้ก็ควรมีอย่างพอเพียง กับจำนวนผู้เรียนส่วนการจัดโต๊ะของผู้สอน ควรจัดให้อยู่ในที่ที่เหมาะสมอาจจัดไว้หน้าห้อง ข้างห้อง กลางห้อง หรือหลังห้องก็ได้ จากงานวิจัยบางเรื่อง เสนอแนะให้จัดโต๊ะผู้สอนไว้ด้านหลังห้อง เพื่อให้มองเห็นผู้เรียนได้อย่างทั่วถึงอย่างไรก็ตาม การจัดโต๊ะผู้สอนนั้นขึ้นอยู่กับการจัดที่นั่งของผู้เรียนด้วย

2. การจัดห้องเรียน และวัสดุอุปกรณ์ ห้องเรียนที่ดีเปรียบเสมือนบ้านที่ดีผู้อยู่อาศัยได้้อยู่อย่างมีความสุข การจัดห้องเรียนได้อย่างเหมาะสมจะเป็นการปลูกฝังนิสัยบางอย่างให้แก่ผู้เรียน เช่น ถ้าห้องเรียนสกปรกรุงรัง ผู้เรียนจะมีนิสัยเคยชินกับความสกปรกในที่สุดก็จะเป็นคนรักความสะอาดได้ยาก ซึ่งองค์ประกอบสำคัญในการจัดห้องเรียนที่ควรคำนึงมีดังนี้

2.1 สภาพห้องเรียน ต้องอยู่ในสภาพที่ดีและใช้การได้เป็นสัดส่วนมีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2 ขนาดห้องเรียน ต้องกว้างขวางพอเหมาะกับจำนวนผู้เรียนและเนื้อที่พอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. สุขลักษณะในห้องเรียน ห้องเรียนควรให้ถูกสุขลักษณะ ดังนี้

3.1 อากาศถ่ายเทได้ดีมีหน้าต่างอย่างพอเพียง และมีประตูเข้าออกได้อย่างสะดวก

3.2 แสงสว่างพอเหมาะเพื่อช่วยผู้เรียนอ่านหนังสือได้ชัดเจนเป็นการถนอมสายตา ห้องเรียนมีแสงสว่างไม่เพียงพออาจแก้ไขปัญหาได้ เช่น ทำหน้าต่างหรือบานเลื่อนเพิ่ม ใช้ไฟหรือโคมไฟช่วย ดัดแปลงหลังคาให้แสงสว่างส่องผ่านได้ ทาสีภายในห้อง ฯลฯ

3.3 ปราศจากสิ่งรบกวนต่างๆ เช่น เสียง คว้น ฝุ่น ฯลฯ

3.4 ความสะอาด ผู้เรียนต้องช่วยกันเก็บกวาดถู เป็นการปลูกฝังนิสัยรักความสะอาดและทำให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม

4. การจัดตกแต่งห้องเรียน ซึ่งมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

4.1 มุมหนังสือ ในห้องเรียนควรมีมุมหนังสือไว้ให้ผู้เรียนอ่านหนังสือจะช่วยให้ผู้เรียนอ่านคล่องมีความรู้กว้างขวาง และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ครูควรหาหนังสือหลาย ๆ ประเภท ที่มีความยากง่ายพอเหมาะกับวัยของผู้เรียนมาให้อ่าน และควรหาหนังสือชุดใหม่มาเปลี่ยนบ่อย ๆ การจัดมุมหนังสือควรจัดให้เป็นระบบ และสะดวกในการหยิบอ่าน

4.2 สื่อการเรียนการสอน และวัสดุต่างๆ สื่อการเรียนการสอนประเภทหนังสือ ควรจัดไว้ให้เป็นระเบียบ อาจอยู่ร่วมกับมุมหนังสือ หรือแยกไว้ต่างหาก อุปกรณ์การสอนที่ผู้สอน

ใช้เป็นประจำ เช่น บัตรคำ แผนภูมิ ภาพพลิก ฯลฯ ให้จัดไว้เป็นระเบียบเช่นเดียวกัน อุปกรณ์ที่ใช้แล้วไม่ควรติดหรือแขวนนวมจนลืมนำอุปกรณ์เหล่านี้ อาจทำให้ความสนใจของผู้เรียนเปลี่ยนไปขณะเรียน บทเรียนใหม่ แต่อุปกรณ์บางชนิด เช่น เกม อุปกรณ์การสะสมคำ อุปกรณ์การคิดคำนวณ ฯลฯ อาจจัดไว้ที่หนึ่งเพื่อให้ผู้เรียนเล่นยามว่าง ซึ่งอาจเรียกว่ามุมฝึกสมอง หรือเรียกชื่ออื่น ๆ ก็ได้ สำหรับวัสดุสิ้นเปลืองต่าง ๆ เช่น กระดาษ สี กาว ฯลฯ ควรจัดไว้เป็นสัดส่วน สะดวกต่อการหยิบใช้ผู้สอนควรฝึกนิสัย การจัดของให้เป็นระเบียบ เมื่อใช้แล้วต้องเก็บให้เข้าที่ให้เรียบร้อย ห้องเรียนจะได้ดูเป็นระเบียบ

4.3 เครื่องมือเครื่องมือที่จำเป็น ในห้องเรียนทุกห้องจะมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็น เช่น อุปกรณ์ในการทำมาสะอาดห้อง แปรงสีฟัน ยาสีฟัน และแก้วน้ำของผู้เรียน ก่องอาหาร หรือปิ่นโต ฯลฯ สิ่งของเหล่านี้ ถ้าไม่จัดให้สำหรับวางให้ดีจะดูเกะกะ ส่วนมากจะจัดไว้ตามมุมหรือฝาผนังห้องเรียน

4.4 มุมเสริมความรู้กลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ควรจัดไว้ตามความจำเป็นได้แก่มุมภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม การงานและพื้นฐานอาชีพ และภาษาอังกฤษ

4.5 การแสดงผลงานของผู้เรียน ครูควรจัดให้มีการแสดงผลงานของผู้เรียนในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จ และมีกำลังใจเรียนต่อไปทั้งยังสามารถแก้ไข และพัฒนาแผนงานของตนให้ดีขึ้น โดยลำดับ ผลงานเหล่านี้อาจติดบนป้ายนิเทศ แขนงหรือวางบนโต๊ะ

4.6 การตกแต่งห้องเรียนควรทำอย่างพอเหมาะไม่มากจนเกินไป เช่น ติดภาพสวยๆ ไม่ควรฉูดฉาด หรือใช้สีสะท้อนแสง อาจทำให้ผู้เรียนเสียสายตาได้ การประดับตกแต่งห้องเรียนควรคำนึงถึงหลักความเรียบง่าย เป็นระเบียบ ประหยัด และสวยงาม

สรุปได้ว่า ความหมายของสภาพแวดล้อมทางวิชาการ หมายถึง การเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน

ด้านการบริหารจัดการ

ได้มีนักวิชาการให้ความหมายสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ ดังนี้

พรพจน์ พจน์พัฒนาผล (2548 : 20) ได้ให้ความหมาย การจัดสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร หมายถึง การดำเนินการใด ๆ ภายในสถานศึกษาให้การปฏิบัติงานสำเร็จลงด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร ซึ่งสังเกตได้จากการดำเนินการงานอย่างเป็นระบบ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การช่วยเหลือเกื้อกูลกันของบุคลากรในสถานศึกษา การยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นมิตรต่อกัน รักใคร่

กลมเกลียวกัน ซึ่งเป็นสิ่งชี้วัดลักษณะสภาพแวดล้อมในด้านการบริหาร ได้แก่ การจัดระบบการทำงานของครู อาจารย์ สายงาน การบังคับบัญชาที่มีความเป็นกันเอง ออบอุน มีความเป็นประชาธิปไตย ทุกคนรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง รวมถึงการจัดสวัสดิการ และการจัดการด้านต่าง ๆ ด้วยลักษณะของการบริหารที่ก่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่ดีนั้น เริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบาย ควรให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูลจากการสำรวจสภาพปัจจุบัน และนำปัญหามากำหนดเป็นนโยบายในการแก้ปัญหาและพัฒนาางานของสถานศึกษาให้ดีขึ้น ซึ่งการมีส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หรือร่วมงาน โดยการให้มีส่วนร่วมในงานเป็นการส่งเสริมให้มีการร่วมมือจากกลุ่ม สามารถเรียนรู้พฤติกรรมและความรู้สึกทางด้านจิตวิทยาของผู้มีส่วนร่วมได้มาก ทำให้รู้ว่าแต่ละท่านมีความสามารถ และมีความคิดเห็นอย่างไร เป็นการเปิดโอกาสให้ได้ใช้ความสามารถของแต่ละคนอย่างเต็มที่

ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ (2550 : 40) ให้ความหมาย สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การจัดระบบการดำเนินงานของหน่วยงาน ให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจในเรื่องระบบและการดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้ผู้ปฏิบัติอุทิศตนเพื่องาน และมีขวัญและกำลังใจในการทำงานดี การมอบหมายงานและการสั่งการก็เป็นไปตามสายการบังคับบัญชาอย่างแจ่มชัด เหมาะสมกับความสามารถไม่เกินกำลัง การมอบหมายงานและติดตามดูแลช่วยเหลือถามไถ่ ดูแลความเหน็ดเหนื่อย ยกย่องชมเชย มีการสร้างขวัญกำลังใจ จัดสวัสดิการให้หลาย ๆ รูปแบบ เป็นต้น

เลิศศักดิ์ คำปลิว (2551 : 20) ให้ความหมาย สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร หมายถึง การดำเนินการ โดยวิธีการที่หลากหลายเพื่อให้ครู ได้มีโอกาสได้ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถ อุทิศเวลาปฏิบัติหน้าที่ได้มากพอในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทำให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจ รวมถึงรับทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง ตลอดจนแนวทางปฏิบัติที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุดซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้บริหาร สถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน

ทรศนีย์ วรหัชคำ (2554 : 27) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร หมายถึง การดำเนินการในโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร และจัดทำระบบการทำงานการบังคับบัญชาที่มีความเป็นกันเอง มีความเป็นประชาธิปไตย บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ ซึ่งปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่จะทำให้โรงเรียนพัฒนางานด้านต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญและต้องสำนึกตลอดเวลาว่า บรรยากาศของการบริหารงานที่ดีนั้น ควรให้ครูมีส่วนร่วมในการคิด การตัดสินใจและร่วม

ปฏิบัติ ดังนั้นสิ่งแวดล้อมด้านการบริหารดีจะส่งผลทำให้การดำเนินการดำเนินไปด้วยความราบรื่น ส่งผลต่อการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมาย สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การกำหนด นโยบาย การวางแผน การนิเทศ ประเมินผล ด้วยการจัดระบบการทำงานของครู มีความเป็น ประชาธิปไตย รวมถึงการจัดสวัสดิการ และการจัดการด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ในสถานศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดการศึกษา

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2542 : 22 - 25) ได้กำหนดการบริหาร และการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในมาตรา 41 ให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อมความเหมาะสม และความต้องการของท้องถิ่น และมาตรา 42 ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน ความพร้อม ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและ ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐาน การศึกษา รวมทั้งเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ดำเนินการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย การจัดการศึกษาในระบบเป็นการ จัดการศึกษาของเทศบาล กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา เป็นส่วนใหญ่ ส่วนการจัดการศึกษาใน ระบบที่จัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาที่เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น ขณะนี้ทาง องค์กรบริหารท้องถิ่นได้ประเมินความพร้อมและรับการถ่ายโอนโรงเรียนจากระทรวงศึกษาธิการ เข้ามาสังกัดองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นประมาณ 200 กว่าแห่งในประเทศไทย ส่วนใหญ่จะเป็น การจัดการศึกษานอกกระบบและการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมีสาระสำคัญว่า การจัดการ ศึกษาเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติทั้ง 3 ฉบับมีทั้งสิ้น 9 หมวด ประกอบด้วย หมวดทั่วไป สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ระบบการศึกษา การบริหารและการจัดการศึกษา (ส่วนของรัฐ ส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วนเอกชน) มาตรฐานและการประกันคุณภาพ การศึกษา ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาและ หมวดเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและบทเฉพาะกาล หมวดที่เป็นแกนหลักและสำคัญที่สุดคือหมวด 4 ว่าด้วยแนวทางการจัดการศึกษา ซึ่งมีเนื้อหาสาระพอสรุปได้ดังนี้

1. ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด และกระบวนการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (มาตรา 22)
 2. การศึกษาให้บูรณาการการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย เพื่อพัฒนาความรู้คู่คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสม (มาตรา 23)
 3. จัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิด เรียนจากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ได้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสานสาระความรู้ ปู่กึ่งคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในทุกวิชา จัดสื่อและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนตลอด ทั้งจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลาและผสมผสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (มาตรา 24)
 4. ส่งเสริมและจัดแหล่งเรียนรู้ตลอดชีพ (มาตรา 25)
 5. ประเมินผู้เรียนจากการพัฒนาผู้เรียนความประพฤติ พฤติกรรมร่วมกิจกรรม และทดสอบความรู้ตามความเหมาะสมแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (มาตรา 26)
 6. ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักสูตรแกนกลางและสถานศึกษาสร้างหลักสูตรท้องถิ่นประกอบ (มาตรา 27)
 7. หลักสูตรต้องมีความหลากหลาย รวมทั้งเป็นประโยชน์ด้านวิชาการและอาชีพ (มาตรา 28)
 8. ให้สถานศึกษาส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน อปท. องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันทางสังคมอื่น
 10. ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (มาตรา 30)
- ธีระ รุญเจริญ และคณะ (2554 : 45) กล่าวถึง หลักการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า ต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาแห่งชาติซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาของประเทศและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ มีหลักการสำคัญได้แก่ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักเป็นการศึกษาตลอดชีวิตให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่รัฐประกาศว่าเป็นการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 43 ต้องทั่วถึงประชาชน มีคุณภาพและไม่เก็บค่าใช้จ่าย ทั้งนี้จะต้องจัดการศึกษาสำหรับ

บุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคมหรือความบกพร่องได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสให้มีสิทธิ์และโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษและจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงความสามารถของบุคคลนั้น การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริม สิทธิหน้าที่เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มีความ ภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็น สาธารณประโยชน์ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

สำนักบริหารการศึกษา กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (ได้กำหนดแนวนโยบาย ในการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นระยะเวลา 15 ปี ตั้งแต่ปี 2545 - 2559) ไว้ว่า

1. สร้างความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
2. จัดการศึกษาให้เด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
3. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานและจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทุกระดับทุกประการ
4. จัดระบบบริหารและการจัดการทางศึกษาให้สอดคล้องกับระบบการจัดการศึกษา ของชาติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
5. วางแผนงานบุคคล สรรหาและประเมินผลการปฏิบัติงาน พัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับวิชาชีพชั้นสูง โดยมีสิทธิประโยชน์สวัสดิการ ค่าตอบแทนเพียงพอและเหมาะสมกับคุณภาพและมาตรฐาน วิชาชีพชั้นสูง
6. ให้สถานศึกษาจัดทำรายละเอียดสาระหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรท้องถิ่น ที่เน้นความรู้ คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ การศึกษา

7. จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมีจิตสำนึกในความเป็นไทยและสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ต่อเนื่องตลอดชีวิตและส่งเสริมให้ครูสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

8. ระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้านงบประมาณการเงินทรัพย์สินภายในประเทศจากรัฐ บุคคล องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันทางสังคมอื่นและต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา จัดสรรงบประมาณให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

9. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียน เอกสารวิชาการ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น

สถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

สุรัตน์ สติรัตน์ (2555 : 33 - 34) องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นหน่วยงานในรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ได้มีวิวัฒนาการและแก้ไขปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้องมาโดยตลอด นับตั้งแต่การจัดให้มีสภาจังหวัดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2476 ตามความในพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ในฐานะสภาจังหวัด ในขณะนั้นมีลักษณะเป็นองค์กรตัวแทนประชาชน ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหารือ แนะนำแก่คณะกรรมการจังหวัด ยังมีได้เป็นนิติบุคคลที่แยกต่างหากจากราชการส่วนภูมิภาค ต่อมาประชาชนมีส่วนร่วมเข้ามาปกครองมากขึ้น ดังนั้นปีพ.ศ. 2498 จึงกำเนิดคำว่า “ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ” ขึ้นในกฎหมายพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 มีฐานะเป็นนิติบุคคลโดยกำหนดให้มี องค์การบริหารส่วนจังหวัด จะมีจังหวัดละ 1 แห่งยกเว้นกรุงเทพมหานคร การปกครองที่ยึดหลักของการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2534 มาตรา 70 และพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ทำให้มีการปกครองส่วนท้องถิ่นแบ่งออกเป็น 5 รูปแบบ คือองค์การบริหารส่วนจังหวัด 2) เทศบาล 3) กรุงเทพมหานคร 4) เมืองพัทยา และ 5) องค์การบริหารส่วนตำบล และต่อมาได้ออกพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พุทธศักราช 2540 ให้ไว้ ณ วันที่ 12 ตุลาคม 2540 เป็นปีที่ 52 ในรัชกาลปัจจุบัน พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเรียกว่า พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายที่ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ได้มีการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับ ตามความเหมาะสมและความต้องการของ

ท้องถิ่นแต่ละแห่งและกระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ไว้ องค์กร บริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีความพร้อมที่จะจัดการศึกษาเพื่อเป็นการบริการสาธารณะให้แก่ ประชาชน จึงได้จัดตั้งกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมขึ้นตามประกาศองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยอาศัยอำนาจตามความข้อ 12 แห่งประกาศคณะกรรมการข้าราชการ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาและที่ประชุมคณะกรรมการข้าราชการองค์กรบริหาร ส่วนจังหวัดนครราชสีมา ในการประชุมครั้งที่ 2/2547 เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547

หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกลางข้าราชการองค์กรบริหารส่วนจังหวัดและ คณะกรรมการองค์กรบริหารส่วนตำบลที่ มท. 0809.3/ว540 ลงวันที่ 29 มีนาคม 2547 และ การประชุมครั้งที่ 2 / 2547 ลงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2547 ได้แต่งตั้งบุคลากรเพื่อรับผิดชอบ ในการบริหารตำแหน่งผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ต่อมาในวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2549 องค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาได้ยื่นประเมินความพร้อมในการจัด การศึกษาซึ่งมีสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาแสดงความประสงค์ขอลำโอนจำนวนทั้งสิ้น 101 โรงเรียน และผ่านความสมัครใจลำโอนจำนวน 67 โรง ผลการประเมินความพร้อมในการจัด การศึกษาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ได้คะแนน 2.91 จากคะแนนเต็ม 3 ทำให้ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา สามารถจัดการศึกษาได้ทุกระดับตามเกณฑ์การประเมิน ของกระทรวงศึกษาธิการ และทางกระทรวงศึกษาธิการ ได้อนุมัติให้สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ สมัครใจลำโอนมาสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 58 โรงเรียน โดยมีการ รับโอน ดังนี้

1. รับโอนครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2550 จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียน บัวใหญ่
2. รับโอนครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2550 จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียน กลางดงปทุมวิทยา
3. รับโอนครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2550 จำนวน 37 โรงเรียน ได้แก่
 - 1) โรงเรียนมะค่าวิทยา 2) โรงเรียนสูงเนิน 3) โรงเรียนปากช่องพิทยาคม 4) โรงเรียนหินดาดวิทยา
 - 5) โรงเรียนด่านเกวียนวิทยา 6) โรงเรียนนครราชสีมาวิทยาลัย 7) โรงเรียนพระทองคำวิทยา
 - 8) โรงเรียนตลาดไทรพิทยาคม 9) โรงเรียนสีคิ้ววิทยาคาร 10) โรงเรียนโคกควิทยาคม
 - 11) โรงเรียนสีคิ้ว“ สวัสดิ์ผดุงวิทยา” 12) โรงเรียนโนนไทยครูอุปถัมภ์ 13) โรงเรียนหนองยาง พิทยาคม 14) โรงเรียนหนองบุนนาคพิทยาคม 15) โรงเรียนหนองขามพิทยาคม 16) โรงเรียน ปรารงค์ทองวิทยา 17) โรงเรียนบ้านใหญ่พิทยาคม 18) โรงเรียนหนองงูเห่าพิทยาคม

- 19) โรงเรียนลำพระเพลิงพิทยาคม 20) โรงเรียนปราสาทพิทยาคม 21) โรงเรียนหนองบัวพิทยาคม
 22) โรงเรียนสาทร้ายพิทยาคม 23) โรงเรียนคอนไพลพิทยาคม 24) โรงเรียนสองครพิทยาคม
 25) โรงเรียนวังโป่งพิทยาคม 26) โรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม 27) โรงเรียนมาบตะโกพิทยาคม
 28) โรงเรียนวังรางพิทยาคม 29) โรงเรียนเกลี้ยงพิทยาคม 30) โรงเรียนมัธยมประจักษ์พัฒนา
 31) โรงเรียนบ้านใหม่พิทยาคม 32) โรงเรียนสีคิ้วหนองหญ้าขาว 33) โรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม
 34) โรงเรียนปากช่อง 2 35) โรงเรียนเทพารักษ์ราชพิทยาคม 36) โรงเรียนทัพรั้งพิทยาคม และ
 37) โรงเรียนวังไม้แดงพิทยาคม

4. รับโอนครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2550 จำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียน
 กุดจิกวิทยา 2) โรงเรียนสระเกษราชวัชศึกษา 3) โรงเรียนโนนไทยคุรุอุปถัมภ์ และ 4) โรงเรียนเมือง
 ยางศึกษา

5. รับโอนครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2551 จำนวน 15 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียน
 วังน้ำเขียวพิทยาคม 2) โรงเรียนอรพิมพิทยาคม 3) โรงเรียนครบุรี 4) โรงเรียนวังหมีพิทยาคม
 5) โรงเรียนสุขไพบูรณ์วิริยะวิทยา 6) โรงเรียนห้วยลึกผดุงวิทยา 7) โรงเรียนกฤษณาวิทยา
 8) โรงเรียนคลองไผ่วิทยา 9) โรงเรียนหนองหว้าพิทยาสรรค์ 10) โรงเรียนมัธยมบึงปรือ
 11) โรงเรียนมัธยมหลวงพ่อกุณปริสุทโธ 12) โรงเรียนวัดประชานิมิตร 13) โรงเรียนบัวลาย
 14) โรงเรียนประทาย และ 15) โรงเรียนช่องแม่พิทยาคม

การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีนโยบายด้านการศึกษาและการบริหารงาน
 ในสถานศึกษาดังนี้ นโยบายการศึกษามี 4 ข้อได้แก่

- ส่งเสริมและพัฒนาระบบการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหาร
 ส่วนจังหวัดนครราชสีมา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา
- พัฒนาและเตรียมบุคลากรด้านการศึกษา (ครู อาจารย์ นักเรียน) ให้เป็นผู้มีคุณภาพ
 มีทักษะและศักยภาพตามมาตรฐานสากล
- สนับสนุนให้มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือและประกอบ
 การศึกษา
- สนับสนุนศูนย์คอมพิวเตอร์ระดับชุมชน เพื่อเพิ่มทักษะประชาชนในชุมชน
 การบริหารงานในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีการแบ่ง
 ภารกิจงานออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ 4 ฝ่ายดังนี้

- ฝ่ายบริหารวิชาการ ประกอบด้วย งานสำนักงานฝ่ายวิชาการ การวางแผนงาน
 วิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พัฒนาและ

ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ งานพัฒนาหลักสูตร/กลุ่มสาระ งานส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอน งาน สื่อนวัตกรรม/เทคโนโลยี งานวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร งานทะเบียนนักเรียน งานวัดผลและประเมินผล งานแนะแนว งานห้องสมุด งานสื่อและเทคโนโลยี งานนิเทศภายใน

2. ฝ่ายบริหารทั่วไป ประกอบด้วย งานสำนักงานบริหารทั่วไป งานสารบรรณงาน บุคลากร งานสวัสดิการ งานประกันคุณภาพการศึกษา งานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน งานการเงิน งานพัสดุ งานแผนงาน งานควบคุมภายใน งานสารสนเทศ

3. ฝ่ายบริหารบริหารกิจการนักเรียน ประกอบด้วย งานสำนักงานฝ่ายบริหารกิจการนักเรียน งานส่งเสริมแก้ไขความประพฤตินักเรียน งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน งานคณะสี งานป้องกันสารเสพติด โรคเอดส์ งานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน งานเครือข่ายผู้ปกครอง งานรักษาความปลอดภัย/จราจร

4. ฝ่ายบริหารส่งเสริมและบริการ ประกอบด้วย งานสำนักงานบริหารส่งเสริมและบริการ งานอาคารสถานที่ งานสิ่งแวดล้อม งานชุมชนและบริการสาธารณะ งานนันทนาการโรงเรียน งานประชาสัมพันธ์ งานโสตทัศนศึกษา งานส่งเสริมสุขภาพอนามัย งานโภชนาการ งานกิจกรรม สหกรณ์เพื่อการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

เพียงใจ เรืองฤทธิ์ (2550 : 75 – 80) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเตตรา เขต 1 จังหวัดจะเชิงเตตรา พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหาร 4 งาน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ของครูโรงเรียน มัธยมศึกษาในอำเภอเมือง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป และการบริหารงานบุคคล ผลการเปรียบเทียบพบว่า งานการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ และการบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการบริหารทั่วไปแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครู เพศชายมีส่วนร่วมมากกว่าครูเพศหญิง

สุทัศน์ จอกสถิตย์ (2550 : 22) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียนของข้าราชการครูสายผู้สอน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ

ปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานทั่วไปและด้านการบริหารงานงบประมาณ อยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานบุคคล

สิริลักษณ์ แพพรหม (2550 : 50 – 51) ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ครูเพศชายและครูเพศหญิงมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างกัน

บัวพันธ์ ขันดี (2551 : 73 - 74) ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของครูและผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 พบว่า ข้าราชการครูมีทัศนะต่อการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีทัศนะต่อการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อดุลย์ วรรณคำ (2552 : 52) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผน รองลงมาได้แก่ การมีส่วนร่วมด้านการวางแผนและการมีส่วนร่วมตรวจสอบเสนอแนะติดตามและประเมินผลตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากร

สุรัตน์ ก้อนนาค (2553 : 63) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการมีส่วนร่วมและแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยนาท ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมี

ส่วนร่วมกำหนดแผน นโยบายและยุทธศาสตร์ มีส่วนร่วมน้อยสุดในการทบทวนแผนพัฒนา การศึกษาและแผนปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับหลักสูตร สถานศึกษามีส่วนร่วมน้อยสุดในการเป็นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการมี ส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา มีส่วนร่วมน้อยสุด 2) แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ชุมชนในการบริหารสถานศึกษาประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมกำหนดแผน นโยบายและ ยุทธศาสตร์

สุพรรณ ศิลาธร (2556 : 58) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร การศึกษาของโรงเรียนสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัย พบว่า ผู้นำชุมชน เครือข่ายผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการ บริหารการศึกษาของโรงเรียนสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการ บริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานทั่วไป ผลการ เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนสตึก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ของเครือข่ายผู้ปกครอง จำแนกตามเพศ อายุ และอาชีพมี ความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนสตึกจากการสัมภาษณ์ คือ 1) ด้านการบริหารวิชาการ ควรนำ เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนในการใช้เพื่อสื่อการสอน โดยครูจะต้องมีความรู้และความชำนาญในการใช้ สื่อดังกล่าว 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ คือควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ควรสรุปและรายงานผลด้านงบประมาณให้มากขึ้น 3) ด้านการบริหารงานบุคคล ควรจัด ประชุมเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนให้มากขึ้นเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และ 4) ด้านการ บริหารงานทั่วไปควรดำเนินการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลผ่านทางสื่อต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต

ชนมน ลากบัวรุ่ง (2556 : 82) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดสภาพ แวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปกาสัย อำเภอ เหนือคลอง จังหวัดกระบี่ พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปกาสัย อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมภายนอก ห้องเรียนทั้งสองด้านอยู่ในระดับมาก ปัญหาที่พบคือภายในและภายนอกห้องเรียนยังไม่สะอาด สื่อการเรียนการสอนไม่มีความหลากหลาย ต้นไม้ดอกไม้ประดับน้อย เครื่องเล่นทั้งภายในและภายนอก ห้องเรียนมีน้อย ส่วนข้อเสนอแนะควรให้ครูผู้ดูแลเด็กและนักการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำความสะอาด

ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้มากขึ้น ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนและเครื่องเล่นให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มทักษะให้แก่เด็กเล็ก ควรมีการปลูกต้นไม้ดอกไม้เพิ่มมากขึ้นเพื่อเพิ่มความร่มรื่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

งานวิจัยต่างประเทศ

มิลเลอร์ (Miller. 1990 : 320 - A) ได้ศึกษาการกำหนดการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ของโรงเรียนชนบทในสหรัฐอเมริกา จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้นั้น การให้ครูมีส่วนร่วมจะมีประโยชน์อย่างมากในด้านการยอมรับและความเข้าใจ

เซง (Tseng. 2008 : 376 - A) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยศึกษาทัศนคติของครูในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและความพึงพอใจด้านวิชาชีพในโรงเรียนอาชีวศึกษา 6 เมืองของไต้หวัน พบว่า ขอบเขตความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมของครูมีมากกว่าการมีส่วนร่วมตามหน้าที่ในการตัดสินใจทั้งด้านการสอนและการบริหาร ครูต้องการมีส่วนร่วมมากขึ้นในด้านการสอนมากกว่าการบริหาร มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างความพึงพอใจของครูและการมีส่วนร่วม เมื่อสามารถควบคุมตัวแปรทั้งหมดได้ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างความต้องการของครูและการมีส่วนร่วมตามหน้าที่ เมื่อสามารถควบคุมตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ได้

เลทเทอริ (Letteri. 1990 : 4292 - A) ได้ศึกษาเพื่อวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วม 3 เรื่อง เรื่องแรกเป็นการวิเคราะห์กระบวนการสื่อสารและการบรรลุข้อตกลง ในการบริหารคนงานแบบมีส่วนร่วม เรื่องที่ 2 วิเคราะห์เกี่ยวกับโครงสร้างขององค์กรในระบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และเรื่องที่ 3 วิเคราะห์เกี่ยวกับรูปแบบที่ไม่เหมาะสมของการสื่อสารที่แสดงถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า เรื่องแรกแสดงให้เห็นว่า การสื่อสารที่ดีทำให้เกิดพัฒนาการมีส่วนร่วมอย่างไม่ถูกบีบบังคับโดยสมาชิกของกลุ่มจะมีความเห็นร่วมกันอย่างมีเหตุผล เรื่องที่สอง แสดงให้เห็นว่า ระบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมทำให้คณะทำงานทำหน้าที่อย่างอิสระ เป็นการแสวงหาการมีส่วนร่วมในทุกเรื่อง ซึ่งจะต้องให้มีตัวแทนคนงานอยู่ในทุกระดับของสายการบังคับบัญชาในองค์กร และจะต้องให้คนงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วย ส่วนเรื่องที่สาม ชี้ให้เห็นว่า ระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นประโยชน์อย่างยิ่งและมีความเหมาะสมในเรื่องสิทธิและการพัฒนาตนเองของบุคคล

แมทธิ และคณะ (Mathie et al. 2007 : 79 - 85) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการศึกษา ผลปรากฏว่า การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัด

การศึกษาที่เน้นประสบการณ์ขั้นพื้นฐาน 2 ประการ ได้แก่ การประเมินจากการมีส่วนร่วมและการศึกษารายกรณีซึ่งชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมจะมีการแสดงออกมาเมื่อมีการประเมินบางครั้งจะแสดงออกน้อยกว่าความต้องการอันแท้จริงของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ต่อการจัดการศึกษามีความหลากหลายในการประเมินที่แตกต่างกันออกไป ข้อจำกัดที่หลากหลายจะไม่มีผลกระทบต่อหลักประชาธิปไตย

ไรด์เอาท์ (Rideout. 1997 : 3348 - A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Manangement : SBM) ในนิวฟันแลนด์และลาบราดอร์ โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับท้องถิ่น ส่วนมากดำเนินการโดยการตั้งสภาโรงเรียน การจัดทำข้อมูลใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน ครู อาจารย์ ครูใหญ่และศึกษานิเทศก์ในด้านงบประมาณ หลักสูตร บุคลากร สภาโรงเรียนและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน พบว่าผู้ปกครองไม่เคยเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเลย ส่วนครู อาจารย์มีบทบาทร่วมในการจัดการศึกษาเพียงเล็กน้อยและมีขอบเขตจำกัด ส่วนผู้บริหารมีส่วนร่วมมากที่สุดทั้งส่วนร่วมมากที่สุดทั้งผู้ปกครองและครูอาจารย์ มีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุดทั้งผู้ปกครองและครูอาจารย์มีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบและร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษาและต้องการให้สภาโรงเรียนทำหน้าที่ให้คำปรึกษาในการดำเนินงานดังกล่าว ไม่ต้องการให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาอย่างรุนแรงแต่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงแนวการดำเนินงานโดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น ตลอดจนต้องการให้มีการกระจายอำนาจในการส่งงบประมาณมายังโรงเรียนโดยตรง มีอำนาจในการบริหารจัดการโดยตรง ตลอดจนปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่นได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครู จำนวน 1,678 คน ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2557 จำนวน 58 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้จากการสุ่มประชากรครู จำนวน 313 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 148) แล้วทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ทำการสุ่มโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีจำนวน 58 โรงเรียน โดยสุ่มมาร้อยละ 50 ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากจะได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 29 โรงเรียน

2.2 แบ่งโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 29 โรงเรียน ออกเป็นกลุ่มตามขนาดของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เป็นกลุ่มย่อยลักษณะชั้นภูมิ (Stratified) แล้วทำการสุ่มให้กระจายตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก จะได้โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 17 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 9 โรงเรียน และขนาดใหญ่จำนวน 3 โรงเรียน

2.3 ทำการสุ่มครูผู้สอน ให้กระจายตามโรงเรียนต่าง ๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลาก จะได้จำนวนครูโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 166 คน ขนาดกลาง จำนวน 98 คน และขนาดใหญ่ จำนวน 109 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 313 คน

รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แสดงได้ดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดโรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	โรงเรียน	ครู	โรงเรียน	ครู
เล็ก	34	568	17	106
กลาง	18	525	9	98
ใหญ่	6	585	3	109
รวม	58	1,678	29	313

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้สอบถามครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check – list)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านวิชาการ และด้านการบริหารจัดการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Rating Scale) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการปฏิบัติ ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
4	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
3	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
2	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
1	มีอยู่ส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open – ended From) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและหลักการการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

2.3 นำข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถาม

2.4 นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุม ตรงประเด็น แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และโครงสร้างโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

2.5.1 นายคำณ ภูมิโคกรักษ์ วุฒิกการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตวิทยาคม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

2.5.2 นายประเสริฐ นาคพิมพ์ วุฒิกการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนโนนตูม “รัฐราษฎร์รังสรรค์” เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.5.3 นางกมลพร จรุงกิจพิศาล วุฒิกการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนสาธิตวิทยาคม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.6 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบและแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence - IOC) โดยทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1.00

2.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูผู้สอนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย สงฆ์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความ เชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach' Alpha Coefficient) ผลปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97

2.8 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับ กลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อนำไปขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามจากนายกองค์การ บริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ ส่งถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนที่เป็น กลุ่มตัวอย่างจำนวน 29 โรงเรียน
3. ผลปรากฏว่า แบบสอบถามจำนวน 313 ฉบับ ได้รับคืนทั้งหมด 313 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ และคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูล
4. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และจัดอันดับเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 101)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การทดสอบค่าที (Independent t - test)

4.4 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F - test) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

4.5 การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence - IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 117 - 118)

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ นิยามศัพท์เฉพาะของแบบสอบถาม
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็น
	n	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธี
ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2545 :
261)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ (P) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของข้อมูลหรือคะแนน
	n	แทน	จำนวนข้อมูล

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์.

2542 : 310)

$$S.D = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การทดสอบค่าที (Independent t - test) ใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2545 : 321)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{n_1} + \frac{\sigma_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติทดสอบ t
	\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 1
	\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 2
	σ_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
	σ_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2

3.2 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F - test) ใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2545 :328)

$$F = \frac{MS_B}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าการแจกแจงของ F
	MS_B	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ (CV_d) ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 346)

$$CV_d = \sqrt{(K - 1)(F^*)(MS_{\text{within}}) \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}$$

เมื่อ	K แทน	จำนวนกลุ่มในตัวอย่าง
	F*	แทน ค่า F ที่เปิดตาราง
	MS _{within} แทน	ค่า Mean Square Within Group ที่คำนวณไว้แล้ว ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน
	n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมี ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการทดสอบค่าที (t - test)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการทดสอบค่าเอฟ (F - test)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 4 การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอน มีดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังตาราง 4.1

ต่อไปนี้

ตาราง 4.1 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. ประสบการณ์ในการทำงาน		
1.1 ต่ำกว่า 5 ปี	120	38.30
1.2 ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	193	61.70
รวม	313	100.00
2. ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน		
2.1 เล็ก	106	33.90
2.2 กลาง	98	31.30
2.3 ใหญ่	109	34.80
รวม	313	100.00

จากตาราง 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 313 คน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 61.70 และต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 38.30 เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 34.80 รองลงมาคือขนาดเล็ก จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90

ตอนที่ 2 การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ดังปรากฏในตาราง 4.2 – 4.5
ต่อไปนี้

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อม
ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1. ด้านกายภาพ	3.45	0.65	ปานกลาง	2
2. ด้านวิชาการ	3.62	0.54	มาก	1
3. ด้านการบริหารจัดการ	3.21	0.66	ปานกลาง	3
รวมเฉลี่ย	3.43	0.54	ปานกลาง	

จากตาราง 4.2 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับที่ 1 ($\bar{X} = 3.62$)
ส่วนด้านกายภาพและด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$ และ $\bar{X} = 3.21$)

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อม
ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
ด้านกายภาพ โดยรวมและรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1. ประชุม ปรีกษาหรือพูดคุยกับฝ่ายบริหารเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.52	0.63	มาก	5
2. ประชุมปรึกษาเสนอแนะแนวทางทางในแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์ โดยรอบของโรงเรียน	3.43	0.70	ปานกลาง	7

ตาราง 4.3 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
3. กำหนดนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการ ในการจัด สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน	3.35	0.81	ปานกลาง	10
4. รับทราบแผนงาน/โครงการงบประมาณในการจัดการสภาพ แวดล้อมด้านอาคารสถานที่และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.61	0.82	มาก	4
5. การพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามโครงการงบประมาณ ที่ใช้ในการดูแลสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และ ภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.38	0.97	ปานกลาง	9
6. การวางแผนในการจัดหาแหล่งเงินทุนมาใช้จ่ายในการดูแล สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน	3.26	1.01	ปานกลาง	11
7. การดูแล รักษา ซ่อมบำรุงอาคารสถานที่ให้มีแข็งแรง ปลอดภัย สะอาด เรียบร้อย พร้อมใช้งาน	3.85	0.77	มาก	2
8. การกำกับดูแลให้นักเรียนช่วยดูแล รักษาความสะอาด อาคาร สถานที่ ภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียนให้ร่มรื่น สวยงาม และมีความปลอดภัย	4.05	0.83	มาก	1
9. การเสนอแนะข้อมูลในการจัดวางผังการก่อสร้างอาคาร และจัดภูมิทัศน์โดยรอบโรงเรียน	3.09	1.19	ปานกลาง	14
10. การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนดูแลอุปกรณ์ที่ใช้ในการ ดูแลสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์ โดยรอบโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.39	0.96	ปานกลาง	8
11. การปฏิบัติตามนโยบายการพัฒนาสภาพแวดล้อมในด้าน อาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.84	0.83	มาก	3
12. การตรวจสอบระบบการบริหารงานเกี่ยวกับการจัดสภาพ แวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน	3.25	1.00	ปานกลาง	12

ตาราง 4.3 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
13. การตรวจสอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.02	1.17	ปานกลาง	15
14. ติดตามผล สรุปผลการดำเนินงาน ตามแผนงาน/โครงการ งบประมาณที่ใช้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.23	0.90	ปานกลาง	13
15. การเสนอแนะแนวทางพัฒนาในการจัดสภาพแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.43	0.89	ปานกลาง	6
รวมเฉลี่ย	3.45	0.65	ปานกลาง	

จากตาราง 4.3 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครู ด้านกายภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1 ข้อ 4 ข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 11 อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 8 มีส่วนร่วมการกำกับดูแลให้นักเรียนช่วยดูแล รักษาความสะอาดอาคารสถานที่ ภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียนให้ร่มรื่น สวยงามและมีความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อันดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.05$) ส่วนข้อ 13 การตรวจสอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.02$)

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
16. ประชุม ปรีกษาหรือพูดคุยกับฝ่าย บริหารเกี่ยวกับสภาพปัญหาการเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน	3.34	0.76	ปานกลาง	11
17. เสนอแนะแนวทางในแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน	3.53	0.87	มาก	7
18. ประชุมปรึกษาและวางแผนการเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุน ส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน	3.33	0.76	ปานกลาง	12
19. การกำหนดนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการ หรือให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานของโรงเรียน	3.42	0.85	ปานกลาง	8
20. รับทราบแผนงาน/โครงการและพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการดูแลการเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน	3.19	0.97	ปานกลาง	15
21. การวางแผนเพื่อส่งเสริมพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	3.69	0.77	มาก	6
22. จัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน	3.27	0.99	ปานกลาง	14
23. พัฒนาผู้เรียนเพื่อเข้าร่วมแข่งขันทางวิชาการตามความสามารถ ความถนัดของผู้เรียน	3.89	0.88	มาก	5

ตาราง 4.4 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
24. การจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการของโรงเรียน เช่น วันสุนทรภู่ สัปดาห์วิทยาศาสตร์ วันคริสต์มาส ฯลฯ	4.38	0.66	มาก	1
25. การสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ทางการศึกษา เพื่อใช้พัฒนาการเรียนการสอน	3.36	0.99	ปานกลาง	9
26. การตกแต่งชั้นเรียน จัดหาสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรม การเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน	4.09	0.80	มาก	3
27. การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ตลอดจนจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่ให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.14	0.83	มาก	2
28. การประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอน	4.08	0.89	มาก	4
29. การติดตามผลการดำเนินงาน ตรวจสอบค่าใช้จ่าย สรุปผล การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการงบประมาณที่ใช้ เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านวิชาการ	3.29	0.97	ปานกลาง	13
30. การเสนอแนะแนวทางพัฒนาในการเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการ สนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งใน และนอกห้องเรียนในปีต่อไป	3.35	0.84	ปานกลาง	10
รวมเฉลี่ย	3.62	0.54	มาก	

จากตาราง 4.4 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครู ด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 18 ข้อ 19 ข้อ 20 ข้อ 22 ข้อ 25 ข้อ 29 และ ข้อ 30 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อ 24 มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการของโรงเรียน เช่น วันสุนทรภู่ สัปดาห์วิทยาศาสตร์ วันคริสต์มาส ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.38$) ส่วน ข้อ 20 รับผิดชอบแผนงาน /โครงการและพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการดูแลการเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มี บรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.19$)

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมและรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
31. ประชุม ปรีกษาหารือ เสนอแนะพูดคุยกับฝ่ายบริหารเกี่ยวกับสภาพปัญหาการกำหนดนโยบาย การวางแผนการนิเทศ การประเมินผลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา	3.25	0.75	ปานกลาง	5
32. ประชุม ปรีกษาหารือ เสนอแนะทางทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ	3.31	0.74	ปานกลาง	2
33. การกำหนดนโยบาย ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการวางแผนปฏิบัติงาน ให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานของโรงเรียน	3.26	0.77	ปานกลาง	4
34. รับทราบแผนงาน/โครงการงบประมาณในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ	3.31	0.77	ปานกลาง	2
35. การพิจารณาคัดเลือกและมอบหมายให้เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล	3.06	0.85	ปานกลาง	13
36. เสนอชื่อบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเพื่อรับผิดชอบงาน ตามความสามารถเพื่อให้สะดวกต่อการกำกับติดตามนิเทศงาน	3.09	0.91	ปานกลาง	9
37. วางแผนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถตรงกับงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน	3.10	0.90	ปานกลาง	8
38. การกำกับดูแล นิเทศติดตามการทำงานให้เป็นไปตามลำดับสายงาน	3.07	0.93	ปานกลาง	12
39. การจัดหางบประมาณที่ใช้จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว	2.95	0.87	ปานกลาง	14

ตาราง 4.5 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
40. ประชุม อบรม สัมมนา พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	3.91	0.69	มาก	1
41. การประเมินผลตรวจสอบระบบงบประมาณเกี่ยวกับการ จัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.30	0.81	ปานกลาง	3
42. การจัดระบบดูแล รักษา สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในโรงเรียน	3.08	0.93	ปานกลาง	10
43. การติดตามผลการดำเนินงาน สรุปผลการดำเนินงาน ตามแผนงาน/โครงการในการบริหารจัดการ	3.22	0.74	ปานกลาง	6
44. การเสนอแนะแนวทางพัฒนาในการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการในปีถัดไป	3.08	0.79	ปานกลาง	11
45. การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ สรุปผลการปฏิบัติงาน ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียน	3.15	0.79	ปานกลาง	7
รวมเฉลี่ย	3.21	0.66	ปานกลาง	

จากตาราง 4.5 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครู ด้านการบริหารจัดการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อ 40 ร่วมประชุม อบรม สัมมนา พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับที่ 1 ($\bar{X} = 3.91$) ส่วนข้อที่ 39 การจัดหางบประมาณที่ใช้จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.95$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียน ดังตาราง 4.6 - 4.13 ต่อไปนี้

ตาราง 4.6 เปรียบเทียบส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านกายภาพ	3.42	0.64	3.46	0.66	0.45
2. ด้านวิชาการ	3.60	0.49	3.63	0.57	0.52
3. ด้านการบริหารจัดการ	3.22	0.69	3.21	0.64	0.11
รวมเฉลี่ย	3.41	0.55	3.43	0.53	0.31

จากตาราง 4.6 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.7 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น
 ของครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านกายภาพ โดยรวมและรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ประชุม ปรีกษาหรือพูดคุยกับฝ่ายบริหารเกี่ยวกับ สภาพปัญหาด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน	3.51	0.56	3.53	0.67	0.23
2. ประชุมปรึกษาเสนอแนะแนวทางทางในแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.39	0.74	3.46	0.77	0.78
3. กำหนดนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการ ในการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.30	0.80	3.39	0.82	0.98
4. รับทราบแผนงาน/โครงการงบประมาณในการจัดการ สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์ โดยรอบของโรงเรียน	3.65	0.87	3.58	0.78	0.67
5. การพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามโครงการ งบประมาณที่ใช้ในการดูแลสภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.35	1.00	3.40	0.95	0.52
6. การวางแผนในการจัดหาแหล่งเงินทุนมาใช้จ่ายในการ ดูแลสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ภูมิทัศน์ โดยรอบของโรงเรียน	3.15	1.02	3.32	1.00	1.42
7. การดูแล รักษา ซ่อมบำรุงอาคารสถานที่ให้มีแข็งแรง ปลอดภัย สะอาด เรียบร้อย พร้อมใช้งาน	3.84	0.74	3.86	0.80	0.20
8. การกำกับดูแลให้นักเรียนช่วยดูแล รักษาความสะอาด อาคารสถานที่ ภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียนให้ร่มรื่น สวยงามและมีความปลอดภัย	4.06	0.86	4.04	0.81	0.20

ตาราง 4.7 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
9. การเสนอแนะข้อมูลในการจัดวางผังการก่อสร้างอาคาร และจัดภูมิทัศน์โดยรอบโรงเรียน	3.08	1.24	3.09	1.16	0.10
10. การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนดูแลอุปกรณ์ที่ใช้ในการดูแลสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.34	0.99	3.42	0.94	0.73
11. การปฏิบัติตามนโยบายการพัฒนาสภาพแวดล้อมในด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.89	0.79	3.81	0.85	0.81
12. การตรวจสอบระบบการบริหารงานเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.17	1.05	3.17	0.97	1.15
13. การตรวจสอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	2.97	1.15	3.05	1.19	0.56
14. ติดตามผล สรุปผลการดำเนินงาน ตามแผนงาน/โครงการงบประมาณที่ใช้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.18	0.89	3.26	0.91	0.76
15. การเสนอแนะแนวทางพัฒนาในการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.51	0.84	3.38	0.92	1.22
รวมเฉลี่ย	3.42	0.64	3.46	0.66	0.45

จากตาราง 4.7 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านกายภาพโดยรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.8 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น
 ของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
16. ประชุม ปรีกษาหรือพูดคุยกับฝ่าย บริหารเกี่ยวสภาพ ปัญหาการเตรียม จัดทำ จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและ แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุน ส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและ นอกห้องเรียน	3.36	0.70	3.33	0.80	0.33
17. เสนอแนะแนวทางทางในแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ การเตรียม จัดทำ จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่ง เรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มี บรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน	3.60	0.82	3.50	0.90	0.95
18. ประชุมปรึกษาและวางแผนการเตรียม จัดทำ จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียน การสอนทั้งในและนอกห้องเรียน	3.25	0.67	3.38	0.80	1.41
19. การกำหนดนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการ หรือให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงาน ของโรงเรียน	3.41	0.84	3.42	0.86	0.08
20. รับทราบแผนงาน/โครงการและพิจารณาจัดสรร งบประมาณในการดูแลการเตรียม จัดทำ จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียน การสอนทั้งในและนอกห้องเรียน	3.15	0.93	3.21	0.99	0.52
21. การวางแผนเพื่อส่งเสริมพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของผู้เรียน	3.62	0.72	3.67	0.80	0.53

ตาราง 4.8 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
22. จัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียน	3.25	0.99	3.29	0.99	0.27
23. พัฒนาผู้เรียนเพื่อเข้าร่วมแข่งขันทางวิชาการตาม ความสามารถ ความถนัดของผู้เรียน	3.80	0.90	3.95	0.86	0.17
24. การจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการของโรงเรียน เช่น วันสุนทรภู่ สัปดาห์วิทยาศาสตร์ วันคริสต์มาส ฯลฯ	4.39	0.62	4.37	0.68	0.17
25. การสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ทางการศึกษา เพื่อใช้พัฒนาการเรียนการสอน	3.33	0.99	3.37	1.00	0.38
26. การตกแต่งชั้นเรียน จัดหาสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรม การเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน	4.06	0.75	4.11	0.83	0.50
27. การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ตลอดจนจัดกิจกรรม การเรียน การสอนที่ให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียน	4.07	0.84	4.18	0.83	1.14
28. การประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอน	4.12	0.80	4.05	0.95	0.65
29. การติดตามผลการดำเนินงาน ตรวจสอบค่าใช้จ่าย สรุปผลการดำเนินงานตามแผนงาน / โครงการ งบประมาณที่ใช้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อม ด้านวิชาการ	3.25	0.98	3.32	0.98	0.67
30. การเสนอแนะแนวทางพัฒนาในการเตรียม จัดทำ จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศ การเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนในปีต่อไป	3.35	0.81	3.36	0.86	0.12
รวมเฉลี่ย	3.60	0.49	3.63	0.57	0.52

จากตาราง 4.8 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ตามความคิดเห็นของครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.9 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครู
 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมและรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
31. ประชุมปรึกษาหารือ เสนอแนะพูดคุยกับฝ่าย บริหารเกี่ยวกับสภาพปัญหาการกำหนดนโยบาย การวางแผน การนิเทศ การประเมินผลเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา	3.29	0.79	3.23	0.73	0.60
32. ประชุมปรึกษาหารือ เสนอแนะทางทางแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ	3.31	0.79	3.31	0.70	0.00
33. การกำหนดนโยบาย ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการ วางแผนปฏิบัติงาน ให้ข้อเสนอแนะ การดำเนินงานของโรงเรียน	3.24	0.81	3.27	0.75	0.42
34. รับทราบแผนงาน/โครงการงบประมาณในการ พัฒนาระบบการบริหารจัดการ	3.41	0.77	3.25	0.76	1.82
35. การพิจารณาคัดเลือกและมอบหมายให้เหมาะสมกับ ความสามารถของแต่ละบุคคล	3.05	0.89	3.06	0.86	0.03
36. เสนอชื่อบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเพื่อรับผิดชอบงาน ตามความสามารถเพื่อให้สะดวกต่อการกำกับ ติดตามนิเทศงาน	3.11	0.93	3.08	0.90	0.26
37. วางแผนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ ตรงกับงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการทำงาน	3.12	0.93	3.09	0.89	0.30
38. การกำกับดูแล นิเทศติดตามการทำงานให้เป็นไป ตามลำดับสายงาน	3.05	0.98	3.08	0.90	0.30
39. การจัดหางบประมาณที่ใช้จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว	2.89	0.88	2.99	0.86	1.01

ตาราง 4.9 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
40. ประชุม อบรม สัมมนาพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	3.93	0.67	3.90	0.70	0.14
41. การประเมินผลตรวจสอบระบบงบประมาณเกี่ยวกับ การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.29	0.83	3.30	0.80	0.29
42. การจัดระบบดูแล รักษา สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ในโรงเรียน	3.06	1.01	3.09	0.89	0.34
43. การติดตามผลการดำเนินงาน สรุปผลการดำเนินงาน ตามแผนงาน/โครงการการในบริหารจัดการ	3.20	0.83	3.23	0.67	0.44
44. การเสนอแนะแนวทางพัฒนาในการจัด สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการในปีถัดไป	3.10	0.76	3.06	0.81	0.40
45. การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ สรุปผลการปฏิบัติงาน ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียน	3.18	0.79	3.14	0.79	0.41
รวมเฉลี่ย	3.22	0.69	3.21	0.64	0.11

จากตาราง 4.9 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ตามความคิดเห็นของครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมและ
รายข้อ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.10 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ความคิดเห็นของครูที่
 ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านกายภาพ	3.39	0.67	3.45	0.64	3.50	0.65	0.75
2. ด้านวิชาการ	3.63	0.54	3.62	0.53	3.62	0.56	0.00
3. ด้านการบริหารจัดการ	3.18	0.68	3.24	0.66	3.21	0.65	0.24
รวมเฉลี่ย	3.40	0.55	3.44	0.53	3.44	0.54	0.22

จากตาราง 4.10 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 ตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.11 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น
 ของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านกายภาพ โดยรวมและรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ประชุม ปรีกษาหรือพูดคุยกับฝ่าย บริหารเกี่ยวสภาพปัญหาด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน	3.46	0.64	3.53	0.62	3.58	0.62	1.04
2. ประชุมปรึกษาเสนอแนะแนวทาง ทางในแก้ไขปัญหเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.38	0.79	3.43	0.74	3.46	0.74	0.37

ตาราง 4.11 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
3. กำหนดนโยบาย จัดทำแผน ปฏิบัติงาน โครงการ ในการจัด สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.30	0.84	3.35	0.80	3.41	0.80	0.49
4. รับทราบแผนงาน /โครงการ งบประมาณในการจัดการ สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.56	0.87	3.62	0.80	3.64	0.78	0.24
5. การพิจารณาจัดสรรงบประมาณ ตามโครงการงบประมาณที่ใช้ใน การดูแลสภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน	3.34	0.99	3.39	0.97	3.41	0.97	0.12
6. การวางแผนในการจัดหาแหล่ง เงินทุนมาใช้จ่ายในการดูแล สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.19	1.02	3.28	1.00	3.30	1.01	0.32
7. การดูแล รักษา ซ่อมบำรุงอาคาร สถานที่ให้มีแข็งแรง ปลอดภัย สะอาด เรียบร้อย พร้อมใช้งาน	3.80	0.79	3.83	0.76	3.91	0.77	0.62
8. การกำกับดูแลให้นักเรียนช่วยดูแล รักษาความสะอาด อาคาร สถานที่ ภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียนให้ ร่มรื่น สวยงามและมีความปลอดภัย	4.02	0.83	4.02	0.84	4.11	0.82	0.37

ตาราง 4.11 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
9. การเสนอแนะข้อมูลในการจัดวางผัง การก่อสร้างอาคารและจัด ภูมิทัศน์โดยรอบโรงเรียน	3.00	1.15	3.12	1.19	3.14	1.23	0.39
10. การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจน อุปกรณ์ที่ใช้ในการดูแลสภาพ แวดล้อมด้านอาคารสถานที่และ ภูมิทัศน์โดยรอบอย่างสม่ำเสมอ	3.33	0.94	3.40	0.96	3.43	0.98	0.26
11. การปฏิบัติตามนโยบายการพัฒนา สภาพแวดล้อมในด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน	3.79	0.86	3.84	0.81	3.88	0.82	0.36
12. การตรวจสอบระบบการบริหารงาน เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้าน อาคารสถานที่ ภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน	3.17	1.02	3.27	1.00	3.32	1.00	0.54
13. การตรวจสอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการ การจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน	2.92	1.18	3.05	1.17	3.09	1.17	0.58
14. การติดตามผล สรุปผลการ ดำเนินงาน ตามแผนงาน /โครงการ งบประมาณที่ใช้เกี่ยวกับการจัด สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ	3.17	0.96	3.24	0.87	3.27	0.88	0.31

ตาราง 4.11 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
15. การเสนอแนะแนวทางพัฒนาในการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน	3.35	0.89	3.45	0.88	3.49	0.09	0.66
รวมเฉลี่ย	3.39	0.67	3.45	0.64	3.35	0.65	0.75

จากตาราง 4.11 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในขนาดต่างกันด้านกายภาพโดยรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.12 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
16. ประชุม ปรีกษาหรือพูดคุยกับฝ่ายบริหารเกี่ยวสภาพปัญหา การเตรียมจัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน	3.41	0.71	3.33	0.78	3.29	0.79	0.69

ตาราง 4.12 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
17. เสนอแนะแนวทางทางในแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับการเตรียม จัดทำ จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่ง เรียนรู้ภายในโรงเรียน และการ สนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศ การเรียนการสอนทั้งในและนอก ห้องเรียน	3.52	0.84	3.57	0.89	3.52	0.89	0.09
18. ประชุมปรึกษาและวางแผนการ เตรียม จัดทำ จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียน และการสนับสนุน ส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียน การสอนทั้งในและนอกห้องเรียน	3.33	0.76	3.34	0.76	3.32	0.76	0.03
19. การกำหนดนโยบาย จัดทำแผน ปฏิบัติงาน โครงการ หรือให้ ข้อเสนอแนะการดำเนินงานของ โรงเรียน	3.43	0.85	3.41	0.84	3.41	0.87	0.01
20. รับทราบแผนงาน /โครงการและ พิจารณาจัดสรรงบประมาณในการ ดูแลการเตรียม จัดทำ จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียน และการสนับสนุน ส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียน การสอนทั้งในและนอกห้องเรียน	3.14	1.01	3.21	0.93	3.22	0.96	0.24
21. การวางแผนเพื่อส่งเสริมพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	3.66	0.78	3.65	0.76	3.64	0.77	0.03

ตาราง 4.12 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
22. มีจัดหางบประมาณเพื่อพัฒนา แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน							
23. พัฒนาผู้เรียนเพื่อเข้าร่วมแข่งขัน ทางวิชาการตามความสามารถ ความถนัดของผู้เรียน	3.21	0.99	3.28	0.99	0.33	1.00	0.34
24. การจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการ ของโรงเรียน เช่น วันสุนทรภู่ สัปดาห์วิทยาศาสตร์	3.96	0.88	3.84	0.88	3.88	0.87	0.04
25. การสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ทางการศึกษา เพื่อใช้พัฒนาการเรียนการสอน	4.40	0.65	4.35	0.67	4.38	0.66	0.13
26. การตกแต่งชั้นเรียน จัดหาสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการเรียน การสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน	3.32	1.01	3.36	0.95	3.39	1.01	0.14
27. การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ตลอดจนจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่ให้เอื้อต่อการพัฒนา การเรียนรู้ของผู้เรียน	4.11	0.79	4.05	0.80	4.11	0.81	0.22
28. การประเมินคุณภาพการจัด การเรียนการสอน	4.20	0.81	4.10	0.84	4.11	0.85	0.47
	4.07	0.90	4.09	0.87	4.08	0.92	0.01

ตาราง 4.12 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
29. การติดตามผลการดำเนินงาน ตรวจสอบค่าใช้จ่าย สรุปผลการ ดำเนินงานตามแผนงาน /โครงการ งบประมาณที่ใช้เกี่ยวกับการจัด สภาพแวดล้อมด้านวิชาการ	3.29	0.99	3.31	0.94	3.28	1.00	0.02
30. การเสนอแนะแนวทางพัฒนา ในการเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริม ให้มีบรรยากาศการเรียน การสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ในปีต่อไป	3.34	0.86	3.36	0.81	3.35	0.85	0.01
รวมเฉลี่ย	3.63	0.54	3.62	0.53	3.62	0.56	0.01

จากตาราง 4.12 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.13 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็น
 ของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านการบริหารจัดการ โดยรวม
 และรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
31. ประชุม ปฐกษัตริ์หรือ เสนอแนะ พูดคุยกับฝ่ายบริหารเกี่ยวกับ สภาพปัญหาการกำหนดนโยบาย การวางแผน การนิเทศ การ ประเมินผลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา	3.20	0.73	3.30	0.75	3.26	0.77	0.44
32. ประชุม ปฐกษัตริ์หรือ เสนอ แนวทางทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร จัดการ	3.26	0.75	3.35	0.73	3.33	0.73	0.42
33. การกำหนดนโยบาย ร่วมจัดทำ แผนปฏิบัติงาน โครงการ วางแผนปฏิบัติงาน ให้ ข้อเสนอแนะการดำเนินงาน ของโรงเรียน	3.22	0.79	3.30	0.77	3.26	0.76	0.26
34. รับทราบแผนงาน/โครงการ งบประมาณในการพัฒนาระบบ การบริหารจัดการ							
35. การพิจารณาคัดเลือกและ มอบหมายให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของแต่ละบุคคล	3.28	0.78	3.35	0.76	3.31	0.76	0.26

ตาราง 4.13 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
36. เสนอชื่อบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเพื่อ รับผิดชอบงาน ตามความ สามารถเพื่อให้สะดวกต่อการ กำกับติดตามนิเทศงาน	3.03	0.93	3.14	0.91	3.11	0.89	0.37
37. วางแผนพัฒนาบุคลากรให้มี ความรู้ความสามารถตรงกับงาน ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการทำงาน	3.02	0.94	3.15	0.90	3.13	0.87	0.58
38. การกำกับดูแล นิเทศติดตาม การทำงานให้เป็นไปตามลำดับ สายงาน	3.04	0.92	3.09	0.95	3.07	0.93	0.05
39. การจัดหางบประมาณที่ใช้จัดหา วัสดุ ครุภัณฑ์เพื่อใช้ในการ บริหารจัดการให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว	2.93	0.90	2.98	0.89	2.94	0.84	0.11
40. ประชุม อบรม สัมมนาพัฒนา ตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	3.94	0.70	3.92	0.67	3.88	0.70	0.23
41. การประเมินผลตรวจสอบระบบ งบประมาณเกี่ยวกับการจัด สภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.28	0.85	3.32	0.80	3.29	0.77	0.07
42. การจัดระบบดูแล รักษา สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในโรงเรียน	3.00	0.99	3.12	0.93	3.12	0.89	0.53

ตาราง 4.13 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	เล็ก		กลาง		ใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
43. การติดตามผลการดำเนินงาน สรุปผลการดำเนินงานตาม แผนงาน/โครงการในการบริหาร จัดการ	3.20	0.78	3.25	0.73	3.22	0.69	0.11
44. การเสนอแนะแนวทางพัฒนาใน การจัดสภาพแวดล้อมด้านการ บริหารจัดการในปีถัดไป	3.07	0.80	3.11	0.79	3.06	0.78	0.10
45. การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ สรุปผลการปฏิบัติงานด้านสภาพ แวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของโรงเรียน	3.15	0.79	3.18	0.80	3.14	0.79	0.06
รวมเฉลี่ย	3.18	0.68	3.24	0.66	3.21	0.65	0.24

จากตาราง 4.13 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปรากฏตามตาราง 4.14 – 4.19 ดังนี้

ตาราง 4.14 ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านกายภาพ

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
1. สภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนยังไม่สะอาดเท่าที่ควร	10	50.00
2. ควรจัดภูมิทัศน์ต่าง ๆ รอบอาคารเรียนให้มีความเป็นธรรมชาติ	7	35.00
3. อาคารเรียนเก่า และยังไม่ดีเท่าที่ควร	3	15.00
รวม	20	100.000

จากตาราง 4.14 พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของครู ด้านกายภาพ ที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ สภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนยังไม่สะอาดเท่าที่ควร (ร้อยละ 50.00) รองลงมาได้แก่ ควรจัดภูมิทัศน์ต่าง ๆ รอบอาคารเรียนให้มีความเป็นธรรมชาติ (ร้อยละ 35.00)

ตาราง 4.15 ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านวิชาการ

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
1. สื่อการเรียนการสอนไม่มีความหลากหลาย	15	65.22
2. สื่อการเรียนการสอนเก่า และไม่เพียงพอต่อความต้องการ ของนักเรียน	8	34.78
รวม	23	100.00

จากตาราง 4.15 พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของครู ด้านวิชาการ ที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ สื่อการเรียนการสอนไม่มีความหลากหลาย (ร้อยละ 65.22) รองลงมาได้แก่ สื่อการเรียนการสอนเก่า และไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน (ร้อยละ 34.78)

ตาราง 4.16 ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริหารจัดการ

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่มีนโยบายการบริหารงานด้านสภาพแวดล้อมอย่างชัดเจน	12	50.00
2. ไม่มีการมอบหมายงานการจัดสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนให้กับครู	6	25.00
3. ไม่มีการส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงาน ด้านสภาพแวดล้อมอย่างทั่วถึง	4	16.67
4. ไม่มีการสร้างความตระหนักในการทำงานด้านสภาพแวดล้อม	2	8.33
รวม	24	100.00

จากตาราง 4.16 พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของครู ด้านการบริหารจัดการ ที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ไม่มีนโยบายการบริหารงานด้านสภาพแวดล้อมอย่างชัดเจน (ร้อยละ 50.00) รองลงมาได้แก่ไม่มีการมอบหมายงานการจัดสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนให้กับครู (ร้อยละ 25.00)

ตาราง 4.17 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ
เรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านกายภาพ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรจัดให้มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การรักษาความสะอาด ทั้งในและนอกห้องเรียน	13	46.43
2. ควรจัดงบประมาณปรับปรุงภูมิทัศน์ต่าง ๆ รอบอาคารเรียนให้มี ความเป็นธรรมชาติมากขึ้น	9	32.14
3. ควรปรับปรุง ซ่อมแซม อาคารเรียนให้น่าเรียน ปลอดภัย	6	21.43
รวม	28	100.00

จากตาราง 4.17 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพ
แวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาของครู ด้านกายภาพ ที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ควรจัด
ให้มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การรักษาความสะอาดทั้งในและนอกห้องเรียน (ร้อยละ 46.43)
รองลงมาได้แก่ ควรจัดงบประมาณปรับปรุงภูมิทัศน์ต่าง ๆ รอบอาคารเรียนให้มีความเป็นธรรมชาติ
มากขึ้น (ร้อยละ 32.14)

ตาราง 4.18 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านวิชาการ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรส่งเสริมให้ครูนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรท้องถิ่น มาปรับใช้ในการสร้างสื่อการสอน	12	37.50
2. ควรสนับสนุนงบประมาณให้ครูนำสื่อการสอนที่ทันสมัยมาใช้ในการสอนให้มากยิ่งขึ้น	8	25.00
3. ควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเทคโนโลยีในการสอนให้มากขึ้น	7	21.87
4. ควรพัฒนาครูให้ใช้สื่อการสอนให้มากขึ้น	5	15.63
รวม	32	100.00

จากตาราง 4.18 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาของครู ด้านวิชาการ ที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ควรส่งเสริมให้ครูนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรท้องถิ่น มาปรับใช้ในการสร้างสื่อการสอน (ร้อยละ 37.50) รองลงมาได้แก่ ควรสนับสนุนงบประมาณให้ครูนำสื่อการสอนที่ทันสมัยมาใช้ในการสอนให้มากยิ่งขึ้น (ร้อยละ 25.00)

ตาราง 4.19 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริหารจัดการ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรมีการกำหนดนโยบายการบริหารงานด้านสภาพแวดล้อมอย่างชัดเจน	13	50.00
2. ควรมีการมอบหมายงานการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้กับครู	7	26.92
3. ควรมีการส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงานด้านสภาพแวดล้อม	5	19.23
4. ควรส่งเสริมให้ทุกคนมีความตระหนักในการทำงานด้านสภาพแวดล้อมให้มากยิ่งขึ้น	1	3.85
รวม	26	100.00

จากตาราง 4.19 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาของครู ด้านการบริหารจัดการ ที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ควรมีการกำหนดนโยบายการบริหารงานด้านสภาพแวดล้อมอย่างชัดเจน (ร้อยละ 50.00) รองลงมา ได้แก่ ควรมีการมอบหมายงานการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้กับครู (ร้อยละ 26.92)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาผู้วิจัยได้ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน
2. ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครู จำนวน 1,678 คน ในโรงเรียนสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2557 จำนวน 58 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ได้จากการสุ่มประชากรครู จำนวน 313 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 148) และการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสอบถามตาม ความมุ่งหมายของการวิจัย สร้างแบบสอบถาม 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ แบบ มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบปลายเปิด โดยได้รับคำปรึกษาและข้อเสนอแนะจาก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้กับครูที่ ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ ด้วยการหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค มีค่าความ เชื่อมั่น เท่ากับ 0.97 จากนั้นจึงจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ บุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยได้จัดส่งและเก็บ แบบสอบถามจากครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 313 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการประมวลผลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม สำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล ใน ๖ ตอน ของแบบสอบถาม ได้แก่

4.1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ จัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา วิเคราะห์โดยการหา ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และจัดอันดับเสนอข้อมูลเป็นตาราง ประกอบความเรียง

4.3 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การทดสอบค่าที (Independent t - test)

4.4 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F - test) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe' s Method)

4.5 การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านกายภาพและด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง และในแต่ละด้านพบว่า

1.1 การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครู ด้านกายภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1 ข้อ 4 ข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 11 อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 8 มีส่วนร่วมการกำกับดูแลให้นักเรียนช่วยดูแล รักษาความสะอาดอาคาร สถานที่ ภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียนให้ร่มรื่น สวยงามและมีความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนข้อ 13 การตรวจสอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.2 การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครู ด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 18 ข้อ 19 ข้อ 20 ข้อ 22 ข้อ 25 ข้อ 29 และ ข้อ 30 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อ 24

มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการของโรงเรียน เช่น วันสุนทรภู่ สัปดาห์วิทยาศาสตร์ วันคริสต์มาส ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนข้อ 20 รับทราบแผนงาน /โครงการและพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการดูแลการเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.3 การมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครู ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อ 40 ร่วมประชุม อบรม สัมมนา พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนข้อที่ 39 การจัดทำงบประมาณที่ใช้จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครู ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละด้าน ดังนี้

4.1 ด้านกายภาพ ปัญหา คือสภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนยังไม่สะอาดเท่าที่ควร ข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดให้มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การรักษาความสะอาดทั้งในและนอกห้องเรียน

4.2 ด้านวิชาการ คือ สื่อการเรียนการสอนไม่มีความหลากหลาย ข้อเสนอแนะ คือ ควรส่งเสริมให้ครูนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรท้องถิ่น มาปรับใช้ในการสร้างสื่อการสอน

4.3 ด้านการบริหารจัดการ คือ ไม่มีนโยบายการบริหารงานด้านสภาพแวดล้อมอย่างชัดเจน ข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการกำหนดนโยบายการบริหารงานด้านสภาพแวดล้อมอย่างชัดเจน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจาก ในเรื่องของสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษานั้น เป็นเรื่องที่ผู้บริหาร ครู ได้ปฏิบัติตามหน้าที่อยู่แล้ว โดยผู้บริหาร จะทำหน้าที่ทางการบริหาร ได้แก่ วางแผน จัดทำ คู่มือ และตรวจสอบด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้ครูและบุคลากรอื่นปฏิบัติแทนในด้านการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์ โดยรอบของโรงเรียน ซึ่งครูจะมองว่าเป็นเรื่องของฝ่ายบริหารที่จะบริหารจัดการ จึงทำให้ครูรู้สึกว่าจะไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านนี้เท่าที่ควร ทำให้ผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีส่วนร่วมด้านกายภาพและด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลางด้วย สอดคล้องกับ อุดลย์วรรณคำ (2552 : 52) ได้ศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ มีส่วนร่วมในการดำเนินการ ตามแผน รองลงมาได้แก่ การมีส่วนร่วมด้านการวางแผนและการมีส่วนร่วมตรวจสอบเสนอแนะติดตามและประเมินผล ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากร ส่วนผลการวิจัยการมีส่วนร่วมด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับที่ 1 อาจเนื่องจากผู้บริหาร ได้ทำหน้าที่ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูได้ดำเนินการเองในการจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียน จัดทำ จัดหาสื่อการเรียน การสอนต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่การสอนในแต่ละเนื้อหาเพื่อสร้างบรรยากาศ การเรียนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมาย จึงทำให้ครูได้รับรู้ถึงการมีส่วนร่วมด้านนี้ได้มากที่สุด

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องจาก หน้าที่ที่กำหนดไว้ให้ครูทุกคนต้องปฏิบัติหน้าที่ในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนตลอดเวลาในการทำหน้าที่ครูที่จะช่วยส่งเสริมการสอนให้ผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ โดยไม่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการทำงานก่อนหรือหลังและเป็นการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับกรมสามัญศึกษา (2543 ก : 6) ที่กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมมี 5 ขั้นตอน โดยขั้นมีส่วนร่วมในการดำเนินการ จะเป็นขั้นที่ฝ่ายปฏิบัติงานต้องปฏิบัติตามหน้าที่ที่รับผิดชอบเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย

ลักษณะการมีส่วนร่วมมี 5 ขั้นตอน โดยขั้นมีส่วนร่วมในการดำเนินการ จะเป็นขั้นที่ฝ่ายปฏิบัติงาน ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ที่รับผิดชอบเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงาน ในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องจาก ครูที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนไม่ว่าโรงเรียนนั้นจะเป็นขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ หรือใหญ่พิเศษ ก็จะต้องปฏิบัติหน้าที่การ สอนที่ต้องมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนให้กับผู้เรียนได้มี บรรยากาศการเรียนได้ตามศักยภาพอยู่แล้ว จะต่างกันตรงที่ภาระการดูแลผู้เรียนตามจำนวนมากหรือน้อยเท่านั้น แต่การจัดหา จัดทำ ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีขึ้นหรือมีมากขึ้นให้สอดคล้องเหมาะสม ถือเป็นหน้าที่โดยตรงที่ต้องปฏิบัติทำให้เกิดความผูกพันกับงาน สอดคล้องกับ อุทัย บุญประเสริฐ (2542 : 15 – 17) กล่าวว่า ระบบส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจการและรู้สึกผูกพัน ในการปฏิบัติงานเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน เป็นระบบการมีส่วนร่วมในการบริหารแบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและเป็นที่ยอมรับว่าได้ผลในเชิงปฏิบัติมาก

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอเสนอแนะการนำผลการวิจัย การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาไปใช้ โดยจะ เสนอแนะในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้านที่วิจัย ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใน สถานศึกษา ด้านกายภาพ คือ ควรให้ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดสภาพ แวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน

1.2 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใน สถานศึกษา ด้านวิชาการ คือ ควรให้ครูมีส่วนร่วมรับทราบแผนงาน /โครงการและพิจารณาจัดสรร งบประมาณในการดูแลเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน

2. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาของรัฐกับสถานศึกษาเอกชน

2.2 ควรศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมภูมิปัญญาท้องถิ่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมสามัญศึกษา. (2543). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____ . (2550). แหล่งเรียนรู้โรงเรียนดีใกล้บ้าน. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.
- กาญจนา วัฒนาชู. (2548). การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ธนพรการพิมพ์
- กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์. (2558). “สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา” ไทยรัฐออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2558. จาก <http://www.thairath.co.th/content/232635>.
- เกษม จันทร์แก้ว. (2545). การจัดการสิ่งแวดล้อมแบบผสมผสาน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เกียรติพงษ์ คำไทย. (2544). การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูในโรงเรียนศูนย์ปฏิรูปการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บั๊คพอยท์.
- จำเนียร คามัง. (2548). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุดรดิตถ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ชาญชัย อาจิณสมจารย์. (2541). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตต์. (2541). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชนมน ลาภบำรุง. (2556). ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปกาไสย์ อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ภูเก็ต : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- เชิดชู กาพวงศ์. (2545). “ทำอย่างไรให้เด็กชอบมาโรงเรียน”, วารสารวิชาการ. 2 (4) : 25 - 26.
- ณุตตรา แทนขำ. (2543). การจัดสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาดีเด่น ระดับประถมศึกษาปี พุทธศักราช 2541. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทรรศนีย์ วรหาคำ. (2554). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทองคุณ หงส์พันธ์. (2540). คู่มือการพัฒนาสถานศึกษาด้านอาคารสถานที่. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ธนาธิป พรกุล. (2541). ผลกระทบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแก่ต่อความสามารถในการเขียนแผนการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของนักศึกษาครู สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ธเนศ ขำเกิด. (2541). รวมบทความทางวิชาการ. นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.
- _____. (2558). การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน. สืบค้นเมื่อ 23 มกราคม 2558. จาก <https://www.gotoknow.org/posts/23950>.
- ธรรมรส โชติคุณุช. (2540). ประมวลสาระชุดวิชา ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 12. พิมพ์ครั้งที่ 2 นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป. กรุงเทพฯ : บริษัท เนติกุลการพิมพ์ จำกัด 2551.
- ธีระ รุญเจริญ และคณะ. (2554). ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- นวลจิตต์ เขาวงศ์พิงศ์. (2545). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- นิยม กริมใจ. (2545). ทักษะของนักศึกษาต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนอรรถวิทย์พนิชการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

- เนาวรัตน์ ลิขิตวัฒนเศรษฐ์. (2544). “แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนสร้างเพื่อเด็กมิได้สร้างเพื่อใคร”,
วารสารวิชาการ. 4 (12) : 26 - 37.
- บัวผัน ขันดี. (2551). การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของครูและผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปฎิคม พงษ์ประเสริฐ. (2550). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการในโรงเรียนเทศบาล
สังกัดเทศบาลเมืองนครนายก. สารนิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประเวศ วะสี. (2541). ปฏิรูปการศึกษา ยกเครื่องทางปัญญา ทางรอดจากหายนะ. กรุงเทพฯ :
มูลนิธิ - สฤศดีวงศ์.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่
ที่ 3. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- พรพจน์ พจน์พัฒนพล. (2548). การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนวัดเทพนิมิต สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหาร
การศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. (2542). ราชกิจจานุเบกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุ
สภาลาดพร้าว.
- เพียงใจ เรืองฤทธิ์. (2550). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอ
เมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จังหวัดระยอง.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราตรี ลกะวงศ์. (2549). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนอรัญประเทศ
จังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เลิศศักดิ์ คำปลิว. (2551). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร
การศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- วเรววรรณ เกื้ออนนาคี. (2544). การศึกษาสภาพการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. ปรินญา นิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กรมวิชาการ. (2545). แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ศุภสภาลาดพร้าว.
- วิชาญ สุวรรณวงษ์. (2549). การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 ตามการรับรู้ของครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิจิต เทพประสิทธิ์. (2549). หลักจิตวิทยาการเรียนรู้ที่ใช้ในการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนการสอนของกายย์. สืบค้นเมื่อ 14 สิงหาคม 2558. จาก <http://gotoknow.org/blog/useit/tag/CAI>.
- วินดา วรกรีกกุลชัย. (2545). “การอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน”, วารสารอนามัย สิ่งแวดล้อม. 4 (1) : 37 - 47.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2544). โรงเรียน: องค์การแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2542). การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ศศิธร ชันดิธรางกูร. (2551). “การจัดการชั้นเรียนของครูมืออาชีพ”. วารสารครุศาสตร์. ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 มีนาคม 2551.
- สถิตย์ กองคำ. (2542). เทคนิคการบริหารการศึกษา. นครราชสีมา : สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- สมาน ปรีชา. (2548). การพัฒนาการปฏิบัติงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนเมวดีพิทยาคม อำเภอเมวดี จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสารคาม.
- สามารถ ไชยพันธ์. (2545). ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและความพร้อมในการจัดการศึกษาคามอรรถยาศัยของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุตรดิตถ์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

- สัมพันธ์ อุปลา. (2541). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. ปรินูญานิพนธ์ ศษม. (การบริหาร
การศึกษา) ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2545). “การมีส่วนร่วมในสถานศึกษา,” วารสารวิชาการ. 4 (14) : 12 - 19.
- สิริลักษณ์ แพรพรหม. (2550). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2. ภาคนิพนธ์ค.ม. (การบริหารการศึกษา) :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- สุกฤษฎ์ อัญบุตร และคณะ. (2555). “การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลัก
ขั้นต้นของกองทัพอากาศ” วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรม
ราชูปถัมภ์. 6 (1) : มกราคม – เมษายน 2555.
- สุทัศน์ จอกสถิตย์. (2550). การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของข้าราชการครูสายผู้สอน
สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ คม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สุนันท์ สุขสวัสดิ์. (2552). สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์
ศิริราชพยาบาล ในทัศนะของนักศึกษาแพทย์ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สุปรีชา หิรัญโร. (2541). การวางแผนพัฒนาโรงเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช.
- สุพรรณ ศิลาเนร. (2556). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนสตึก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา) ปุริรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุนันท์ สุขสวัสดิ์. (2552). สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์
ศิริราชพยาบาล ในทัศนะของนักศึกษาแพทย์. วิทยานิพนธ์ ก.ศ.ม. (การบริหารการศึกษา)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2553). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สุรัตน์ ก้อนนาค . (2554). แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยนาท.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) นครสวรรค์ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ.**
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). **รายงานผลการวิจัยเรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบาย
ส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. (2555). **ประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
เรื่องกำหนดขนาด และเกณฑ์มาตรฐานสถานศึกษาด้านปริมาณ อาคารเรียน
อาคารประกอบและสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
นครราชสีมา.** นครราชสีมา : สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา.
- อดุลย์ วรรณคำ. (2550). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ของโรงเรียนภูซางวิทยาคม อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา.** วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). เชียงราย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- อรพันธ์ ประสิทธิ์รัตน์. (2545). **รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ
นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.** กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยี
ทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- อรุณชัย กัณฑ์ภา. (2548). **การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียน
ประถมศึกษา อำเภอชะอำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2.** วิทยานิพนธ์
ค.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2542). **การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.** กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544). **บทสรุปผู้บริหาร เรื่องการศึกษาแนวทางการบริหารและจัดการสถานศึกษาใน
รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.
- อุทัย บุญประเสริฐ และ ชโลมใจ กิงคารวัฒน์. (2548). **หลักและแนวทางในการจัดการนิเทศ
ภายในสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา.** กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์น.
- Astin A. W. (1968). **The College Environment.** (3rd ed). Washington D.C. : The American
Council on Education.
- Cardwell, B.J. & Spink, J.M. (1990). **The self – managing school.** London : Taylor &
Francis.

- Cohen, J.M. & N.T. (1980). "Uphoff, Participation's Place in Rural Development : Seeking Clarity Through Speeficty", **World Development**. 8 (3) : 213 - 218.
- Cronbach, L.J. (1990). **Essentials of psychological testing**. (5th ed). New York : Harper Collins Publishers.
- Letteri , R. (1990, June). " A critical theory of participatory management system," **Dissertation Abstracts International**. 51 (12) : 4292 - A
- Likert, J.V. (1967). **Research in education**. Bonton : Allyn and Bacon.
- Likert, Rensis. (1967). "The Method of Constructing and Attitude Scale". **Reading in Attitude Theory and Measurement**. P. 90 - 95. Fishbeic, Matin, Ed. New York : Wiley & Son.
- Mathie, A. et al. (2007). **Stakeholder Participation in Evaluative : How Important is Diversity**. New Jersey : Prentice – Hall.
- Miller, W. H. (1990). **Reading Comprehension Activities Kit**. USA: The Center for Applied Research in Education.
- Rideout, F.D. (1997). "School – Based Management for Small School in New Foundland and Labradcr", **Dissertation Abstracts International**. (CD - Rom). 57 (8) : 3348.
Avariable : Umi : Dissertation Abstracts (Jan 1996 – June 2000).
- Tseng, Shu - hsien. (2008). "Green Library Design and Evaluation : The Taipei Public Library, Taiwan", **New Library World**. 109 (7 / 8) : 321 - 336.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University
BURIRAM RAJABHAT UNIVERSITY

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๔๕๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๔ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายคำรณ ภูมิโคกรักษ์

ด้วย นางสาวสมพิศ สมอ่อน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา” โดยมี ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลในครั้งนี้ เพื่อผู้ที่ทำการวิจัยจะได้ ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐ ๘๖๕๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๔๕๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๔ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายประเสริฐ นาคพิมพ์

ด้วย นางสมพิศ สมอ่อน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา” โดยมี ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลในครั้งนี้ เพื่อผู้ที่ทำการวิจัยจะได้ ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐ ๘๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๔๕๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๔ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นางกมลพร จรุงกิจพิศาล

ด้วย นางสมพิศ สมอ่อน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา” โดยมี ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลในครั้งนี้ เพื่อผู้ที่ทำการวิจัยจะได้ ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐ ๘๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๔๘๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัส อำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๗ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาทรายพิทยาคม

ด้วย นางสมพิศ สมอ่อน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา” โดยมี ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสมพิศ สมอ่อน ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ การทำงาน ผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐ ๘๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑(๑)/ว๕๘๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๐ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นางสมพิศ สมอ่อน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา” โดยมี ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยการนี้นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการ ศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลายเซ็น)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐ ๘๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยแบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบให้ตรงกับระดับที่ท่านได้ปฏิบัติจริง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา ที่ท่านได้ปฏิบัติเพิ่มเติมจากที่มีในแบบสอบถาม

ผู้วิจัยจึงขอความกรุณาท่านผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง โดยจะนำเสนอข้อมูลที่ได้ในภาพรวมเท่านั้น ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่าน ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารสถานศึกษาและนักเรียนที่เป็นบุตรหลานของท่านด้วย

ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

สมพิศ สมอ่อน

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงของท่าน
ในแต่ละข้อเพียงข้อเดียว

1. ประสบการณ์ในการทำงาน

- ต่ำกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

2. ขนาดของโรงเรียนที่ทำการสอน

- ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 499 คน
 ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 -1,499 คน
 ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คน ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ใน 3 ด้าน คือ ด้าน
กายภาพ ด้านวิชาการ และด้านการบริหารจัดการ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม
ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา ให้ตรงกับการปฏิบัติตามความเป็นจริง ของท่าน
มีจำนวน 45 ข้อ ขอความกรุณาตอบทุกข้อคำถาม

ผู้วิจัยกำหนดคะแนนในการมีส่วนร่วมดังกล่าว ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
4	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
3	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
2	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
1	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
ด้านกายภาพ						
1.	ประชุม ปรึกษาหรือพูดคุยกับฝ่ายบริหารเกี่ยวกับสภาพปัญหา ด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน					
2.	ประชุมปรึกษาเสนอแนะแนวทางทางในแก้ไขปัญหาลักษณะเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน					
3.	กำหนดนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการ ในการจัด สภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบ ของโรงเรียน					
4.	รับทราบแผนงาน/โครงการงบประมาณในการจัดการสภาพ แวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน					
5.	การพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามโครงการงบประมาณที่ใช้ ในการดูแลสภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์ โดยรอบของโรงเรียน					
6.	การวางแผนในการจัดหาแหล่งเงินทุนมาใช้จ่ายในการดูแล สภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ ภูมิทัศน์โดยรอบของ โรงเรียน					
7.	การดูแล รักษา ซ่อมบำรุงอาคารสถานที่ให้มีแข็งแรง ปลอดภัย สะอาด เรียบร้อย พร้อมใช้งาน					
8.	การกำกับดูแลให้นักเรียนช่วยดูแล รักษาความสะอาด อาคาร สถานที่ ภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียนให้ร่มรื่น สวยงามและ มีความปลอดภัย					
9.	การเสนอแนะข้อมูลในการจัดวางผังการก่อสร้างอาคาร และจัด ภูมิทัศน์โดยรอบโรงเรียน					
10.	การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนดูแลอุปกรณ์ที่ใช้ในการดูแล สภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบ โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ					

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
11.	การปฏิบัติตามนโยบายการพัฒนาสภาพแวดล้อมในด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน					
12.	การตรวจสอบระบบการบริหารงานเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน					
13.	การตรวจสอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน					
14.	ติดตามผล สรุปผลการดำเนินงาน ตามแผนงาน/โครงการงบประมาณที่ใช้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน					
15.	การเสนอแนะแนวทางพัฒนาในการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ และภูมิทัศน์โดยรอบของโรงเรียน					
ด้านวิชาการ						
16.	ประชุม ปรึกษาหรือพูดคุยกับฝ่าย บริหารเกี่ยวสภาพปัญหา การเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน					
17.	เสนอแนะแนวทางทางในแก้ไขปัญหาลักษณะเกี่ยวกับการเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน					
18.	ประชุมปรึกษาและวางแผนการเตรียม จัดหา จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน					
19.	การกำหนดนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการ หรือให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานของโรงเรียน					

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
20.	รับทราบแผนงาน/โครงการและพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการดูแลการเตรียม จัดทำ จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน					
21.	การวางแผนเพื่อส่งเสริมพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน					
22.	จัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน					
23.	พัฒนาผู้เรียนเพื่อเข้าร่วมแข่งขันทางวิชาการตามความสามารถ ความถนัดของผู้เรียน					
24.	การจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการของโรงเรียน เช่น วันสุนทรภู่ สัปดาห์วิทยาศาสตร์ วันคริสต์มาส ฯลฯ					
25.	การสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ทางการศึกษา เพื่อใช้พัฒนาการเรียนการสอน					
26.	การตกแต่งชั้นเรียน จัดหาสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน					
27.	การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ตลอดจนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน					
28.	การประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอน					
29.	การติดตามผลการดำเนินงาน ตรวจสอบค่าใช้จ่าย สรุปผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการงบประมาณที่ใช้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านวิชาการ					
30.	การเสนอแนะแนวทางพัฒนาในการเตรียม จัดทำ จัดทำ สร้าง ตกแต่ง สื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนส่งเสริมให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนในปีต่อไป					

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารจัดการ						
31.	ประชุมปรึกษาหารือ เสนอแนะพูดคุยกับฝ่ายบริหารเกี่ยวกับสภาพปัญหาการกำหนดนโยบาย การวางแผน การนิเทศ การประเมินผลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา					
32.	ประชุมปรึกษาหารือ เสนอแนะทางทงแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ					
33.	การกำหนดนโยบาย ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการวางแผนปฏิบัติงาน ให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานของโรงเรียน					
34.	รับทราบแผนงาน/โครงการงบประมาณในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ					
35.	การพิจารณาคัดเลือกและมอบหมายให้เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล					
36.	เสนอชื่อบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเพื่อรับผิดชอบงาน ตามความสามารถเพื่อให้สะดวกต่อการกำกับติดตามนิเทศงาน					
37.	วางแผนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถตรงกับงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน					
38.	การกำกับดูแล นิเทศติดตามการทำงานให้เป็นไปตามลำดับสายงาน					
39.	การจัดหางบประมาณที่ใช้จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว					
40.	ประชุม อบรม สัมมนาพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน					
41.	การประเมินผลตรวจสอบระบบงบประมาณเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน					
42.	การจัดระบบดูแล รักษา สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียน					
43.	การติดตามผลการดำเนินงาน สรุปผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการการบริหารจัดการ					

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
44.	การเสนอแนะแนวทางพัฒนาในการจัดสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการในปีถัดไป					
45.	การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ สรุปผลการปฏิบัติงาน ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียน					

**ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อม
ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา**

1. ด้านกายภาพ

1.1 ปัญหา

.....

.....

.....

1.2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

2. ด้านวิชาการ

2.1 ปัญหา

.....

.....

2.2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

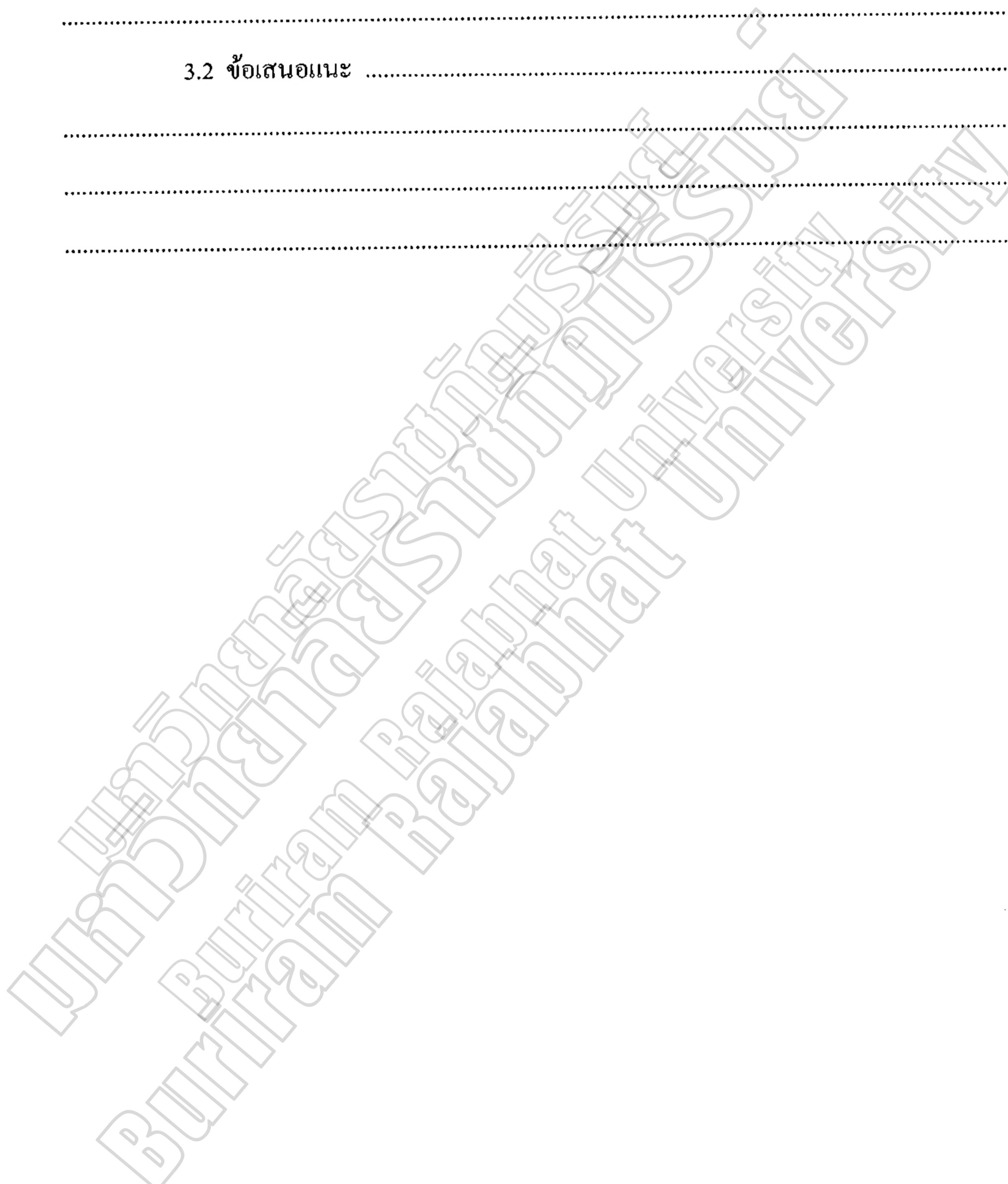
3. ด้านการบริหารจัดการ

3.1 ปัญหา

.....
.....
.....

3.2 ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

ภาคผนวก ค
ค่าดัชนีความสอดคล้อง

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	แปลผล
1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	แปลผล
28	1	1	1	1.00	ใช้ได้
29	1	1	1	1.00	ใช้ได้
30	1	1	1	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	1.00	ใช้ได้
32	1	1	1	1.00	ใช้ได้
33	1	1	1	1.00	ใช้ได้
34	1	1	1	1.00	ใช้ได้
35	1	1	1	1.00	ใช้ได้
36	1	1	1	1.00	ใช้ได้
37	1	1	1	1.00	ใช้ได้
38	1	1	1	1.00	ใช้ได้
39	1	1	1	1.00	ใช้ได้
40	1	1	1	1.00	ใช้ได้
41	1	1	1	1.00	ใช้ได้
42	1	1	1	1.00	ใช้ได้
43	1	1	1	1.00	ใช้ได้
44	1	1	1	1.00	ใช้ได้
45	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University
BURIRAM RAJABHAT UNIVERSITY

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

	Mean	StdDev	Cases
49. TOTAL	3.3563	.6009	30.0

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 49

Alpha = .9734

Wm Dhanraj Srinivasiah
Buriram Rajabhat University

ประวัติย่อของผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสมพิศ สมอ่อน
วัน/เดือน/ปีเกิด	28 พฤษภาคม 2513
สถานที่เกิด	อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 55 หมู่ที่ 13 ตำบลโนนตูม อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา 30270
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสาทร่ววิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2525 ชั้นประถมศึกษาโรงเรียนบ้านคอนหวาย อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2528 ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนท่าช้างราษฎร์บำรุง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2532 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุนารีวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2536 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาเคมี วิทยาลัยครู นครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2559 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์